

ÖZET KİTABI

Editörler
YASEMİN AĞAOĞLU
SAMİRA KHADHRAOUI

-2019-
Isbn 978-605-80857-5-6

KONGRE ÖZET KİTABI

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

1-3 Şubat 2019
ŞANLIURFA

Editörler

Yasemin AĞAOĞLU
Samira KHADHRAOUI

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publiator: 2014/31220)

TURKEY

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 347 257 9863

E posta: info@iksad.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Yayın tarihi: 08.02.2019

Iksad Publications - 2019©

ISBN 978-605-80857-5-6

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

1-3 Şubat 2019 – Şanlıurfa, Türkiye

DÜZENLEYEN KURUM

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Mehmet OKUR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Dr. Hüseyin ERİŞ

KOORDİNATÖR

Samira ONTUNÇ

YABANCI KONUŞMACILAR / KATILIMCILAR

Bogdan-nicolae MUCEA - *Romanya*

Naizabek ADİLBEK - *Kazakistan*

TÜRKƏN MUSAYEVA - *Azərbaycan*

Erum EHSAN - *Pakistan*

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA - *Özbekistan*

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Rusça

SUNUM ŞEKLİ

Sözlü Sunum

3. Uluslararası

El-Ruha

Şosyal Bilimleri Kongresi

BİLİM VE
DANIŞMA
KURULU

3. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

DR. ABDULHAMİT ŞUAYB	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KİSTAUBAYEVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULHALİM AYDIN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİKALIK KUNİMJAN	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDİGAPPAR MAVLYANOV	KYRGYZSTAN NATIONAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULLAH KIRAN	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ADEM ÜZÜMCÜ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
DR. ADNAN OKTAY	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ADİL AKINCI	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET BOZYİĞİT	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET GÜNDÜZ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMED SALİH ABDULVEHHAB	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET İHSAN KAYA	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KAYAOĞLU	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KULAŞ	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMED LİD	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET MAZLUM	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET ULUSOY	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. AİOMİ KITAGAVA	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. AKİRA HIBIKI	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. AKMARAL S. SYRGAKBAYEVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ EROL	EGE ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ RIZA GÜL	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİA R. MASALİMOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALLA A. TIMOFEVA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ALMA T. AKAJANOVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AMANBAY MOLDİBAEV	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ANATOLİY LOGİNOV	UKRAYNA ŞEVÇENKO LUGAN MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ARMAĞAN KONAK	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU ÖZMERDİVANLI	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ARZU TUNCER	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. ASLI GÜLER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
DR. A.S. KIDIRŞAYEV	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. ATIF MUHAMMED EL EKRET	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. ATILA DOĞAN	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. ATİLLA YÜCEL	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. AYLA KAŞOĞLU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYSLU B. SARSEKENOVA	ORLEU MİLLİ KALKINMA ENSTİTÜSÜ
DR. AYŞE ATAY	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. AYTEN ER	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞE YANARDAĞ	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. BAHİT KULBAEVA	S.BAYBEŞEV AKTOBE ÜNİVERSİTESİ
DR. BAKİT OSPANOVA	H.AHMET YESEVİ ULUSLARARASI KAZAK-TÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. BARIŞ AYTEKİN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BARIŞ YILDIZ	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. BAZARHAN İMANGALİYEVA	K.ZHUBANOV AKTOBE DEVLET BÖLGE ÜNİVERSİTESİ

DR. BEKİR BULUÇ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BEKZHAN B. MEYRBAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BELGİN AYDINTAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BERRİN GÜZEL	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. BENGÜ HIRLAK	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. B.K.ZAYADAN	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BİROL YILDIRIM	KASTAMONU ÜNİ
DR. BOTAGUL TURGUNBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CANAN GAMZE BAL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. CANER KARAVİT	MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ
DR. CEMAL İNCE	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. CEMİL ÖRGEV	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. CEYLAN GAZİ UÇKUN	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CHOLPON TOKTOSUNOVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CİHAN SEÇİLMİŞ	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CYNTHIA CORREA	SAO PAULO ÜNİVERSİTESİ
DR. COŞKUN ERDAĞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. D.K.TÖLEGENOVA	MAKHAMBET U. BATI KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. DİNARAKHAN TURSUNALİEVA	RASULBEKOV KIRGIZ EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. DURSUN KÖSE	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
DR. DZHAKİPBK A. ALTAEV	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EBRU GÜHER	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. EDA DİNERİ	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
DR. EDİZ GÜRİPEK	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ELBEYİ PELİT	AFYONKOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. ELENA BELİK VENIAMINOVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİN ARSLAN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. ENGİN ÇAKIR	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. ENGİN KANBUR	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. ERDİNÇ ŞAHİNÖZ	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ERKAN ALSU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. EŞREF SAVAŞ BAŞCI	HİTİT ÜNİVERSİTESİ
DR. FATİH TÜRKMEN	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA FEHİME AYDIN	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA ÖZTÜRK DAĞABAKAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. FETHİ DEMİR	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. FİLİZ METE	BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
DR. FUJİMAKİ HARUYUKI	TOTTORİ ÜNİVERSİTESİ
DR. FUNDA BUGAN	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. F. ZİŞAN KARA	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. GEORGE RUDIC	MONTREAL PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. G.I. ERNAZAROVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GİZEM AKBULUT	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. GÖKHAN KERSE	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. GÖNÜL ERDEM NAS	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. GULMİRA ABDİRASULOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. GHULAM DASTGEER	PAKİSTAN AIR ÜNİVERSİTESİ

DR. GULŞAT ŞUGAYEVA	DOSMUKHAMEDOV ATYRAU DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. GUZEL SADYKOVA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLAY KARAMAN	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLCAN AVŞİN GÜNEŞ	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER ARSLAN KALAY	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. HACER MUTLU DANACI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. HACI YUNUS TAŞ	YALOVA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN COŞKUN	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. HASAN TUTAR	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. HARUN DEMİRKAYA	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN CANDAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN EVİN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HALE ALAN	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. HALİL AKMEŞE	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HANİFİ MURAT MUTLU	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE KADIOĞLU ATEŞ	İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE NUR GERMİR	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. HAYRİYE IŞIK	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. HEDİYE ŞİRİN AK	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
DR. HİMMET KARADAL	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. HİKMETULLAH ERTAŞ	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. HİROSHİ NAKAHARA	SAPPARO CITY ÜNİVERSİTESİ
DR. H.KÂMİL BİÇİCİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN ÇETİN	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN KOTAMAN	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN YAŞAR	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM BOZACI	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM KILIÇ	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM TÜRKERİ	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM TÜRKOĞLU	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. İLKE BEZEN TOZKOPARAN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. İLKER YAKIN	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS AKHİSAR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. İLYAS ERPAY	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
DR. İRFAN KALAYCI	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
DR. İSA ÇELİK	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. İSAEVNA URKİMBAEVA	ABILAY HAN ULUSLARARASI İLİŞKİLER ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜMÜŞ	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜNEŞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL SEKİ	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
DR. JUN NAGAYASU	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. K.A.TLEUBERGENOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KADRİ KURAM	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. KADİR ÖZTAŞ	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. KALEMKAS KALİBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KARLİGASH BAYTANASOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KELES NURMAŞULI JAYLIBAY	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ

DR. KEMAL EROL	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. KENJEHAN MEDEUBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. KENAN İLARSLAN	AFYON KOCATEPEÜNİVERSİTESİ
DR. KENES JUSUPOV	M. TINIŞBAYEV KAZAK ARAÇ VE İLETİŞİM AKADEMİSİ
DR. KULAŞ MAMİROVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. LATKİN A. PAVLOVIC	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MALİK YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHABBAT OSPANBAEVA	TARAZ DEVLET PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAHA HAMDAN ALANAZİ	RİYAD KRAL ABDÜLAZİZ TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
DR. MAHBUB UL ALAM	BANGLADESH İSLAMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA ESİMBOLOVA	KAZAKİSTAN NARKHOZ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAİRA MURZAHMEDOVA	AL – FARABİ KAZAK MİLLİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MERİNA B. VLADIMIROVNA	VLADİVOSTOK DEVLET EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MAVLYANOV ABDİGAPPAR	KIRGIZİSTAN ELARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. MASAYA SAITO	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AKSARAYLI	DOKUZ EYLÜLÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET ALİ TÜRKMENOĞLU	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AVCI	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET BURHANETTİN COŞKUN	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET DİKKAYA	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET EMİN USTA	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET GÜLLÜ	GAZİOSMANPAŞA
DR. MEHMET SAİT ŞAHİNALP	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET SALİH MERCAN	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET OKUR	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET RECEP TAŞ	YÜZÜNCÜ YILÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET TUNÇER	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET YÜCENURŞEN	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. MELTEM KESKİN KÖYLÜ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. METİN KOPAR	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MİCHİO SUZUKI	TOHOKU ÜNİVERSİTESİ
DR. MİNE ERSEVİNÇ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. MİRAÇ EREN	ONDOKUZ MAYISÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMMED ASIF YOLDAŞ	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMMAD ISMAEEL RAMAY	BAHRİA ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHSİN HALİS	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT BAHADIR	ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT DİLMAÇ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT KARAHAN	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT YILMAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MURAT YILMAZ	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. MURATHAN KEHA	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA AKMAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAKIR	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÇAĞLAYANDERELİ	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA KARAAĞAÇLI	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA METE	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

DR. MUSTAFA ŐIT	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA TALAS	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. MUTLU ÖZGEN	T.C. BAŐBAKANLIK VAKIFLAR GENEMÜDÜRLÜĐÜ
DR. MUSTAFA ÖZMUSUL	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. NECATİ DEMİR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. N. GAMZE ILICAK	İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAN BİRİNCİOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. NOBUAKİ TAKEDA	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. N.N. KERMANOVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOĞİ ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAN AKŐİT AŐIK	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. NURHAN PAPATYA	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
DR. NURETTİN BELTEKİN	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
DR. NURAY PAMUK ÖZTÜRK	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. NURİ KAVAK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. OKTAY AKTÜRK	AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. OSMAN KUBİLAY GÜL	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. OZAN DENİZ YALÇINKAYA	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER ÇAKIN	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR.ÖMER OKAN FETTAHLİOĐLU	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖZLEM GÜZEL	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER METİN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER UĞUR	GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
DR. P.S. PANKOV	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOĞİ ÜNİVERSİTESİ
DR. RAHMİ YÜCEL	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. RÖVŐEN MEMMEDOV	SUMGAYIT DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. RAMAZAN KHALİFE	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. R. ŐAMİL TATIK	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
DR. RÜŐTÜ YAYAR	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. RYO YAMADA	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. SABİNA ABİD	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
DR. SADETTİN PAKSOY	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DR. SUSİN HASENEYN EL-HUDHUDİ	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. SALİH YEŐİL	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DR. SARASH KONYRBAEVA	KAZAK DEVLET KIZLAR PEDAGOĞİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEDAT CERECİ	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN AVŐAROĐLU	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN KAYNAK	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. SELÇUK BURAK HAŐILOĐU	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. SELİN SERT SÜTÇÜ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SERKAN ÇALIŞKAN	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEVCAN YILDIZ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SİBEL BAYRAM	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
DR. SİBEL MEHTER AYKIN	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. SİNAN GERÇEK	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. ŐİGEKO KAMISHIMA	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. SUAT KOLUKIRIK	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. ŐABAN ÇETİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

DR. ŞAFAK KAYPAK	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞARA MAJITAYEVA	E.A. BUKETOV KARAGANDA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞAYAN ULUSAN	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞEFİK ÖZDEMİR	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞİRİN ŞENGEL	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. TAKASHİ HASUNI	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. T. M. ABDULFETTAH MUHAMMED	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. TANSU HİLMİ HAÇER	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. TSENDİN BATTULGA	MOĞOLİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ
DR. T.O. ABİSEVA	KAZAKH STATE WOMEN'S TEACHER TRAINING UNIVERSITY
DR. TUGHRAL YAMIN	PAKİSTAN NATIONAL UNIVERSITY OF SCIENCE
DR. TÜRKMEN TAŞER AKBAŞ	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. UĞUR KURTARAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DR. ULBOSIN KIYAKBAEVA	ABAY KAZAK MİLLİ PEDAGOJİ ÜNİVERSİTESİ
DR. USAM FARUK İMAM	EL EZHER ÜNİVERSİTESİ
DR. ÜMMÜGÜLSÜM CANDEĞER	T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
DR. ÜMRAN TÜRKYILMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. VELİ URHAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. VECİHİ SÖNMEZ	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. VERA ABRAMENKOVA	RUSYA AİLE VE EĞİTİM ÇALIŞMALARİ ENSTİTÜSÜ
DR. VEYSEL BOZKURT	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
DR. VEYSEL ÇAKMAK	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. VEYSİ GÜNAL	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. VLADEMİR VISLIVİY	UKRAYNA MİLLİ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. WAKAKO SADAHIRO	SAPPARO CİTY ÜNİVERSİTESİ
DR. WALİ RAHMAN	SARHAD UNIVERSITY OF SCIENCE & INFORMATION
DR. YANG ZİTONG	WUHAN ÜNİVERSİTESİ
DR. YASEMİN ERTEK MORKOÇ	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN ÇAKIREL	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN DÖNMEZ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
DR. YASSER ALİ MUHAMMED ALİ	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. YAVUZ SELİM DÜĞER	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
DR. YOSHİO KANAZAKI	TOHOKU UNIVERSITY
DR. YUNUS EMRE TANSÜ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. YÜCEL GELİŞLİ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ZEKERİYA NAS	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
DR. ZİA UR REHMAN	A/P NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY
DR. ZEYNEP KARAÇOR	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
DR. ZUHAL ÖNEZ ÇETİN	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. ZÜBEYİR BAĞCI	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. ZÜLEYHA YILMAZ	ORDU ÜNİVERSİTESİ

PROGRAM

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

1-3 Şubat 2019

ŞANLIURFA

- Kayıt masası kongre süresince 08:00 – 17:00 saatleri arasında hizmet verecektir.
- Kaydınızı oturum saatinizden en geç yarım saat öncesine kadar yaptırabilirsiniz
- Sunum sıralaması, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda oturum başkanları tam yetkilidir.
- Katılım belgeleri oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği **gibi talepler dikkate alınmayacaktır**
- Programda herhangi bir eksiklik/yazım hatası olduğunu düşünüyorsanız lütfen en geç 23 Ocak 2019 tarihine (saat 17:00) kadar email ile bildilendirme yapınız
- Katılım belgelerindeki yazar isimleri ve bildiri isimleri programdaki gibi basılacaktır

ŞANLIURFA

02.02.2019- CUMARTESİ		SAAT 09:00 - 10:30	
SALON 1, OTURUM-1		OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ BAYRAM DEDE	
DOÇ. DR. ADEM KARA	DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ KURT	1909 ADANA OLAYLARI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAYRAM DEDE	DOÇ. DR. ADEM KARA	CUMHURİYET SONRASI OLUŞAN SİYASAL VE KÜLTÜREL TABANLA TÜRK ROMANI ARASINDAKİ İLİŞKİYİ YABAN VE KÜÇÜK AĞA ROMANLARI ÜZERİNDEN VAKA ZAMANI VE YAZMA ZAMANI MERKEZLİ BİR OKUMA	
DOÇ. DR. ADEM KARA	TİMUÇİN AYKANAT	FÜTÜRİST SANATIN İTALYA'DA DOĞMASININ NEDENLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAYRAM DEDE	MÜGE PALANCI	KIBRISTA İHTİDA HADİSELERİ	
DOÇ. DR. MUSTAFA HAKKI AYDOĞDU	HATİCE PARLAKÇI DOĞAN	URFALI YÜSUF NÂBÎ EFENDİ VE ARZ-I HÂL-İ NÂBÎ EFENDİ DER- TALEB-İ HÂCEGÎ DÎVÂNI ADLI ESERİ	
HATİCE PARLAKÇI DOĞAN	DOÇ. DR. MUSTAFA HAKKI AYDOĞDU	SANATTA YENİ BİR ÇAĞIN BALANGICI: DADAİZM	
		THE EFFECTS OF ARAB SPRING ON POLITICAL ISLAM AND REGION: EXAMPLE OF EGYPT	
		ŞANLIURFA'DA ÇALIŞAN KADINLARIN İŞ ORTAMINDAN MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
		ŞANLIURFA'DA EV KADINLARININ EĞİTİM, YETERLİLİK VE MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	

02.02.2019- CUMARTESİ		SAAT 09:00 - 10:30	
SALON 2, OTURUM -1		OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ZAFER ÇAKMAK	
BİL. ÜZM. BURCU COŞANAY	DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞEGÜL ULUTAŞ	5-6 YAŞ ÇOCUKLARIN "ATATÜRK" VE "TÜRK BAYRAĞI" ALGILARININ RESİM ANALİZİ YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ OĞUZ EMRE	ÖĞR. GÖR. M. AKİF KAY	KÂTİP ÇELEBİ'NİN ESERLERİNDE URFA	
DR. ÖĞR. ÜYESİ VESİLE ALBAYRAK SAK	DR. ÖĞR. ÜYESİ OKAN KUZU	MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLARIN ROLÜ	
ARŞ. GÖR. YASEMİN KUZU	DR. ÖĞR. ÜYESİ BİROL BULUT	ÖĞRETMENLERİN AKADEMİSYEN KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ BİROL BULUT	PROF. DR. ZAFER ÇAKMAK	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TARİHİ MEKÂN GEZİLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ	

ŞANLIURFA

SÜLEYMAN ASLAN	
BİL. UZM. BURCU COŞANAY DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞEGÜL ULUTAŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ OĞUZ EMRE ÖĞR. GÖR. M. AKİF KAY	SURİYELİ ÇOCUK GELİNLERDE ÇOCUKLUK ÖRSELENME YAŞANTILARININ PSİKOLOJİK VE DUYGUSAL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE YORDANMASI
MERVE ERDOĞMUŞ ARZU ÖZYÜREK	OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ SOSYAL BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
MERVE ERDOĞMUŞ ARZU ÖZYÜREK	OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DUYGUSAL ZEKAYI ETKİLEYEN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER

02.02.2019- CUMARTESİ	SAAT 10:30 - 12:00
SALON 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. AHMET AKIN
MERYEM TERZİ PROF. DR. AHMET AKIN	AİLEDE SAYGI ÖLÇEĞİ (ASÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
DEMET KARAMAN PROF. DR. AHMET AKIN	EŞLER ARASI BİREYSELCELİK ÖLÇEĞİ (EABÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
NURAY ERKOÇ ERŞAHİN PROF. DR. AHMET AKIN	GENÇLERDE AİLE AİDİYETİ ÖLÇEĞİ (GAAÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
ARİFE AYGÜL ÖZÜPEK DR. ÖĞR. ÜYESİ OKAN SARIGÖZ	İŞ TATMİNİ VE İŞ STRESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINI ETKİLEYEN BAZIFAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ OKAN SARIGÖZ	ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN KİŞİSEL ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BOGDAN-NİCOLAE MUCEA	THE EVOLUTION OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT AFTER THE DISMISSAL OF PEOPLE IN A MINING COMMUNITY
ÖĞR. GÖR. YASEMİN AĞAOĞLU	MADDE BAĞIMLILIĞI VE BAZI BALKAN ÜLKELERİ İLE TÜRKİYİNİN UYUŞTURUCUYA YÖNELİK CEZA KANUNLARININ
HAMDİ TEKİN	THE IMPACTS OF EXTENDING WORKING LIFE POLICY ON WOMEN'S EMPLOYMENT IN TURKISH CONSTRUCTION SECTOR

02.02.2019- CUMARTESİ

SAAT 10:30 - 12:00

SALON 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ BEKİR GEÇİT
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH AYKORA HATİCE GENÇ	OKUL SPORLARINA KATILAN ERGENLERİN SOSYOTROPİ- OTONOMİ PROFİLLERİNİN İNCELEMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH AYKORA TURGUT DAĞDAĞAN	OKUL SPORLARINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN SALDIRGANLIK VE UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
ARİFE AYGÜL ÖZÜPEK	ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARININ İLİŞKİSİ
PROF. DR. ZAFER ÇAKMAK ARŞ. GÖR. İRFAN ARIKAN TURAN KAÇAR	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: 2005-2018 YILLARI
PROF. DR. ZAFER ÇAKMAK TURAN KAÇAR ARŞ. GÖR. İRFAN ARIKAN	BEŞİNCİ SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI (2017)'NİN UYGULAMADAKİ YANSIMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ BEKİR GEÇİT	TARİHSİCİ FELSEFE VE MEDENİYETLER ÇATIŞMASI: ÖNDEYİ VE KEHANET
ABDULVAHAP DARENDELİ	YARGISAL KAMU HİZMETLERİNDE SORUMLULUK VE ETKİN YARGISAL DENETİMİ
TÜRKÖN MUSAYEVA	AZERBAJCAN'DA YAŞAYAN LEZGİ AZINLIK HALKININ KENDİNE ÖZGÜ GELENEKLERİ

02.02.2019- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

SALON 1, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. MEHMET ŞİRİN ÇIKAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA PINAR EŞREF İNAN	ALLAH'IN VARLIĞINI İSPATLAMADA HUDÛS DELİLİ KUR'AN KISSALARININ KARAKTER GELİŞİMİNE KATKISI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA ŞEN EŞREF İNAN	KUR'AN VE ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE FONETİK İKİLEM: [ض] DÂD VE [ط] TÂ HARFLERİ ÖRNEĞİ KUR'AN'DA ÖYKÜLEYİCİ ANLATIM
PROF. DR. MEHMET ŞİRİN ÇIKAR	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA AKMAN	MUSA CARULLAH BİGİYEF'E GÖRE EBEDÎ KURTULUŞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA AKMAN	MUSA CARULLAH'IN DİNİ ÇOĞULCULUK İNANCI VE SABRİ EFENDİ'NİN ELEŞTİRİLERİ
DR. MUHAMMED LATİF ALTUN	RUHSATIN ÖNEMİ VE GÜNÜMÜZDE UYGULANMASI
DR. MUHAMMED LATİF ALTUN	SANDALYEDE NAMAZ KILMANIN HÜKMÜ
NAİZABEK ADİLBEK	RELIGION AND POLICY IN KAZAKHSTAN

1-3 Şubat
2019

02.02.2019- CUMARTESİ	SAAT 13:00 - 14:30
SALON 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH BURHAN BAHÇE
ARŞ. GÖR. ÖNER GÜMÜŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH BURHAN BAHÇE DR. ÖĞR. ÜYESİ TURGAY CEYHAN	ÇOCUK İŞÇİLİĞİNDE MALİ VE İKTİSADİ GEREKSİNİMLER
ÖĞR. GÖR. CAHİT ÇAĞLIN	DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN RAF YÖNETİMİ BOYUTLARI ARASINDAKİ FARKLILIKLAR
ÖĞR. GÖR. CAHİT ÇAĞLIN	RAF YÖNETİMİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
ARŞ. GÖR. DR. KADİR AYDIN DR. CÜNEYT ÇATUK	TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİKLE İLGİLİ ULUSAL LİTERATÜR ARAŞTIRMASI
ARŞ. GÖR. DR. KADİR AYDIN DR. CÜNEYT ÇATUK	TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER VE İLLER BANKASI
DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN	A STUDY OVER DESORPTION KINETICS OF HYDROGEN FROM MAGNESIUM HYDRİDES
FERAY KABALCIOĞLU BUCAK	GEBE KADINLARIN DOĞURGANLIK ÖZELLİKLERİ DOĞUM ÖNCESİ BAKIM ALMA SIKLIĞI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET AYTEKİN ABDULLAH KAHRAMAN MEHMET ORHAN	LOJİSTİK SEKTÖRÜ İÇİN YATAY İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK ENGELLER VE TEHDİTLER
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET AYTEKİN MEHMET ORHAN ABDULLAH KAHRAMAN	LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE YATAY İŞBİRLİĞİ İÇİN FIRSATLAR
DR. CENK TUFAN	ÖRGÜTSEL ÖĞRENME KÜLTÜRÜ VE ÖRGÜTSEL ETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

02.02.2019- CUMARTESİ

SAAT 14:30 - 16:00

SALON 1, OTURUM-4

OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. SEDAT CERECİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ FAHRETTİN GEÇEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ TARIK YAZAR

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI AÇISINDAN SANATSAL VE BİLİMSEL POSTER HAZIRLAMA

DR. ÖĞR. ÜYESİ FAHRETTİN GEÇEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ TARIK YAZAR

ÜSTÜN ZEKÂLI ÇOCUKLARDA SANAT EĞİTİMİ VE TERAPİSİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ YILDIRIM İSMAİL
TOSUN

A STUDY OVER HYDROGEN ADSORPTION-DESORPTION KINETIC ON ACTIVE CARBON, COAL CHAR AND BIOCHAR

PROF. DR. SEDAT CERECİ

AİLE İÇİ İLETİŞİMDE DİL VE KÜLTÜREL KODLARIN ÇOCUK EĞİTİMİNDEKİ ROLÜ

DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN ÇİFTÇİ

HATE SPEECH IN NEW MEDIA

DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN ÇİFTÇİ

RELATIONSHIP BETWEEN PUBLIC RELATIONS AND PROPAGANDA

ARŞ. GÖR. BULUT DÜLEK

TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARLARINDA DENEYİMSEL PAZARLAMANIN ÖNEMİ

ARŞ. GÖR. BULUT DÜLEK

ESNEK ÜRETİM SİSTEMLERİNİN PAZARLAMA FAALİYETLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

LAREEB GULL
Eraj JAMAL
Erum EHSAN

CRITICAL ANALYSIS OF NOVEL ME BEFORE YOU WITH REFERENCE TO EUTHANASIA

DOÇ.DR. DİLOROM HAMROEVA

TEFEKKÜR ANTROPOLOJİSİ: TARİHİ DÖNEMLER VE TOPLUMSAL TEFEKKÜRÜN MEZAR TAŞLARINA YANSIMASI

DR. CENK TUFAN

ÖRGÜTSEL ÖĞRENME KÜLTÜRÜ VE ÖRGÜTSEL ETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

FOTOĞRAF GALERİSİ

*Sayın katılımcımız, kongrede çekilmiş olan tüm fotoğraflar **Facebook Iksad Kongre Topluluğu** grubunda paylaşılmış bulunmaktadır. Gruba üye olarak fotoğraflara erişim sağlayabilirsiniz...*

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
PROGRAM	iii
FOTOĞRAFLAR	iv
İÇİNDEKİLER	v

SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZETLERİ

Adem KARA	1
1909 ADANA OLAYLARI	
Ali KURT	3
CUMHURİYET SONRASI OLUŞAN SİYASAL VE KÜLTÜREL TABANLA TÜRK ROMANI ARASINDAKİ İLİŞKİYİ YABAN VE KÜÇÜK AĞA ROMANLARI ÜZERİNDEN VAKA ZAMANI VE YAZMA ZAMANI MERKEZLİ BİR OKUMA	
Bayram DEDE	4
FÜTÜRİST SANATIN İTALYA'DA DOĞMASININ NEDENLERİ	
Adem KARA	5
KIBRISTA İHTİDA HADİSELERİ	
Timuçin AYKANAT	6
URFALI YÛSUF NÂBÎ EFENDİ VE ARZ-I HÂL-İ NÂBÎ EFENDİ DER-TALEB-İ HÂCEGÎ DÎVÂNİ ADLI ESERİ	
Bayram DEDE	8
SANATTA YENİ BİR ÇAĞIN BALANGICI: DADAİZM	
Müge PALANCI	10
THE EFFECTS OF ARAB SPRING ON POLITICAL ISLAM AND REGION: EXAMPLE OF EGYPT	
Mustafa Hakkı AYDOĞDU	11
Hatice PARLAKÇI DOĞAN	
ŞANLIURFA'DA ÇALIŞAN KADINLARIN İŞ ORTAMINDAN MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
Hatice PARLAKÇI DOĞAN	12
Mustafa Hakkı AYDOĞDU	
ŞANLIURFA'DA EV KADINLARININ EĞİTİM, YETERLİLİK VE MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
Burcu COŞANAY	13
Ayşegül ULUTAŞ	
Oğuz EMRE	
Zekeriya ÇALIŞKAN	
M. Akif KAY	
5-6 YAŞ ÇOCUKLARIN "ATATÜRK" ve "TÜRK BAYRAĞI" ALGILARININ RESİM ANALİZİ YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ	

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Vesile Albayrak SAK KÂTİP ÇELEBİ'NİN ESERLERİNDE URFA	14
Okan KUZU MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLARIN ROLÜ	16
Yasemin KUZU ÖĞRETMENLERİN AKADEMİSYEN KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI	17
Zafer ÇAKMAK Birol BULUT Süleyman ASLAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TARİHİ MEKÂN GEZİLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ	18
Burcu COŞANAY Ayşegül ULUTAŞ Oğuz EMRE Zekeriya ÇALIŞKAN M. Akif KAY SURİYELİ ÇOCUK GELİNLERDE ÇOCUKLUK ÖRSELENME YAŞANTILARININ PSİKOLOJİK VE DUYGUSAL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE YORDANMASI	20
Merve ERDOĞMUŞ Arzu ÖZYÜREK OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ SOSYAL BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	21
Merve ERDOĞMUŞ Arzu ÖZYÜREK OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DUYGUSAL ZEKAYI ETKİLEYEN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER	22
Ahmet AKIN Meryem TERZİ AİLEDE SAYGI ÖLÇEĞİ (ASÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	23
Ahmet AKIN Demet KARAMAN EŞLER ARASI BİREYSELCELİK ÖLÇEĞİ (EABÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	24
Ahmet AKIN Nuray Erkoç ERŞAHİN GENÇLERDE AİLE AİDİYETİ ÖLÇEĞİ (GAAÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	25
Arife Aygül ÖZÜPEK İŞ TATMİNİ VE İŞ STRESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	26

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Okın SARIGÖZ	
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINI ETKİLEYEN BAZI FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	27
Okın SARIGÖZ	
ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN KİŞİSEL ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	29
Bogdan-Nicolae MUCEA	
THE EVOLUTION OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT AFTER THE DISMISSAL OF PEOPLE IN A MINING COMMUNITY	31
Yasemin AĞAOĞLU	
MADDE BAĞIMLILIĞI ve BAZI BALKAN ÜLKELERİ İLE TÜRKİYE'NİN UYUŞTURUCUYA YÖNELİK CEZA KANUNLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	32
Emrah AYKORA	
Hatice GENÇ	
OKUL SPORLARINA KATILAN ERGENLERİN SOSYOTROPİ- OTONOMİ PROFİLLERİNİN İNCELEMESİ	33
Emrah AYKORA	
Turgut DAĞDAĞAN	
OKUL SPORLARINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN SALDIRGANLIK ve UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	34
Arife Aygöl ÖZÜPEK	
ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARININ İLİŞKİSİ	35
Zafer ÇAKMAK	
İrfan ARIKAN	
Turan KAÇAR	
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: 2005-2018 YILLARI	36
Zafer ÇAKMAK	
Turan KAÇAR	
İrfan ARIKAN	
BEŞİNCİ SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI (2017)'NİN UYGULAMADAKİ YANSIMALARI	37
Bekir GEÇİT	
TARİHSİCİ FELSEFE VE MEDENİYETLER ÇATIŞMASI: ÖNDEYİ VE KEHANET	38
ABDULVAHAP DARENDELİ	
YARGISAL KAMU HİZMETLERİNDE SORUMLULUK VE ETKİN YARGISAL DENETİMİ	40
Türkən MUSAYEVA	
AZERBAJCAN'DA YAŞAYAN LEZGİ AZINLIK HALKININ KENDİNE ÖZGÜ GELENEKLERİ	41

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Fatma PINAR	42
ALLAH'IN VARLIĞINI İSPATLAMADA HUDÛS DELİLİ	
Eşref İNAN	43
KUR'AN KISSALARININ KARAKTER GELİŞİMİNE KATKISI	
Mustafa ŞEN	44
KUR'AN VE ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE FONETİK İKİLEM: [ض] DÂD VE [ط] TÂ HARFLERİ ÖRNEĞİ	
Eşref İNAN	45
Mehmet Şirin ÇIKAR	
KUR'ANDA ÖYKÜLEYİCİ ANLATIM	
Mustafa AKMAN	46
MUSA CARULLAH BİGİYEF'E GÖRE EBEDÎ KURTULUŞ	
Mustafa AKMAN	47
MUSA CARULLAH'IN DİNÎ ÇOĞULCULUK İNANCI VE SABRİ EFENDİ'NİN ELEŞTİRİLERİ	
Muhammed Latif ALTUN	48
RUHSATIN ÖNEMİ VE GÜNÜMÜZDE UYGULANMASI	
Muhammed Latif ALTUN	49
SANDALYEDE NAMAZ KILMANIN HÜKMÜ	
Abdullah Burhan BAHÇE	50
Turgay CEYHAN	
Öner GÜMÜŞ	
ÇOCUK İŞÇİLİĞİNDE MALİ VE İKTİSADİ GEREKSİNİMLER	
Cahit ÇAĞLIN	51
DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN RAF YÖNETİMİ BOYUTLARI ARASINDAKİ FARKLILIKLAR	
Cahit ÇAĞLIN	53
RAF YÖNETİMİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	
Cüneyt ÇATUK	55
Kadir AYDIN	
TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİKLE İLGİLİ ULUSAL LİTERATÜR ARAŞTIRMASI	
Kadir AYDIN	56
Cüneyt ÇATUK	
TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER VE İLLER BANKASI	
Yıldırım İsmail TOSUN	57
A STUDY OVER DESORPTION KINETICS OF HYDROGEN FROM MAGNESIUM HYDRİDES	
Feray KABALCIOĞLU BUCAK	59
GEBE KADINLARIN DOĞURGANLIK ÖZELLİKLERİ DOĞUM ÖNCESİ BAKIM ALMA SIKLIĞI	

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Mehmet AYTEKİN Abdullah KAHRAMAN Mehmet ORHAN	61
LOJİSTİK SEKTÖRÜ İÇİN YATAY İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK ENGELLER VE TEHDİTLER	
Mehmet AYTEKİN Mehmet ORHAN Abdullah KAHRAMAN	62
LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE YATAY İŞBİRLİĞİ İÇİN FIRSATLAR	
Tarık YAZAR Fahrettin GEÇEN	63
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI AÇISINDAN SANATSAL VE BİLİMSEL POSTER HAZIRLAMA	
Fahrettin GEÇEN Tarık YAZAR	65
ÜSTÜN ZEKÂLI ÇOCUKLARDA SANAT EĞİTİMİ VE TERAPİSİ	
Yıldırım İsmail TOSUN	67
A STUDY OVER HYDROGEN ADSORPTION-DESORPTION KINETIC ON ACTIVE CARBON, COAL CHAR AND BIOCHAR	
Sedat CERECİ	68
AİLE İÇİ İLETİŞİMDE DİL VE KÜLTÜREL KODLARIN ÇOCUK EĞİTİMİNDEKİ ROLÜ	
Hasan ÇİFTÇİ	69
HATE SPEECH IN NEW MEDIA	
Hasan ÇİFTÇİ	70
RELATIONSHIP BETWEEN PUBLIC RELATIONS AND PROPAGANDA	
Bulut DÜLEK	71
TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARLARINDA DENEYİMSEL PAZARLAMANIN ÖNEMİ	
Bulut DÜLEK	72
ESNEK ÜRETİM SİSTEMLERİNİN PAZARLAMA FAALİYETLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Hamdi TEKİN	73
THE IMPACTS OF EXTENDING WORKING LIFE POLICY ON WOMEN'S EMPLOYMENT IN TURKISH CONSTRUCTION SECTOR	
Dilorom HAMROEVA	74
TEFEKKÜR ANTROPOLOJİSİ: TARİHİ DÖNEMLER VE TOPLUMSAL TEFEKKÜRÜN MEZAR TAŞLARINA YANSIMASI	
Lareeb GULL Eraj JAMAL Erum EHSAN	75
CRITICAL ANALYSIS OF NOVEL ME BEFORE YOU WITH REFERENCE TO EUTHANASIA	

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Naizabek ADILBEK	
RELIGION AND FOREIGN POLICY IN KAZAKHSTAN	76
Cenk TUFAN	
ÖRGÜTSEL ÖĞRENME KÜLTÜRÜ VE ÖRGÜTSEL ETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ	77

1909 ADANA OLAYLARI

Doç. Dr. Adem KARA

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

I. Meşrutiyet'in ilanı, Osmanlı toplumunda büyük bir coşku ile karşılanmıştır. Özellikle Osmanlı coğrafyasında yaşayan bütün azınlıklar, Müslümanlarla birlikte bu coşkuyu paylaşmışlardır. Ancak II. Meşrutiyet sonrasında yaşanan birtakım gelişmeler, Osmanlı Devleti'ni 31 Mart Ayaklanmasının eşiğine getirmiştir. Yaşanan bu süreçte başta Adana vilayeti olmak üzere ülkenin pek çok yerinde istenmeyen olaylar baş göstermiştir.

Bundan hareketle araştırmadaki temel amacı, Kıbrıs Ermenilerinin Adana olaylarındaki rolünün belirtilmesidir. Özellikle bu çalışmayla, İngilizlerin 1878 sonrasında adadaki farklı etnik yapıdaki unsurların bilinçlenmesini ve harekete geçmesini sağlayan faaliyetlerde bulunduğunu göstermektir. Bu yüzden adadaki Ermenilerin, faal bir şekilde örgütlendiği, özellikle Anadolu'dan Amerika'ya gitmek veya Anadolu'ya kaçak olarak girmek konusunda aday üs olarak kullandıkları görülmüştür.

Osmanlı hükümeti ise bu durumu engelleyebilmek için ülke sınırlarında giriş ve çıkışı denetim altına almaya çalışmıştır. Buna karşın adada örgütlenme ve teşkilatlanma sürecini tamamlayan Ermenilerin, Adana olaylarının öncesinde bölgede yoğun çaba gösterdikleri tespit edilmiştir. Bundan hareketle Ermeniler, kaçak yollarla insan, silah ve mühimmat sevkiyatını yaptıkları ve hukuk dışı birçok faaliyette buldukları görülmüştür.

Ermenilerin, Osmanlı Devleti'yle ilişkilerinin en çok merak edilen ve tartışılan dönemi, hiç kuşkusuz ki 19. yüzyılın son çeyreği ile 1915 tehciri arasındaki dönemdir. Kaldı ki II. Meşrutiyet'in ilanından sonra siyaseten birtakım ittifakların ortaya çıktığı bir dönemde bu durum daha da karışıktır. Ancak 1909 yılındaki Adana olayları, taraflar arasındaki balayı döneme son vermiştir. Lakin işin ilginç yanı, 1909 yılının Mayıs ve Ağustos ayları arasında 158 kanun ve tasarı, İttihat ve Terakki Cemiyeti ile Taşnakçıların işbirliği sonucunda kabul edilmiştir. Aslında bu durum, Avagyan'ın da ima ettiği gibi Taşnaksutyun'un oportünizme düşmesi midir, yoksa Minassian'ın dediği gibi Taşnaksutyun, Meşrutiyet'e fazla bel bağlamış mıdır bilinmez, ama en doğru yorumu ılımlı mebus Kirkor Zohrap yapmıştır. Zira Zohrap *"İslâm unsuru, yüzlerce yıla dayanan ülkeyi kendisinin yönettiği kanaatini kolayca bırakamaz. Bu alışkanlığın değişmesi için zamana ve çok çalışmaya ihtiyaç var... İşbirliği yapabileceğimiz daha liberal bir parti var mıdır? Ahrâr ve Mutedil Hürriyetperveran partilerinin yönetimleri dinci ve gerici unsurlarla dolup taşmaktadır. Üstelik unutmayalım ki, İttihat ve Terakki Cemiyeti iktidardadır. Eğer düşüncelerimiz bizi onlara itmiyorsa, çıkarlarımız bunu zorluyor. Siyasette, yalnız duygularla ilerlenmez."* Adana'da yaşanan olayların yanı sıra, 1878'de başlayan İngiliz denetimi altındaki Kıbrıs'ta ortaya çıkan olaylar, adadaki nüfus yapısını ve dengesini değiştirmiştir.

Özellikle Osmanlı siyasal sistemi için zararlı faaliyetlerde bulunan kişilerin veyahut cemiyetlerin adeta sığınma yeri olan adanın, pek çok sorun üretmeye başladığı görülmüştür. Ancak bu durum, siyaseten plânlandığını göstermektedir. Ancak Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde ve özellikle Adana bölgesinde meydana gelen olayların plânlamasında, adanın merkez bölge olduğunu ve hareketin buradan başladığını söylemek, pek de yanlış bir tutum olmayacaktır.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Anahtar Kelimeler: *Kıbrıs, Ermeni, Adana Olayları, Meclis-i Mebusân, İttihat Terakki*

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

CUMHURİYET SONRASI OLUŞAN SİYASAL VE KÜLTÜREL TABANLA TÜRK ROMANI ARASINDAKİ İLİŞKİYİ YABAN VE KÜÇÜK AĞA ROMANLARI ÜZERİNDEN VAKA ZAMANI VE YAZMA ZAMANI MERKEZLİ BİR OKUMA

Dr. Öğr. Üyesi Ali KURT
Kırklareli Üniversitesi

Farklı yazma zamanlarında aynı vaka zamanını ele alan yazarların romanlarında, bu vakalara genellikle farklı yaklaşıldığı görülmektedir. Bu durum zamanın siyasi ve kültürel ortalama zihniyetinin yazar üzerindeki etkisi ile açıklanabilir. Roman türü özellikle Cumhuriyet döneminde yeni rejimin sağlam temellere oturmasında, makbul insan tipinin yetiştirilmesinde ve yeni rejime göre toplumun dönüştürülmesinde önemli bir misyon yüklenmiştir. Yönetim merkezinin Ankara olması ve “Memleketçi” edebiyatın da etkisiyle dönem romanlarında genellikle Ankara’nın ve Anadolu’nun olumlu bir mekân olarak ele alındığına şahit oluruz. Oysa Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun yazıya geçirme zamanı 1932, vaka zamanı 1922 olan Yaban romanında aydın tipi ile ilgili cılız bir öz eleştiri yapılsa da bu misyona uygun olmayan bir Anadolu coğrafyası ve Anadolu insanı karşımıza çıkmaktadır. Romanın vaka zamanıyla yazılma zamanı arasındaki süre göz önünde bulundurulduğunda 1930’lu yıllardan geriye bir bakışla Yaban romanının “Bu halka ve böyle aydın tipine rağmen Mustafa Kemal gibi bir lider sayesinde bütün olumsuzlukları alt ederek verdiğimiz kurtuluş mücadelesi ile cumhuriyeti kurmayı başararak bu günlere geldik.” şeklinde farklı bir iletisinin olduğunu söylemek mümkündür. Bu romanın coğrafya, halk ve aydınla ilgili tek yönlü ve abartılı olumsuz bakışı, aslında Mustafa Kemal’den Atatürk’e giden yolculuğun ve buradan oluşturulan bir “kurtuluş miti”nin etkisinin arttırılması düşüncesiyle izah edilebilir. Vaka zamanı aynı ancak yazılış zamanı 1963 olan Küçük Ağa romanında ise daha gerçekçi bir Anadolu coğrafyası ve Anadolu insanı karşımıza çıkmakta ve aradan geçen zamanın yazarı; vaka zamanına ideolojik bir toptancı bakıştan kurtararak halkıyla, eşrafiyla, din adamıyla, aydınıyla, lideriyle daha kucaklayıcı bir tutum içinde kurtuluşun ve kuruluşun birlikte elde edildiği fikrine götürdüğü görülmektedir. Bu çalışmada yazma zamanı farklı vaka zamanı aynı Yaban ve Küçük Ağa romanlarından hareketle Cumhuriyet sonrası oluşan siyasi ve kültürel tabanla Türk romanı arasındaki ilişki irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Vaka Zamanı, Yazma Zamanı, Yaban, Küçük Ağa.*

FÜTÜRİST SANATIN İTALYA'DA DOĞMASININ NEDENLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE
Adıyaman Üniversitesi

Endüstri Devrimi tüm Avrupa'da etkinliğini yoğun olarak hissettirmiş, tüm kurumları değiştirmiş büyük bir dönüşümü gerçekleştirmişti. Endüstri devriminin getirdiği etkinin yansıdığı ülkelerden biri de İtalya'dır. İtalya bunu telafi etmek için endüstrileşmenin yaygınlaşmasında önemli atılımlarda bulunmuştu. Bu yüzden makineleşme ülkenin resmi felsefesi niteliğini kazanmıştı. Bu resmi felsefe İtalya'nın kolonyal alan bulma düşüncesine de uygundu. Fütürizm böyle bir ortamda gelişti. Fütürizmin doğduğu ülke olan İtalya Rönesans'tan sonra sanatta bir varlık gösterememiş sadece sanatın bir izleyicisi durumunda kalmıştı. Bunun yarattığı travma yeni bir sanatsal oluşumu zorlamıştı. Bu da yüzyıllar boyunca derin bir uykuya dalan İtalya'nın son bir sanatsal hamle yapmasını mümkün kıldı. Marinetti'nin manifestosuyla başlayan fütürizm kısa zamanda yayılma imkanı buldu. Fütürizm felsefi temellerinin oluşmasında Nietzsche'nin üstün insan ve tehlikeli yaşa, Bergson'un zaman anlayışı ve Georges Sorel'in zorlu gücün teorisi adlı kuramı etkin oldu.

Fütürizm 20. Yüzyılın sanata dönüşümünde önemli bir basamağı temsil eder. Fütürizm makineleşmenin toplum üzerindeki etkisi ve yansımasının sanatsal bir ifadesidir. Tüm geçmiş kültürleri bir kenara atarak gerekli bir çıkış yapmıştı. Felsefi düşüncelerin gittikçe karmaşıklaştığı yeni bir çağda insanın alacağı tavrı belirlemesi gerekiyordu. Makineleşme her yerde yoğun etkisini gösterirken insan yaşamını da çok kolaylaştırmıştı. İnsan, makinelerin gelecekte dünyayı yeniden kuracağı umudunu taşıyordu. Bu yüzden makine yeni bir çağın en önemli imgesi oldu. Fütürizm geçmişle tüm bağlarını kopararak diğer Avangard sanatlar içinde yerini almıştı. Fütüristler sanatta yüzyıllardan beri süregelen estetik hegemonyaya son verecek yeni değerler yarattılar. Makinelerin Antik Yunan tanrıçasından bile daha güzel olduğunu iddia ettiler, Bu yeni değerler avangard sanatlar içinde farklı bir bakış açısı oluşturdu. Fütürizm irrasyonel bir yapı olması avangard bir kimlik kazanmasında etkin oldu. Kübizmle başlayan doğadan hem biçim hem de içerik olarak uzaklaşma Fütürizmde de devam etti. Bu yüzden artık sanatta rasyonalizme bağlı bir kurallar silsilesi de ortadan kaldırdı. Artık sanatta bir rasyonalizm denetimi de etkinliğini kaybeder. Fütüristler düşlerin sınırsızlığında kaybolma deneyiminden de faydalandı. Militarist bir anlayışa sahip olan Fütürizm şiddet ve saldırganlığı öven anlayışıyla diğer sanat anlayışlarından tamamen ayrılmıştı, geleceği makineyle inşa etme felsefesi önem kazanmıştı.

Fütürizmin sanattaki en önemli temsilcileri olan Umberto Boccioni, Carlo Carra ve Luigi Russolo'dur. Hızın ve devingenliğin vurgulandığı tarzda eserler üreten Fütürist sanatçılar tüm 20. Yüzyıl sanat akımlarında olduğu gibi doğayı tasvir etme geleneğinden vazgeçip daha çağdaş biçimleri aradılar. Bunu da Kübist formlarda buldular. Kübist sanatçılar gibi biçimsel bir soyutlamaya giderek nesnelere kübist bir tarzda parçalara bölerek geometrik formlar oluşturdular. Hareketi sağlamak içinse aynı figürün yan yana, üst üste getirilmiş görüntüsü ile verdiler. Işığı ve rengi yeniden kuran sanatçılar ışığa ve renge yeni bir misyon yükleyerek özellikle çarpıcı renklerle şiddet ve hareketi vurgulamaya çalıştılar. Fütürizm diğer akımlar gibi pek fazla etkili olmadı. Fütürizmin kadına olumsuz bakış açısı onu çağdaş sanat anlayışıyla çelişki yarattı. Tüm rasyonaliteye karşı olduğunu vurgulamasına karşın onun ürettiği makineyi göklere çıkarması başka bir çelişki yaratmaktadır. Fütürizmin etkinliği sınırlı kalmış, I. Dünya Savaşı'ndan sonra etkinliğini tamamen kaybetmişti.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Makine, Hız.

KIBRISTA İHTİDA HADİSELERİ

Doç. Dr. Adem KARA

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

İnancın çok boyutlu yönü, İslâm'ı kabulde de etkili olmuştur. İmanın sosyal boyutu beraberinde içinde bulunulan toplumun düşüncelerinden bazen normal, bazen de zorunlu olarak etkilenmeyi getirmiştir. Yer yer içinde bulunulan siyasi ve politik durumların insanı tatmin etmemesi dolayısıyla da din değiştirmeler meydana gelebilmiştir.

İhtida, başlı başına çok yönlü bir değişim olup, her fertte farklı bir yorum veya görünüş veya ifadeyle karşımıza çıkmaktadır. Sadece bir dinden ayrılıp bir başka dine geçişi ifade etmeyen ihtida, hayata bakışı da içine alan, yaşamın tüm alanlarını ilgilendiren bir olgudur. Yani “conversion” din değiştirme (Müslüman olma) kalpteki bir değişimdir.

Tarihî süreç içerisinde bakıldığında din değiştirme olayının sebeplerini psikolojik ve sosyo-kültürel faktörler olmak üzere iki temel gruba ayrılmıştır: Günahkârlık duygusu, dramatik tecrübeler, iç çatışmalar ile manevi aydınlanmayı psikolojik faktörler, dinî telkin ve irşatlar ile başka bir dinle teması da sosyo-kültürel faktörler olarak ifade edebiliriz. Ayrıca siyasî ve ekonomik faktörlerin etkin olduğu görülmektedir.

Bütün dinlerde din değiştirmenin sonuçları kesinlikle basit bir deneyim değildir ve ferdî travmatik olan bu deneyim, hem kişinin içsel hayatında, hem de sosyal hayatında hızlı ve radikal bir değişimi vurgular. Bu nedenle konunun sadece din değiştirme olarak irdelenmesi konunun tahlilini zorlaştıracak, ortaya çıkan sonuçlar yetersiz ve kuru kalacaktır.

Osmanlı devletinde din değiştirme hadisesi istismar edilen konulardan birisidir. Yabancı tarihçi ve araştırmacıların ısrarla zorlama yapıldığı ve Türk ve Müslüman nüfusun bu surette arttırılmış olduğunu savunmalarına karşı bizimde dönemin vesikalarından bu durumun iddia edildiği gibi olmadığını ifade etmemiz zarurettir. Bu savunu olmayacaktır. Tam aksi gerçeği gözler önüne sererek dinimizin zorlamayı kabul etmediğini bir kez daha yalınlaştıracaktır.

Kıbrıs'ta Osmanlı hakimiyetinin başlaması sonrası görülen ihtida hareketleri içinde bu minvalde yazılar dercedilmiştir. Çalışmamız ihtida kavramını kısaca ifade ettikten sonra, Kıbrısta yaşanan ve arşiv belgelerine yansıyan ihtida hadiselerinden hareketle tebliğ başlığımıza uygun bir şekilde konuyu izah etmeye çalışacağız. Tebliğimizde ifade edeceğimiz bir başka konuda belgelerde karşımıza çıkan linobambakiler olup, onlar hakkında da bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İhtida, Kıbrıs, Osmanlı Devleti.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

URFALI YÛSUF NÂBÎ EFENDİ VE ARZ-I HÂL-İ NÂBÎ EFENDİ DER-TALEB-İ HÂCEGÎ DÎVÂNI ADLI ESERİ

URFA'S YÛSUF NÂBÎ EFENDİ AND ARZ-I HÂL-İ NÂBÎ EFENDİ DER-TALEB-İ HÂCEGÎ DÎVÂN'S

Timuçin AYKANAT
Hakkâri Üniversitesi

Urfalı Yûsuf Nâbî Efendi, 1052/1642 yılında eski adı Ruhâ olan Urfa'da doğdu. Asıl adı Yûsuf olan şair, eserlerinde Nâbî mahlasını kullandı. Kalabalık bir aileye mensup olan Nâbî, sair devlet görevleriyle yaşamını idame ettirmiştir. Bu süreç içerisinde velut bir biçimde edebî eserler de üreten Nâbî, 12 Nisan 1712 tarihinde vefat etti. Eserleri arasında; Türkçe Divan, Farsça Divançe, Hayrâbâd, Hayrinâme, Sûrnâme, Tuhfetü'l-Harameyn, Münşeât, Kırk Hadis Tercümesi, Zeyl-i Siyer-i Veysî, Fetihnâme-i Kamanîçe ve Arz-ı Hâl-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvânı sayılabilir. Yazıya konu olan eser de son sayılan eserdir.

Söz konusu eser, Allah'a övgü ile başlar. Allah'ın kâinatı var etmesi, insanı yaratması ve onu konuşur kılması gibi hususlar, bu kısmın dahlindedir. Ardından Hz. Peygamber'e övgü mahiyetinde bir na't kaydolunmuştur. Cevher-i Zebân namında olan bu na't, yirmi bir beyit kadar devam eder. Peşi sıra yer alan dizeler, dört halifeye övgü olarak yazılmıştır. Bu kısım, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in övgüsünü de haizdir. Ardından Sultan Muhammed Gazi'ye yönelik bir methiye yer alır. Bu methiyede şair memduhunu överken kendi acziyetine dikkati çeker. Meramı, Sultan Muhammed Gazi'den bir mansıp/memuriyet almaktır. Buna ilişkin arzusunu da dile getiren Nâbî, bir kasideyle eserini sonlandırır.

Aruzun Fe'ilâtün/Mefâ'ilün/Fe'ilün kısa kalıbıyla yazılan eser, dört yüz on dört beyit tutarındadır. Her beyiti kendi arasında kafiyeli ikiliklerin oluşturduğu bir eser olan Arz-ı Hâl-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvânı, mesnevi formuyla oluşturulmuştur. Eser, bir mesnevi olmak dolayısıyla; kafiye ve redif noktasında oldukça sarıhtir. Şair, kafiye ve redif kullanımı noktasında bir zorlanma yaşamamıştır. Eser, dil ve üslup açısından değerlendirildiğinde; kafiye ve redif için söylenenleri söylemek pek de mümkün değildir. Eserin ağır bir üslubu vardır. Dil bakımından tetkik edildiğinde ise Arapça ve Farsça sözcüklerin oldukça çok olduğu dikkati çekmektedir.

Bu bildiri ile Urfalı Yûsuf Nâbî'nin biyografisine yönelik bilinenler, yeniden gözden geçirilerek gündeme geldi. Yazmış olduğu Arz-ı Hâl-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvânı adlı eser inceleme-metin olarak ilgilileriyle buluştu.

Anahtar Kelimeler: Urfalı Yûsuf Nâbî, Biyografi, Arz-ı Hâl.

ABSTRACT

Urfa's Yûsuf Nâbî Efendi was born in Urfa in 1052/1642 with his old name Ruha. The poet, whose real name was Yûsuf, used the Nâbî pseudonym in his works. Nâbî, who belonged to a crowded family, survived with other state duties. In the process, Nâbî, who also produced literary works, died on April 12, 1712. Among his works; Divan, Persian Divan's, Hayrâbâd, Hayrinâme, Sûrnâme, Tuhfetü'l-Harameyn, Münşeât, Forty-Hadith Translation, Zeyl-i Siyer-i Veysî, Fetihnâme-i Kamanîçe and Arz-ı Hâl-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvân's. The work which is the subject of the article is the last work.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

The work in question starts with praise for Allah. Issues such as God's creation of the universe, the creation of man and his making him speak, are in the care of this part. Then na't was registered as a compliment to the Hz. Prophet. Cevher-i Zebân on behalf of this na't, twenty-one couplet continues until. The strings are written in praise of the four caliphs. This part of Hz. Hasan and He has the praise of Hz. Hüseyin. Then there is an eulogy towards Sultan Muhammad Ghazi. In this eulogy, the poet praises his soul and draws attention to his impotence. Aim is to take a mansip/civil service from Sultan Muhammed Ghazi. Nâbî, who expressed his desire for this, concludes his work with a campus.

The work written with aruz's Fe'ilâtün/Mefâ'ilün/Fe'ilün short pattern is worth four hundred and fourteen couplets. Each couplet is a work of rhyming dualities, the work of Arz-i Hâ-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvânî, which is formed by the mathnavi form. Since the work is a mathnavi; rhyme and againpoint is very clear. The poet, rhyme and again did not experience any strain. When the works are evaluated in terms of language and style; It is not possible to say what is said for rhyme and again. The work has a heavy style. When it is examined in terms of language, Arabic and Persian words are quite many.

With this paper, the biographies of Urfa's Yûsuf Nâbî came to the fore with a reconsideration. He wrote the Arz-i Hâl-i Nâbî Efendi Der-Taleb-i Hâcegî Dîvân's with his work-text-review related to the people met.

Keywords: Urfa's Yûsuf Nâbî, Biographies, Supply.

SANATTA YENİ BİR ÇAĞIN BALANGICI: DADAİZM

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEDE
Adıyaman Üniversitesi

Dadaizm sanatta yeni bir çağı ifade eder. Romantizm bireysel düşünmenin yolunu açmış Kübizm ve Fütürizm ise hem biçim hem de içerik olarak yeni bir yaklaşım getirmişti. Bu anlayışlar sanatı yeniden oluştururken Dadaizm ise geleneksel sanatın tüm değerlerine karşı çıkmış, yeni bir sanat çağının başlamasında önemli bir rol oynamıştı. Dadaizm bir anti sanat oluşumdur. Tüm avangard sanat anlayışları gibi Dada burjuvanın oluşturduğu siyasal, sosyal ve ekonomik düzenine karşı bir tepki hareketini getirmişti. 20. Yüzyıl büyük bir değişimin yüzyılıydı. Sanatta görülmedik bir biçimde yeniliğe olan susuzluğu gidermek için en cüretkarca atılımların yapıldığı bir dönemdi. Yüzyıllardır kutsanan rasyonalizm artık etkinliğini ve gücünü tamamen kaybetmişti. Dadaistler insan hayatının yaşamaya değer olup olmadığı sorunu ile karşı karşıya gelmiş, hayatın sorgulanması diğer alanları da kapsamış; bundan sanat da nasibini almıştı. Süslü püslü insanın aklını başından alan klasik sanat eserinin saçma ve düzmece olduğunu iddia etmişlerdi. Sanatın ölçülemezliği Dadaizmin en önemli argümanı olmuştu. Sanatta artık ne ustalık, ne ölçü, ne de diğer klasik kurallar vardı. Dadaizmin bu bakış çokluğu hegemonik anlayışları içten içe kemiren bir çıkış olmuştu. Sanatçı bir güzelliği ya da bir hakikati dile getirmek zorunda değildi. Dadaistlerle birlikte sanatın sınırları artık belirsiz hale getirmişti. Marcel Duchamp'la birlikte başlayan atılımlar her türlü fabrikasyon üretimi hazır maddelerin sanatta kullanımını getirmiş, bir fabrikasyon ürünün de sanat eseri olabileceğinin altı çizilmişti. Arthur Cravan'la pek alışıldık olmayan performans gösterisi ile daha sonraki dönemlerde performans sanatının temelini atacak çalışmalar yapmışlardı. Bunların yanında John Heartfield fotomontaj tekniğini kullanmış, böylece sanat alışıldığın dışında kendine yeni bir yol çizmişti. Dada, batı değerlerine saldırırken usdışı bir doktrinin etkisiyle kendi sanat değerini oluşturdu. Toplumsal bir uzama getirdiği içsel bir çıkışın kendini gösterdiği her türlü gerçekliğin dışında oluşturdukları yeni bir konseptte hastalıklı gördükleri Avrupa kültürüne karşı güçlü bir çıkışı onaylayan bir anlayış oluşturdular. Bir çatışma, karşı koyuş arenasına dönüşen Dada hareketi sanatın kendini yok etme ile var etme arasındaki çelişkilerini de yansıtır. Eleştiri ışığına yürüyen Dadaizm rasyonel bilinç karşısında özerkleşmiş aklın havarilerine karşı müthiş bir başarı kazanmıştı. Ussallığın Dadaizmin sert rüzgarıyla yıkılmasıyla tam bir kaos doğuramaz. Tam aksine sanatın kendini yeniden oluşturması için yeni bir fırsat verilmiş olur. Çünkü bu sansasyon çıkışla batının kendi kaderiyle yüz yüze gelmesi sağlanmış oldu. Dadaizm zamanın yıkıcılığından kaçıp mistisizmin yuvasına sığınmıştı. I. Dünya Savaşı'nın yarattığı kaostan ve kargaşalıktan bıkip salt düşüncenin derinliklerine dalmış, nihai bir zafer kazanmıştı. Büyük bir doktrin yaratan Dadaizm dramvari akla karşı kesin bir elveda selamını sunmuştu. Dadaizm yeni tedavüle çıkmış bir anlayış değildi. Tam tersine yılların hoşnutsuzluğunun yavaş yavaş büyüttüğü bir tepki olmuştu. Dadaizm birçok coğrafyada yankı bulunurken sanatın farklı dallarında da kabul gördü. Bunlar: Heykeltıraşlar, Şairler, Tiyatrocular ve bunun yanında filozofları da içine alıyordu. Dadaistler sanatın sorununu tekrar tekrar gündeme getirmiş ama bu sorgulamalar sabun köpüğü gibi yok olup gitmemiş günümüze kadar gelmişti. Dadaizm kısıtlı bir etkisi olduğu söylenemez çünkü daha sonraki çağdaş sanatçılar cesaret konusunda hep Dada ruhu ile beslendiler. Yeni bir dünyanın doğuşuna tanıklık etmek, yeni bir sanat çağının başlangıcını oluşturma ütopyasını taşıyan

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Dadacılar yaratma isteğinin uyandırdığı coşku ile sonraki avangard sanat anlayışlarına yeni yollar ve yeni ufuklar açtılar.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Avangard, Dadaizm.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

THE EFFECTS OF ARAB SPRING ON POLITICAL ISLAM AND REGION: EXAMPLE OF EGYPT

Müge PALANCI
Beykent Üniversitesi

** Every Arab carries within him the soul of a fallen hero, and the desire for revenge on all those who have treated him with contempt. If he is promised revenge, he listens with a combination of expectation and incredulity. If he is offered revenge, even in part, even in a symbolic form, he is transported.

Amin Maalouf

Disordered World

ABSTRACT

As we known, wave of pro-democracy protest and uprisings that took place in the Middle East and North Africa beginning in 2010 on 2011, challenging some of the region's entrenched authoritarian regime. The Middle East and North Africa was engulfed in an unprecedented outburst of popular protest and demand for reform. A Tunisian street vendor, Mohamed Bouazizi, set himself on fire on December 17, 2010 when a female local official publicly scolded him and confiscated his vegetable and fruit cart in the town of Sidi Bouzid in Tunisia¹. His act of desperation resonated instantly with others in the locality. With spreading of the revolts to Egypt and Libya, a "domino effect" kind of expanding as it mentioned. On the other hand, with Arab Spring that Political Islam has begun to rise again. The Arab Spring what promised to Political Islam.

Within the frame of these events, It is discussed that the reason why the region isn't institutionalized, there is a blank that appears behind the dictators' authority. This authority blank accompanies chaos. For instance; a new argument started after Morsi's fall over in Egypt. Has political Islam been unsuccessful? What is political Islam? As it's known, political Islam started to rise in the Middle East after Arab Spring. Especially, Political Islam, which showed itself in Egypt with Jasmine Revolution, has being fed with Muslim Leaders and their tyranny.

The intention of this proposal is to effects of the Arab Spring to Political Islam and its essential properties.

Keywords: Middle East, Arab Spring, Egypt, Islam.

¹ Mehmet KILIÇ, "Synchronicity of Emotions: The Arab Spring", Istanbul, Fatih University, 2015, p.1. (PhD diss)

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ŞANLIURFA'DA ÇALIŞAN KADINLARIN İŞ ORTAMINDAN MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON WORK SATISFACTION OF WOMEN WORKING IN ŞANLIURFA

Doç. Dr. Mustafa Hakkı AYDOĞDU
Harran Üniversitesi
Hatice PARLAKÇI DOĞAN
Harran Üniversitesi

Günümüz toplumlarının en önemli sorunlarından biri de işsizlikle mücadele, bir diğer ifade ile istihdamdır. İstihdam, bireysel ve toplumsal refah ile kalkınma açısından önemli bir konudur. Türkiye’de kadınların işgücüne katılım ve istihdam oranları düşüktür. İstihdam sorunundan etkilenen kadın işgücünün çalışma hayatına dâhil edilmesi, toplumsal kalkınmada önemli bir etkidir. Bu nedenle günümüzde, dünya genelinde gelişmişlik seviyeleri ne olursa olsun tüm ülkelerde, kadın işgücünün yapısı ve kadın istihdamının önemi artmış bulunmaktadır. Kadın istihdamı, sosyal güvenlik kapsamında olma, tarımda kendi adına çalışma, yevmiyeli çalışma ya da ücretsiz aile çalışması gibi pek çok şekilde, kamuda, sanayi ve hizmetler sektöründe, eve iş verme sistemi içinde çalışma, kısmi süreli çalışma, geçici çalışma olarak da ortaya çıkabilmektedir. Bu çalışmada, Şanlıurfa kent merkezindeki ilçelerde çalışan, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 466 kadımla, yüz yüze görüşmeler yoluyla anketler 2017 yılında yapılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların yaş ortalaması 28.82 yıl olup, bunların %47’si evli, %46.6’sı bekâr ve %6.4’ü ise dul/boşanmıştır. Katılımcıların %14.81’i ortaokul ve daha az, %33.26’sı lise ve %51.93’ü ise yüksekokul/üniversite mezunudur. Eğitim seviyesi arttıkça istihdam ve çalışma oranı artmaktadır. Çalışanların %31.76’sı zorunluluktan, %42.92’si tercih meselesi olduğu için, %25.32’si ise ekonomik bağımsızlıklarını elde etmek için çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların aylık ortalama maaşları 2,782 TL olarak hesaplanmıştır. Çalışanların %86.27’si SGK, %4.72’si özel sağlık sigortası kapsamında olup, %9.01’i ise herhangi bir sağlık sigortası kapsamında olmadığını, sigortasız çalışan/çalıştırılan olduğunu belirtmiştir. Çalışanların %39.92’si özel sektörde, %45.1’i kamuda ve %14.98’i ise esnaf olarak çalışmaktadır. Çalıştıkları alanda bilgiye ihtiyacı olanlar sorusuna %56.22 oranında evet, %20.2 oranında kısmen ve %23.58 oranında ise hayır cevapları verilmiştir. Kadın çalışanlara işyerinde, erkek çalışanlara göre daha düşük ücret ödememektedir diyenlerin oranı %41.4’dür. İş hayatında yönetici olmada, yüksek maaş almada cinsiyetin etkili olduğuna inananların oranı %77.9’dur. Çalışmaktan ve bulunduğu ortamdan memnun olanların oranı %44.6, memnun olmayanların oranı %20.4 ve kısmen diyenlerin oranı ise %35’dir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, İş yaşamı, Bilgi ihtiyacı, Memnuniyet.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ŞANLIURFA'DA EV KADINLARININ EĞİTİM, YETERLİLİK VE MEMNUNİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON EDUCATION, COMPETENCE AND SATISFACTION OF HOUSEWIVES IN
ŞANLIURFA

Hatice PARLAKÇI DOĞAN
Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Hakkı AYDOĞDU
Harran Üniversitesi

Kadınlar, tarihi süreç içinde toplum yaşantısındaki asıl yerinin ailesi ve evi olduğu yaygın kabulü nedeniyle, bireysel kazanç elde etmeye yönelik ekonomik faaliyetlerin dışında, doğal bir iş bölümü anlamında ev odaklı işleri yapmak zorunda kalmıştır. Bir diğer ifadeyle kadınlara daha çok ücretsiz aile işçiliği rolü verilmiştir. Bu durum sanayi devrimine kadar neredeyse tüm toplumlar için geçerli iken, günümüzde az gelişmiş ve gelişmekte olan pek çok ülkeler için halen geçerli olan bir durumdur. Kadınlar, gelişmişlik seviyeleri ne olursa olsun toplumların tüm katmanlarının ayrılmaz parçasıdır. Kadınlar, annelik ve eş olma görevlerinin yanında, aile içi çocuk, yaşlı, hasta ve engelli bireylerin bakımları, ev ve mutfak işleri, çocuk yetiştirme gibi işleri üstlenen kişiler olmaları nedeni ile bedenen ve ruhen birçok sorumluluk taşımaktadırlar. Bu çalışmada, Şanlıurfa kent merkezindeki ilçelerde yaşayan ve çalışmayan, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 101 kadınla, yüz yüze görüşmeler yoluyla anketler 2017 yılında yapılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, ankete katılanların yaş ortalaması 32.3 olup, bunların %47'si evli, %44'ü bekâr ve %9'u dul/boşanmıştır. Ortalama hane halkı büyüklüğü 5.81'dir. Bunların %46'sı ortaokul ve daha az eğitim sahibi iken, %18.8'i lise ve %35.2'si ise yükseköğretim mezunudur. Ankete katılanların yaş ortalamalarının düşük, eğitim seviyelerinin yüksek çıkması, araştırma sahasının ata erkil yapısı ile açıklanmaktadır. Katılımcıların neden çalışmıyorsunuz sorusuna %37.6'sının çalışmaya ihtiyacı yok, %25.7'sinin ailesi izin vermiyor, %6.9'u çalışmak için yeterli bilgi ve beceriye sahip değil ve %29.8'i ise çalışmak kendisine uygun iş yok cevaplarını vermişlerdir. Katılımcıların ortalama aylık hane halkı (mutfak, kira, elektrik, su, eğitim vb.) giderleri 1.625 TL olarak belirtilmiştir. Katılımcıların mutfak ve gıda konularında kendilerini yeterli görme oranları %63, sağlık, temizlik ve hijyen konularında kendilerini yeterli görme oranları ise %78'dir. Aile bütçesini planlamadaki roller %23.7 kadın, %30 erkek, %42 aile birlikte ve %4.3 diğer (kayınpeder, kayınvalide vb.) olarak belirtilmiştir. Evde yapmakta oldukları işler ve sorumluluklarını yerine getirirken bilgiye ihtiyacı olanların oranı %34.6, bazen ihtiyaç duyuyorum diyenlerin oranı %22.7 ve ben yeterliyim diyenlerin oranı ise %42.7 olarak tespit edilmiştir. İhtiyaç duydukları bilgileri %53.5'i kurslarla, %18.8'i TV ve radyo programları yoluyla ve %27.7'si ise tanıdık ve güven duydukları kişilerden almak istemektedirler. Çalışmayan ev kadını olmaktan memnun olanların oranı %22, memnun olmayanların oranı %22.8 ve kısmen memnun olanların oranı ise %55.2 olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Ev kadını, Bilgi ihtiyacı, Yeterlilik durumu, Memnuniyet

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

5-6 YAŞ ÇOCUKLARIN “ATATÜRK” ve “TÜRK BAYRAĞI” ALGILARININ RESİM ANALİZİ YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ

Bil. Uzm. Burcu COŞANAY
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ULUTAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Oğuz EMRE
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya ÇALIŞKAN
Öğr. Gör. M. Akif KAY
İnönü Üniversitesi

Çocukların kelime dağarcığı yetişkinler kadar fazla olmadığından kendilerini kelimelerle ifade ederken zorlanmaktadırlar. Çocukların kendilerini en iyi ifade ettikleri yöntemlerden biri çizdikleri resimlerdir. Türk milletinin en önemli değerlerinden olan “Atatürk” ve “Türk Bayrağı” çocukluk döneminden itibaren bireylere kazandırılmaya çalışılan değerlerdir. Bu çalışmada da okul öncesi dönem çocuklarının “Atatürk” ve “Türk Bayrağı”na yönelik algılarının resim yoluyla incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılının güz yarıyılı döneminde Malatya il merkezinde farklı anaokullarında eğitime devam etmekte olan 5-6 yaş grubu 60 çocuğun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseninde gerçekleştirilen çalışmanın verileri çiz ve anlat tekniği ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubuna katılan çocuklara resim kâğıtları ve boya kalemleri dağıtılarak “Atatürk” ve “Türk Bayrağı” ile ilgili resim çizmeleri istenmiştir. Çocukların resimleri tamamlandıktan sonra onlarla bireysel görüşmeler yapılarak çizdikleri resimleri anlatmaları istenmiştir. Yapılan görüşmeler kaydedilmiştir. Araştırmanın veri analizinde çocuklar tarafından yapılan resimler içerik analizi yöntemi ile kategorileştirilerek kodlanacaktır. Çalışma sonucunda, çocukların Atatürk’ün fiziksel özellikleri ile Türk Bayrağı’nın şekli ve rengi hakkında bilgi sahibi oldukları öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Atatürk, Türk bayrağı, resim.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KÂTİP ÇELEBİ'NİN ESERLERİNDE URFA

Dr. Öğr. Üyesi Vesile Albayrak SAK
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dicle ve Fırat nehirleri arasında kalan yerin yukarı kısmına verilen ad olan El-Cezire buraya yerleşen Arap kabilelerinin Diyarımudar, Diyarirebia ve Diyaribekr olmak üzere isimlendikleri bölgedir. Diyarımudar olarak adlandırılan bölümde yer alan Urfa, Irak ve Suriye'yi birbirine bağlayan kadim yollar üzerinde kurulmuş bir şehirdir. Asurlular, Medler, Persler, Makedonyalılar, Bizanslar, Moğollar dönemlerini yaşayan ve yüzyıllar boyunca güç mücadelelerine sahne olan şehir 1514'te Safevilerin eline geçerek müstahkem sınır kalesi oldu. Yavuz Sultan Selim'in İran Seferi'nin ardından alınıp 1517'de Ruha adıyla Diyarbakır eyaletine bağlandı.

Yaklaşık yüz sene nispi istikrar döneminden sonra XVI. yüzyıl sonlarında Anadolu'da başlayan Celali İsyanlarının akabinde XVII. yüzyıl, Safevilerin doğuda Bağdat'ı ele geçirmeleri, Otuz Yıl Savaşları'nın buhranı ve bu buhranın Anadolu'da mezhep problemlerini tetiklemesi, devlet adamlarının tahakkümü ve içte, dışta daha pek çok sorunla asayiş ve emniyetin sağlanması adına sert tedbirlerin alındığı bir devirdir. Osmanlı'nın söz konusu durumu ve bölgedeki güvensizliğin devamı Urfa'da halkın topraklarını terk edip göçmelerine neden oldu. Yaşanan uzun durgunluk döneminin ardından bölge ve şehir Osmanlı padişahlarından farklı bir şahsiyete sahip olan IV. Murad'ın Bağdat Seferi'ne giderken Konya, Ereğli, Adana, Halep, Antep, Birecik ve Urfa menzillerine uğraması ve burada bir müddet kalmasıyla hareketlendi. Öyle ki Padişah ordunun yürüyüşü sırasında uğradığı yerlerde görevlerini ihmal edenleri, Mehdilik iddiasıyla ortaya çıkıp bölge ahalisini haraca bağlayanları, tütün içenleri cezalandırdı. IV. Murad dönemi bütün bu yaşananlarla muhtelif sahalarda yetişmiş fikir adamları bakımından Osmanlı Devleti'nin en dikkate değer bir devresi olmuştur.

Çalışmamız, Tercan Seferi, Safevilere karşı girişilen Bağdat Seferi ve IV. Murad'ın Revan Seferine katılan, 1639'dan sonraki yıllarını ise tamamen ilimle meşgul olarak geçiren, otobiyografiden astronomiye coğrafyadan tıpa hemen her türde ciddi telif örneği eserler kaleme alan ve bir münevver olarak IV. Murad döneminin ıslahat çalışmalarında yer alan Kâtip Çelebi'nin Osmanlı kronikleri arasında özel bir yere sahip Fezleke ve Osmanlı ülkelerinin ilk ve yegâne sistematik coğrafya kitabı olarak nitelendirilen Cihannümâ'sında 17. yüzyıl Ruha'sının anlatımını esas almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fezleke, Cihannümâ, Kâtip Çelebi, Ruha.

URFA IN THE WORKS OF KÂTİP ÇELEBİ

Al Jazeera the name given to the upper part of the place between the Tigris and Euphrates rivers , is the region designated by the Arab tribes settled here called as Diyarimudar, Diyarirebia and Diyariakr. The location called as Diyarimudar, which connects Urfa, Iraq and Syri is a city founded on the ancient roads. The city which survived during the periods of Assyrian, Medes, Persians, Macedonians, Byzantines, and Mongols and which witnessed many power struggles for centuries occupied by the Safavid in 1514 and had been a fortified border castle. It was attached to Diyarbakir city with the name of Ruha after Yavuz Sultan Selim's Iranian military expedition

After about a hundred years of relative stability, it was a period which started at the end of XVI century in Anatolia and in which many drastic measures were taken to maintain the order and safety of the community due to many and internal and external problems, tyranny of the statesmen, the crises of the Thirty Years War

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

and triggering of the sectarian problems in Anatolia by these crisis and occupation of the Baghdad in the east by the Safavids after the Jelali Revolts.

The aforementioned situation of the Ottomans and the continuation of the insecurity in the region caused the people to leave and immigrate from their lands in Urfa. After the long period of recession, the region and the city was livened up with the visit and stay of Murad IV with a different personality when he was going to Baghdad Expedition on the way of Konya, Eregli, Adana, Aleppo, Antep, Birecik and Urfa. In fact, Sultan punished during the march of army those who neglect the tasks, who appeared by claiming Mahdism, and forced the inhabitants to pay money and who smoke tobacco. The period of Murad IV has been the most remarkable period of the Ottoman Empire in terms of the intellectuals who were trained in various fields.

Our study is grounded on the narration of Ruha of 17th century in the Cihannümâ, the first and only systematic geography book of the Ottoman countries, and Fezleke having a special place among the Ottoman chronicles of Kâtip Çelebi who participated in Tercan Expedition, Baghdad Expedition against the Safevids and the Revan Expedition of Murat IV and who spent his years after 1639 by occupying himself with science and who wrote many serious examples of copyrighted work almost in every fields from autobiography to astronomy, from geography to medicine, and who was involved in the reform works of the Murad IV period as an intellectual

Key Words: Fezleke, Cihannümâ, Kâtip Çelebi, Ruha.

MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLARIN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Okan KUZU
Ahi Evran Üniversitesi

Matematikte birçok öğrencinin güçlük yaşaması ve düşük performanslar sergilemesi hayatın bir gerçeği olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilerin performansları üzerinde ise öğretmenlerin önemli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Geleneksel öğretim yönteminin temelinde yer almakta ve eğitim-öğretim sürecini doğrudan etkilemektedir. Öğrencilerin aktif rol almadığı, yorum yapmasının ve düşünmesinin beklenmediği, ezbere ve hazıra yöneltildiği geleneksel öğretim yöntemi yerine matematiksel düşünme yeteneğini arttıran, diğer bilim dalları ve günlük yaşamla ilişkilendiren, üst bilişsel davranışları geliştiren çağdaş öğretim yöntemi kullanılmalıdır. Önceden öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesine ve daha rahat bir öğrenme ortamında tekrar edilmesine olanak tanıyan eğitsel oyunlar problem çözme, kritik düşünme ve strateji geliştirme gibi hedefler ile çağdaş öğretim yöntemi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Eğitsel oyunlar, bireysel yetenekleri ortaya çıkaran ve geliştiren, kurallara uymayı, sevinçli ve üzüntüyü paylaşmayı öğreten bir araçtır. Eğitsel oyunların öğrenci performanslarına yönelik olumlu etkilerinin olabileceği düşünülmektedir. Eğitsel oyunlar sayesinde, öğrenilen kavram denenebilir ve akılda daha kalıcı bir hal alabilir. Ayrıca daha önceden öğrenilen fakat konudan uzaklaştığımız zaman unutulmuş bir kavram varsa oyun oynayarak tekrar edilebilir ve olay daha iyi pekiştirilebilir.

Bu çalışmada, eğitsel oyunların matematik öğretimindeki yeri ve önemi öğrenci, öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Nicel ve nitel araştırma niteliğinde olan bu çalışmanın örnekleminin 2018-2019 eğitim-öğretim yılında bir ilköğretim okulundaki öğrenciler ve öğretmenler ile bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan ilköğretim matematik öğretmeni adayları oluşturmaktadır. İlgili okulların seçiminde uygun örnekleme yöntemi kullanılırken, araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının seçiminde amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen nicel veriler SPSS 23 programına aktarılarak öğrenci, öğretmen ve ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının algıları incelenmiş ve aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığı araştırılmıştır. Nitel verilerin çözümlenmesinde ise yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Betimsel ve içerik analizi teknikleri kullanılarak öğrenci, öğretmen ve ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının eğitsel oyunların matematik öğretimindeki yeri ve önemine dair görüşleri incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre eğitsel oyunların matematiksel kavramların öğretiminde önemli bir yere sahip olduğu vurgulanmış, öğrenci performanslarına yönelik olumlu etkiye sahip olacağı belirtilmiştir. Ayrıca, matematikte karşılaşılan zorlukların giderilmesinde eğitsel oyunların etkili sonuçlar vereceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretimi, Eğitsel oyunlar, Görüş.

Not: Bu çalışma Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından Egt. A4.18.019 proje numarası ile desteklenmektedir.

ÖĞRETMENLERİN AKADEMİSYEN KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI

Arş. Gör. Yasemin KUZU
Ahi Evran Üniversitesi

Akademisyenlik; öğretim, buluş, bütünleştirme, uygulama ve açık amaçlar, yeterli derecede hazırlık, uygun yöntemler, önemli sonuçlar, etkili sunuşlar ve ayrıntılı bir şekilde eleştirilmiş özelliklere sahip uğraşlar olarak tanımlanmıştır. Akademisyenlik kavramı ve akademik etkinliklerin toplumda ve yükseköğretimde oluşan değişimler ve eğilimler sonucunda sürekli güncellendiği görülmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalar ile akademisyenlerin temel etkinliklerinin öğretme, araştırma, toplum hizmeti ve yönetim olduğu vurgulanmıştır.

Akademisyenler öğretmenlik yapmakta ve öğrencilerin bilgisini, zihnini, karakterini veya yeteneğini geliştirerek aktif öğrenen, eleştirel ve yaratıcı düşünen bireylerin yetişmesini amaçlamaktadır. Akademisyenler öğretmenlik yapmalarının yanı sıra araştırma da yapmakta ve akademik kariyerlerinde yükselmektedirler. Ayrıca, akademik yayınları, köşe yazıları, radyo ve televizyon programları ile toplumun gelişimine de büyük katkı sağlamaktadırlar. Akademisyenlerin öğretim, araştırma ve toplum hizmeti sorumluluklarının yanında rektör, dekan vb. yönetim sorumlulukları da bulunabilmektedir.

Akademisyenler yoğun çalışma programlarının yanı sıra başta eğitim kurumları olmak üzere farklı kurumlarla da işbirliği içerisindedir. Özellikle eğitim alanında düzenlenen seminer, çalıştay vb. eğitsel etkinliklerde öğretmenlerle ortak rol almakta, öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde yine öğretmenlerle birlikte hareket etmektedirler. Geleceğimizin mimarı olan çocuklarımızın donanımlı yetişmesini önemseyen Milli Eğitim Bakanlığı, eğitim vizyonu oluşturmada öğretmenler kadar akademisyenlerin katkılarını da önemsemektedir. Birçok alanda akademisyenlerle birlikte rol alan öğretmenlerin “akademisyen” kavramına ilişkin düşünceleri merak uyandırmaktadır. Bireylerin dış dünyaya olan algılarının sözcüklerle vücut bulmasını sağlayan metaforlar, herhangi bir kavramla ilgili algıyı ortaya çıkarmak için kullanılacak en etkili yapılardır. Dolayısıyla akademisyenlerin sürekli etkileşim içerisinde oldukları öğretmenler tarafından nasıl algıladıklarının ortaya çıkarılmasında metaforların kullanımı duygu ve düşüncelerin somut bir biçimde açıklanmasına imkân verecektir.

Bu çalışmada, öğretmenlerin “akademisyen” kavramına ilişkin metafor algıları araştırılmıştır. Bu bağlamda, 2018-2019 eğitim - öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli illerinde görev yapmakta olan öğretmenlere “Kişisel bilgi formu” ve “Akademisyen ... gibidir, çünkü ...” yazılı bir kağıt verilmiş ve tekbir metafora odaklanarak doldurmaları istenmiştir. Elde edilen nitel veriler betimsel ve içerik analizi tekniklerinden yararlanılarak analiz edilecek ve elde edilen sonuçlar literatürde yer alan diğer çalışmalar ile tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akademisyen, Öğretmen, Metafor.

Not: Bu çalışma Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından Egt. A4.18.016 proje numarası ile desteklenmektedir.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TARİHİ MEKÂN GEZİLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Prof. Dr. Zafer ÇAKMAK
Dr. Öğr. Üyesi Birol BULUT
Süleyman ASLAN
Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilgiler; insanların birbirleriyle ilişkilerini, çevre ve kültürle ilişkilendirerek ele alan disiplinler arası bir programdır. Sosyal Bilgiler havzasını besleyen temel disiplinlerden biri olan tarih konularının öğretiminde mekan algısı ve çevre bilgisi öğrencilerin merakını karşılayabildiği ölçüde akademik başarıya da olumlu katkıda bulunur.

Ülkemiz, zengin bir tarih ve kültürel mirasa sahiptir. Bu zenginlik ve tarihi miras, eğitim ve öğretim sürecinde kullanılmalı ve öğrencilerin daha kolay ve daha kalıcı öğrenmeleri için bir araç, bir yol, bir yöntem olarak kullanılmalıdır. Bu amaçla ülkemizin sahip olduğu tarihi zenginliği anlamlı kılabilmek için tarihi mekanlarımızın eğitim ve öğretim faaliyetlerinde etkin olarak kullanılması gerekir. Tarih öğretiminde kullanılan en önemli aktif öğrenme süreçlerinden birisi de tarihi mekanlar ile öğretimdir. Bu yönüyle, özellikle sosyal bilgilerde tarih konularının öğretiminde bu yöntemin kullanılmasında fayda görülür.

Sosyal bilgiler dersinde tarih konularının öğretiminde öğrencilerin ilgisini canlı tutmanın önemli bir yolu tarihi mekan gezileridir. Bu anlamda tarihi mekanlar tarihi bilginin öğrenci zihninde pekiştiği aktif alanlardır.

Boland (2002)' a göre geçmişin, mekansal algılarını somut olarak kanıtlarıyla önümüze getiren tarihi yerler, hem geçmişle duygusal bağlantı kurar, kişiyi heyecanlandırır, zihnimizde canlandırma yetisini harekete geçirir, araştırmaya sevk eder; hem de, tarihteki zaman, kişi ve çevre bilgisiyle olayları daha iyi anlamayı sağlar. Bunun bir güzel tarafı da ülkemizin tarihi dokusunun zengin ve tarihle bağ kurabilecek kadar da ilişkili oluşudur.

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretiminde tarihi mekan kullanımının yeri ve öneminin ilgili literatür, öğretmen ve öğrencileri görüşleriyle ortaya koyması amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda Diyarbakır ili tarihi Sur ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir orta okulun 7. sınıfında öğrenim gören 30 öğrencinin, tarihi mekan gezileri yoluyla öğrenmelerine ilişkin görüşlerini, bunun yanı sıra tarih konularının öğretiminde tarihi mekanları kullanan öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktadır.

Bu amaç doğrultusunda iki soruya cevap aranmıştır.

1. Öğrencilerin, tarihi mekan gezilerine yönelik düşünceleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin, tarihi mekan gezilerine yönelik düşünceleri nelerdir?

Bu araştırma nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunun oluşturulması esnasında amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme çalışmanın amacına dayalı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır.

Araştırma sorularının belirlenmesinde ve araştırmanın kuramının oluşturulmasında bu alanda yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen ve öğrencilerin tarihi mekanlar konusunda düşüncelerini almaya yönelik beş açık uçlu sorudan oluşan görüş formu oluşturulmuş, araştırma verilerinin toplanıp analizi ve sonuçlandırılması 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz dönemi boyunca sürmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tamamı, tarihi mekanları kapsayan bir öğrenme sürecinde, ilgilerini daha çok çektiği ve unutamayacakları bir şekilde iz bıraktığı yönündedir.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Öğrencilerin %80' i tarihi mekanlar yoluyla öğrenme yönteminin tarih dersine meraklarını arttırdığı, kültürel değerlere sahip çıkılması gerektiği ve bilgilerin kalıcılığına yönelik olumlu görüş bildirmişlerdir. Ayrıca tarihi mekan gezilerinin dersi eğlenceli hale getirdiği ve konuları somutlaştırdığına dair görüş bildirmişlerdir. Bunun yanı sıra öğretmenler de tarihi mekan gezilerinin öğrenmede kalıcılığı artırdığı, öğrenci ilgi ve motivasyonunu artırdığı dolayısıyla öğrencilerin akademik başarılarına olumlu yansıdığını bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Tarihi Mekan, Nitel Araştırma

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

SURİYELİ ÇOCUK GELİNLERDE ÇOCUKLUK ÖRSELENME YAŞANTILARININ PSİKOLOJİK VE DUYGUSAL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ İLE YORDANMASI

Bil. Uzm. Burcu COŞANAY
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ULUTAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Oğuz EMRE
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya ÇALIŞKAN
Öğr. Gör. M. Akif KAY
İnönü Üniversitesi

Suriye'deki iç savaştan kaçan ve Türkiye'ye sığınan mülteciler gün geçtikçe artmakta ve bu mültecilerin yarısına yakını 0-18 yaş aralığındaki çocuklar oluşturmaktadır. Bu grupta yer alan kız çocuklarının çoğunun çocuk olduğu unutulmaması sağlık, beslenme, barınma gibi bakım yüklerinden kurtulma ve başlık parası amacıyla evlendirilmeye zorlanmaktadır. Bu da çocukluklarının yitirilmesine, psikolojik, duygusal, fiziksel travmatik olaylar yaşamalarına neden olmaktadır (Yurtman, 2017). Bu çalışmanın amacı Suriyeli çocuk gelinlerin çocukluk örselenme yaşantılarının psikolojik ve duygusal iyi oluş düzeyleri ile yordanmasıdır. Bu araştırmanın evrenini Malatya'daki tüm Suriyeli mülteciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise evren içerinden olasılıklı örnekleme yöntemlerinden tabakalı rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen 12-18 yaşları arasındaki Suriyeli çocuk gelinler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Demografik Bilgi Formu", Bernstein ve arkadaşları tarafından 2003 yılında geliştirilen ve 2014 yılında Kaya tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği-Kısa Formu (ÇÖYÖ-KF)", Liddle ve Carter tarafından 2015 yılında geliştirilen ve 2016 yılında Akın ve arkadaşları tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Stirling Çocuklar İçin Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın analizi veri toplama işleminden sonra verilerin SPSS programı ile analizi sonucunda belirlenecek testler ile yapılacaktır. Kullanılacak analiz yöntemleri normallik testi sonrası belirlenecektir. Çalışmanın sonucunda Suriyeli çocuk gelinlerin örselenme yaşantılarının duygusal ve psikolojik iyi oluş düzeyi ile yordanacağı öngörülmektedir. Araştırma bulguları doğrultusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk gelin, örselenme, istismar, duygusal, psikolojik.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ SOSYAL BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ*

Merve ERDOĞMUŞ
Karabük Araştırma Hastanesi
Arzu ÖZYÜREK
Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Giriş-Amaç: Çocukların sosyal becerilerinin erken yaşlardan itibaren desteklenmesi önemlidir. Sosyal becerilerin gelişimin etkileyen çocuğa ve anne-babaya ait faktörler olmak üzere pek çok faktör bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitime devam eden 60-72 aylık çocukların sosyal beceri düzeyinin cinsiyet, anne- baba yaşı, anne-baba mesleği ve anne baba-öğrenim durumu değişkenlerine göre incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Çalışma betimsel tarama modelindedir. Çalışma grubunu 142'i kız ve 142'i erkek olmak üzere 60-72 aylık 284 çocuk oluşturmuştur. Araştırmada verileri toplamak amacıyla Okul Öncesi Sosyal Beceri Envanteri (OSBED) kullanılmıştır.

Bulgular: Çocukların sosyal beceri düzeyinde cinsiyet, baba yaş, anne öğrenim durumu ve anne meslek durumuna göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Kızların sosyal beceri düzeyi erkek çocuklara oranla daha yüksek bulunmuştur. Babası 30 yaş ve daha küçük yaşta olan çocukların Duyguları Yönetme Becerileri puanları babası daha büyük yaş grubundaki çocuklardan anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Annesi üniversite mezunu ve avukat, doktor gibi profesyonel bir mesleğe sahip olan çocukların sosyal beceri düzeyi diğerlerine göre daha yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Cinsiyet, baba yaşı, anne öğrenim durumu ve mesleğinin çocukların sosyal beceri düzeyi arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Bulgular alan yazın bilgileri ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Sosyal Beceriler, Sosyal Beceri Kazanımı.

*Bu çalışma, Karabük Üniversitesi BAP tarafından desteklenen KBÜ-BAP-17-YL-450 no'lu proje kapsamında Prof. Dr. Arzu Özyürek danışmanlığında Merve Erdoğan tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DUYGUSAL ZEKAYI ETKİLEYEN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER*

Merve ERDOĞMUŞ
Karabük Araştırma Hastanesi
Arzu ÖZYÜREK
Karabük Üniversitesi

Giriş-Amaç: Bu araştırmada, okul öncesi 60-72 aylık çocukların duygusal zeka düzeyinin çocuğun cinsiyeti, anne- baba yaşı, anne-baba mesleği ve öğrenim durumu gibi demografik değişkenlere göre göre incelemek amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Betimsel tarama modelindeki çalışmada, çalışma grubunu 60-72 aylık 284 çocuk oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Sullivan Okul Öncesi Duygusal Zeka Ölçeği (S-ÇDZÖ) kullanılmıştır.

Bulgular: Çocukların duygusal zeka düzeyleriyle cinsiyet, babaların yaşı, mesleği, annelerin mesleği ve öğrenim durumu arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Kızların Hikayeler alt testi puanları (ort.=5,27), erkeklerin puanına (ort.=5,11) göre daha yüksektir. Babası 30 yaş ve daha küçük olan çocukların Yönetme alt testi puanları babası daha büyük yaş grubunda olanların puanından anlamlı ölçüde daha düşük bulunmuştur. Annesi ilköğretim mezunu olan çocukların Yönetme alt testi puanları annesi daha yüksek öğrenim düzeyine sahip çocukların puanlarından anlamlı ölçüde yüksek bulunmuştur. Annesi çalışmayan çocukların Hikayeler, Yönetme ve toplam puanları, çalışan annelerin puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Babası avukat ve doktor gibi profesyonel meslek grubunda olan çocukların Anlama alt test puanları babaları diğer meslek grubundakilerden daha yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Cinsiyet, baba yaşı, baba mesleği, anne öğrenim durumu ve mesleği ile çocukların duygusal zeka düzeyi arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular alan yazın bilgileri ışığında tartışılmış ve öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Duygusal Zeka, Çocuk Gelişimi.

*Bu çalışma, Karabük Üniversitesi BAP tarafından desteklenen KBÜ-BAP-17-YL-450 no'lu proje kapsamında Prof. Dr. Arzu Özyürek danışmanlığında Merve Erdoğan tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

AİLEDE SAYGI ÖLÇEĞİ (ASÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
Meryem TERZİ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Aile içinde saygı; birliktelik ve aidiyet duygusunu destekleyen, duygusal besini sağlayan ve tanımı zamana göre değişse de nitelik olarak evrensel bir içeriğe sahip olan önemli bir sosyal pekiştiricidir. Aile içinde saygının dozu ve düzeyi bir dizi ailevi problemin önlenmesinde belirleyici rol oynamaktadır. Günümüzde aile içinde ebeveyn ve çocukların iletişim süreçlerinde saygıyla ilişkili bazı problemler yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle bireylerin aile içindeki saygı unsurunu algılamalarına yönelik ölçme araçları geliştirilmesi son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı Ailede Saygı Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Araştırma 167'si kadın, 83'ü erkek olan 250 kişi üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle ailede saygı alanı ile ilgili araştırmalar ve bu konuya yakın ölçme araçlarının maddeleri incelenmiştir. Ayrıca psikoloji bölümü öğrencileri ile ailede saygı kavramından ne anladıkları noktasında görüşmeler yapılmıştır. Bu incelemeler sonucunda 21 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve ailede aidiyeti ölçüp ölçmediği noktalarında incelenerek, sonuçta 16 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Ailede Saygı Ölçeği 1 "kesinlikle katılmıyorum" ve 5 "kesinlikle katılıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ailede Saygı Ölçeği'nin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ailede Saygı Ölçeği'nin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır.

Ailede Saygı Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %31,83'ünü açıklayan, öz-değeri 4,78 olan tek boyutlu ve 16 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı. 84 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri. 47 ile. 67 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlık güvenilirlik katsayısı. 84 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları. 39 ile. 58 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Ailede Saygı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ailede Saygı, Geçerlik, Güvenirlik.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

EŞLER ARASI BİREYSELÇİLİK ÖLÇEĞİ (EABÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
Demet KARAMAN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Bireyleşme kişilik gelişiminde önemli bir dönüm noktası olup sağlıklı tamamlanması gereken bir süreçtir. Anne babanın kolaylaştırıcı etkisiyle geçirilen bu süreçte istem ile karşıt istem arasındaki dengenin kurgulanması her birey için başarıyla gerçekleşmemektedir. İstem gelişirken karşıt istemin de farkında olabilme şansını kaçıran bireyler belli bir noktadan sonra olaylara sadece kendi açılarından bakabilmekte ve özellikle evlilik ilişkisinde bu durum boşanmaya yol açabilmektedir. Bu nedenle evli bireylerin ilişkilerinde yaşayabilecekleri olası bu tür problemleri değerlendirebilecek ölçme araçları son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı Eşler arası Bireyselcilik Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Araştırma 149'u kadın, 67'si erkek olan 216 genç üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle 29 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve ilgili özelliği ölçüp ölçmediği noktalarında incelenerek 17 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan AFA sonucunda toplam varyansın %42,58'ini açıklayan, öz-değeri 7,24 olan tek boyutlu ve 17 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .38 ile .81 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .33 ile .74 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Eşler arası bireyselcilik, Geçerlik, Güvenirlik.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

GENÇLERDE AİLE AİDİYETİ ÖLÇEĞİ (GAAÖ): GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Ahmet AKIN
Nuray Erkoç ERŞAHİN
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Günümüzde gerek teknolojik gelişmelerde yaşanan baş döndürücü değişimler gerekse bireyselliğin ön plana çıkması sonucunda artık gençlerin aile bağlarının görece zayıfladığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle gençlerin aileye aidiyet düzeylerini geçerli ve güvenilir olarak değerlendirebilecek ölçme araçları olası problemlerin önlenmesinde son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı Gençlerde Aile Aidiyeti Ölçeği'ni geliştirmek ve geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir.

Araştırma 203'ü kız, 67'si erkek olan toplam 270 kişi üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle 40 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu maddeler gramer, anlaşılabilirlik ve ailede aidiyeti ölçüp ölçmediği noktalarında incelenmiş ve sonuçta 21 maddelik uygulama formu elde edilmiştir. Gençlerde Aile Aidiyeti Ölçeği 1 "kesinlikle katılmıyorum" ve 5 "kesinlikle katılıyorum" şeklinde 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin madde analizi için düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi, güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ile incelenmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri SPSS 20 paket programı ile yapılmıştır.

Gençlerde Aile Aidiyeti Ölçeği'nin yapı geçerliği için uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın % 54,5'ini açıklayan, öz-değeri 11,44 olan tek boyutlu ve 21 maddeden oluşan bir ölçme aracı elde edilmiştir. Ölçeğin KMO örneklem uygunluk katsayısı .96 olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .59 ile .90 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .96 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .56 ile .88 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar Gençlerde Aile Aidiyeti Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Gençlerde Aile Aidiyeti, Geçerlik, Güvenirlik.

İŞ TATMİNİ VE İŞ STRESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Arife Aygöl ÖZÜPEK
İstanbul Gelişim Üniversitesi

İş tatmininin, performans ile paralel bir yapıda olduğu söylenebilir. Genel anlamıyla iş tatminiyle alakalı tanımlar duygusal ve bilişsel kavramsallaştırma şeklinde iki boyutludur. Duygusal iş tatmininden bahsedildiğinde akılda daha evrensel bir kavram canlanmaktadır. Diğer taraftan bilişsel iş tatmini kavramı, iş tatminini genel anlamından ziyade farklı boyutlarıyla irdelemektedir. Bilişsel iş tatmininde daha çok işin belli boyutlarıyla alakalı değerlendirmeler ön plandadır. İş tatmini çalışanlara yüksek moral sağlamakta ve iş yerleri ile bütünleşmelerini sağlamaktadır. Bu bağlamda örgütsel bağlanmaya da etki ettiği bilinmektedir. İş stresi, normal fonksiyonlarından bireyi saptıran psikolojik ve/veya fiziksel davranışlarına etki eden, iş ile alakalı etkilerin neticesinde meydana gelen psikolojik bir durum ya da işin gerekleriyle işçinin yetenekleri, kaynakları veya gereksinimlerinin arasında uyumsuzluk olması durumunda oluşan, zararlı fiziksel ve duygusal cevaplardır. Stresi meydana getiren birçok farklı odak vardır. Bu odakların tespit edilebilmesi stresin sona erdirilmesi ile ilgili önemli bir çözüm başlangıcıdır. Stres kaynakları çoğunlukla dış kaynaklı gibi görünse de birçok kez içsel nedenlerden kaynaklanır. Bu içsel stres kaynaklarına bireysel stres kaynağı denilebilir. Öz yeterlilik düzeyi ile ilgili olarak kişinin yapabileceği bir işe karşı olumsuz tutum sergilemesi ve “bu işi başaramam” duygusu içinde olması kişide o işe karşı stres yaratır. İş tatminsizliğinin iş stresine etki ettiği çeşitli araştırmacılar tarafından kanıtlanmıştır. İş yerlerindeki iş yoğunluğunun yüksek düzeyde olması ve iş doyumunun sağlanamaması (yani işin sonucunda kişinin karşılığını alamadığını düşünmesi) ciddi bir stres kaynağıdır. Bu durumu engellemenin yolu adaletli iş paylaşımı yapılması ve kişilerin işe karşı olan iş doyum düzeylerinin yükseltilmesidir. Bu süreci yönetecek olan bölüm ise yönetim bölümüdür. İnsanlar iş ortamında işletmelerine verdikleri emeğin karşılığını ve saygı görmek isterler. Bu maaş, doyum vb. şeklinde olur. Yaptığı işten zevk almayan ve o işi zorla yapan kişilerde iş tatminsizliği ortaya çıkar, bu da iş stresinin oluşmasında etkili olabilmektedir. Bu bağlamda iş tatmini ile iş stresi arasında doğrudan ilişkinin olduğu çeşitli çalışmalarla kanıtlanmıştır. Bu çalışmada güncel literatürden yararlanılarak iş tatmini ve iş stresi arasındaki ilişkiyi ortaya koyan araştırmalar taranarak bir derleme çalışması yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İş Stresi, İş Tatmini, İş Tatminsizliği.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINI ETKİLEYEN BAZI FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF SOME FACTORS AFFECTING STUDENTS ACADEMIC ACHIEVEMENTS

Dr. Öğr. Üyesi Okan SARIGÖZ
Mustafa Kemal Üniversitesi

Öğrencilerin akademik başarıları çoğunlukla derslerine giren öğretmenlerin bilgisine, disiplinine ve özverisine bağlıdır. Bu nedenle özellikle eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adayları yetiştirilirken hem öğretmenlik için gerekli olan karakteristik temel ilkelere hem de gerekli donanımlar verilerek bilgi ve beceri bakımından etkili bir şekilde yetiştirilmelidirler. Bu bilgi, beceri ve deneyimler öğretmenlere öğretmenlik yaparken hem yol gösterecek hem de öğrencilerini yetiştirmek ve akademik başarılarını yükseltebilmek için gerekli olacaktır. Özellikle akademik başarı öğrencilerin hayatları boyunca onları etkileyecek temel etkenlerin en başındadır. Çünkü derslerinde başarıyı yakalayan öğrencilerin derslere olan motivasyonları da yüksek olmaktadır. Kurum olarak da artık okullar hem bireysel olarak hem de kurumsal olarak okulun akademik başarısını yükseltebilmeyi hedef almaktadırlar. Yapılan araştırmaların birçoğunda öğrencilerden beklenen başarı düzeyi istenen başarı düzeyinden daha düşük çıkmaktadır. Bazı araştırmacılara göre bunun sebebi akademik başarı beraberinde mutluluk ve öz güveni getirirken akademik başarısızlık beraberinde bunalım ve depresyon gibi olumsuz etkileri getirmektedir. Bu nedenle tüm öğrenciler akademik başarı olarak belirli bir seviyenin üzerinde olmalıdırlar. Bu durum akademik başarının daha da yukarılara çıkmasını tetikleyecektir. Bu araştırmada okul, çevre, aile, ailenin ekonomik durumu, okulların sosyo kültürel imkanları gibi öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen temel faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının bazı demografik değişkenlere bağlı olarak akademik başarılarını etkileyen faktörleri belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Öğretmen Adaylarının Akademik Başarılarını Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bayan öğretmen adayları ile erkek öğretmen adayları arasında akademik başarıyı etkileyen faktörlere yönelik olarak istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir görüş farkının olmadığı yani cinsiyete bağlı olarak akademik başarıyı etkileyen faktörler konusunda öğretmen adaylarının birbirine yakın ya da denk görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmada üniversitede kazanılması istenen bilgi ve becerilerin öğretmenlikte kullanılacak olması öğrencilerin akademik başarılarını artırma isteğini yükselttiği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, Bilgi, Beceri, Özveri.

Abstract

Students' academic achievements mostly depend on the knowledge, discipline and dedication of the teachers who have entered their classes. For this reason, they should be educated especially in terms of knowledge and skills by giving the necessary basic principles and necessary equipment for teaching. These knowledge, skills, and experiences will be necessary to guide teachers in teaching and to train their students and to increase their academic success. Especially academic achievement is at the top of the basic factors that will

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

affect them throughout their lives. Because the students who have achieved success in their courses have high motivation for classes. As an institution, schools are now aiming to raise the academic success of the school both individually and as an institution. In most of the studies, the level of success expected from the students is lower than the desired success level. According to some researchers, academic success brings along happiness and self-confidence, while academic failure brings along negative effects such as depression and depression. Therefore, all students must be above a certain level as academic achievement. This will trigger further academic success. In this study, the main factors affecting the academic achievement of students such as school, environment, family, family, family, socio-cultural opportunities of schools were tried to be determined. The aim of this study is to determine the factors that affect the academic achievement of the prospective teachers of education faculties depending on some demographic variables. The study group of the study consisted of the pre - service teachers in different departments of the Faculty of Education of Mustafa Kemal University. General screening model was used in the research. In the research, the Factors Affecting Academic Achievement of Teacher Candidates as a data collection tool were used. As a result of the study, it was determined that there was no statistically significant difference between the female teacher candidates and male pre-service teachers in terms of the factors affecting the academic achievement. In addition, the fact that the knowledge and skills required to be acquired at the university will be used in teaching increases the students' desire to increase their academic successes and results have been reached.

Keywords: Academic achievement, Knowledge, Skill, Dedication.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN KİŞİSEL ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF PERSONAL PERCEPTIONS OF TEACHER CANDIDATES ON PROFESSIONAL COMPETENCES

Dr. Öğr. Üyesi Okan SARIGÖZ
Mustafa Kemal Üniversitesi

Öğretmenlik mesleği öğrencilerin geleceğini etkileyen en önemli mesleklerden birisidir. Bu nedenle öğretmenlerin bazı temel bilgilere, becerilere ve yeterliklere sahip olması gerekmektedir. Bu bilgi veya yeterliklerden bazıları alan bilgisi, içerik bilgisi, öğrenme öğretme yaşantıları bilgisi, ölçme ve değerlendirme bilgisi, deneyim ve tecrübedir. Bu yeterlikler eğitim fakültesinde okuyan veya pedagojik formasyon derslerini alan öğretmen adaylarına çeşitli alan, formasyon ve öğretmenlik uygulamaları dersleri ve ile üniversiteler tarafından verilmeye çalışılmaktadır. Ancak öğretmen adaylarının da öğretmenlik yapabilmek için kendilerini kişisel ve donanımsal olarak da yetkin görmeleri gerekmektedir. Bazı öğretmen adayları algısal olarak kendilerini öğretmenlik yapabilecek seviyede görse de mesleğe başladıklarında kendilerini yetersiz hissedebilmektedirler. Bu nedenle üniversitelerde alan bilgilerinin ve pedagojik formasyon bilgilerinin öğretmen adaylarının kişisel özelliklerine ve algılarına uygun öğretim yöntem ve teknikleri ile verilmesi daha uygun olacaktır. Öğretmen adayları kendilerini ancak mesleki olarak yeterli seviyede gördüklerinde kişisel olarak yetkin olduklarını kabul edeceklerdir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerine ilişkin yetkinlik algıları ve bu algıları etkileyen faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın amacı, eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının bazı demografik değişkenlere bağlı olarak mesleki yetkinliklere ilişkin kişisel algıları belirlemeye çalışmaktır. Çalışmanın çalışma grubunu, 2018-2019 öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Kişisel Mesleki Yetkinlikler Algı Ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, mesleki yetkinliğe ilişkin kişisel algıları bakımından bayan öğretmen adayları ile erkek öğretmen adayları arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir görüş farkının olmadığı yani cinsiyete bağlı olarak öğretmen adaylarının birbirine yakın ya da denk görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca çalışmada; öğretmen adaylarının alanlarıyla ilgili sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirebilecekleri, öğrenmeyi destekleyecek materyalleri seçebilecekleri veya geliştirebilecekleri ve yeni edindikleri bilgiler ile daha önceden öğrendikleri bilgileri birbiriyle ilişkilendirebilecekleri gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki yeterlik, Kişisel algı, Yetkinlik, Alan bilgisi, Pedagojik formasyon.

Abstract

The teaching profession is one of the most important professions affecting the students' future. For this reason, teachers should have some basic knowledge, skills and competences. Some of these knowledge or competences include knowledge of the field, content knowledge, knowledge of learning and teaching, knowledge and experience, experience and experience. These competencies are studied by the universities in various fields, education and teaching practice courses, and by the universities, who are studying in the

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

faculty of education or who take pedagogical formation courses. However, in order to be a teacher, the teacher candidates should see themselves as competent and personal. Although some teacher candidates perceive themselves to be able to teach themselves perceptually, they may feel inadequate when they start their profession. For this reason, it would be more appropriate to present the knowledge of the field and pedagogical formation in universities with the teaching methods and techniques appropriate to the personal traits and perceptions of the prospective teachers. Prospective teachers will accept that they are personally competent when they see themselves as professionally sufficient. In this study, competence perception of teacher candidates' professional competencies and factors affecting these perceptions were tried to be determined. The aim of this study is to determine the personal perceptions of professional teachers related to some demographic variables. The study group of the study consisted of the pre-service teachers in different departments of the Faculty of Education of Mustafa Kemal University. General screening model was used in the research. Personal Professional Competencies Perception Scale was used as the data collection tool. As a result of the study, it was determined that there was no statistically significant difference between female teacher candidates and male pre-service teachers in terms of personal perceptions of professional competence. Also in the research; it was found that prospective teachers could develop solutions to the problems related to their fields, select or develop the materials to support learning, and associate the knowledge they had previously acquired with the information they had previously learned.

Keywords: Professional competence, Personal perception, Competence, Field knowledge, Pedagogical formation.

THE EVOLUTION OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT AFTER THE DISMISSAL OF PEOPLE IN A MINING COMMUNITY

Bogdan-Nicolae MUCEA
University of Bucharest

Abstract

Everyone is emotionally attached to the organizations in which they are formed or to those in which they work. Organizational engagement is a concept that shows the involvement (attachment) of some subjects to the organization they are part of. Meyer and Allen conceptualized three dimensions that study the organizational commitment of employees to the workplace (towards the company); constituent subscales for the measurement of Affective Commitment (AC), Continuance Commitment (CC) and Normative Commitment (NC). Most research has studied the organizational commitment of the subjects to the organization they were employed with. This study shows the level of organizational commitment of former employees to the company that fired them. Although such an analysis seems irrelevant, the context of the study is different, because the company that has laid off people is a foreign investor who wants to extract gold and silver from a disadvantaged area of Romania. The investment project refers to reopening, instead of the former mine that was closed after the fall of communism, of a new exploitation of deposits that, according to the investing company, will provide jobs and welfare in an area where people are confronted with a lack of jobs. Upon entering the community, the Roşia Montană Gold Corporation mining company used the glocalization strategy in particular, offering various benefits to locals who had no alternative to choose. The study was attended by 50 people who responded to a questionnaire measuring the organizational commitment of the three dimensions that Meyer and Allen proposed and developed. This questionnaire was reapplied one year later to the same respondents in order to determine how the level of organizational commitment evolved compared to the proposed project and not to the company, as the foreign company had significantly reduced its activity in the area and the restoration of the mining project was slightly probable. The results of the research showed that the level of organizational commitment obtained in the 2016 research, even if high, it was lower than the level recorded in the 2015 study. In the present paper are presented all the results of the study from 2016, referring to the first study. This shows how important is the strategy that a foreign company uses when it wants to invest in one specific area.

Keywords: Organizational Commitment, Mining Community, Globalization, Glocalization.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

MADDE BAĞIMLILIĞI ve BAZI BALKAN ÜLKELERİ İLE TÜRKİYE'NİN UYUŞTURUCUYA YÖNELİK CEZA KANUNLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Yasemin AĞAOĞLU
İzmir Kavram Meslek Yüksek Okulu

Günümüzde yaygın olarak kullanılan ve gün geçtikçe hem üretim hem tüketim alanında hızla ilerleyen madde bağımlılığı ülkemizde olduğu gibi Dünya genelinde de ciddi bir sorun olarak ele alınmaktadır. Madde bağımlısı bireyler kullanım sonuçlarında sadece kendi hayatlarına zarar vermekte kalmıyor, toplumsal sorunların da ortaya çıkmasına neden oluyorlar. Yapılan araştırma sonuçlarına göre alınan istatistiklere göre suç oranının artmasının en önemli sebeplerinden biri olarak madde kullanımı olduğu görülmektedir. Madde kullanan bireyin metabolizması üzerinde meydana gelen bozulmalar ve deformasyonlar, bireyin kendi, hareketlerini ve düşüncelerini kontrol edebilme yeteneğini de elinden almaktadır. Bunların sonucunda birey ya kullandığı maddenin etkisinde kalarak ya da kullanmak için madde teminini sağlamak adına suça itilmektedir. Bu durum sonucunda, kanuni yaptırımlar devreye girmektedir ve bireyin işlediği suçun, madde kullanımına bağlı olup olmama bağına dayanarak hukuki yaptırımlar cezalar uygulanmaktadır. Bu yaptırımlar sadece bu alanlarda değil aynı zamanda maddenin üretimi ve teminini sağlayan kişiler üzerinde de uygulanmaktadır. Konu ile ilgili olarak Türk Ceza Kanun da, suçun türüne bağlı olarak belirlenen tüm yaptım ve cezalar açıkça belirtilmiştir. Bizim ülkemizde olan bu anayasal kurallar tabi ki diğer ülkeler tarafından da kendi ülke kurallarına ve yapılarına bağlı olarak düzenlenmiştir. Bu çalışmada; Türkiye ve bazı Balkan ülkelerinin madde kullanma, üretme ya da temini üzerine düzenlenmiş Hukuk kurallarını ve bunlar için belirlenen ceza yaptırımları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ceza, Bağımlılık, Hukuk, Balkan.

OKUL SPORLARINA KATILAN ERGENLERİN SOSYOTROPİ- OTONOMİ PROFİLLERİNİN İNCELEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYKORA
Hatice GENÇ
Bitlis Eren Üniversitesi

Bu çalışmanın amacı; farklı branşlarda Okul Sporlarına katılan lise düzeyindeki ergenlerin sosyotropi-otonomi profillerinin incelenmesidir. Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyotropi-otonomi profilleri cinsiyet, yapılan spor türü ve yapılan sporlara göre karşılaştırılmıştır. Sosyotropi sosyal aidiyet hissidir. Yüksek sosyotropi özellikleri olan kişilerde, diğer insanlardan onay almak ve sevilme çok önemlidir. Otonomi ise; insanın özgür düşünüp karar verme, kararlarını uygulamaya geçirmede özgürlüğe sahip olabilme özelliği olarak tanımlanabilir. Bu kişilik özelliği yüksek olan bireyler, kendi aktivitelerini yönlendirmek, çevrelerinde olup bitenleri kontrol etmek isterler. Her iki durumda da gelişen olumsuz haller bireyde depresyon ve stres durumunu ortaya çıkarır.

Veri toplama aracı olarak Beck Sosyotropi-Otonomi Kişilik Envanteri (Beck ve ark., 1983) ve araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyo-demografik özellikleri belirlemeye yönelik Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Araştırma grubunu, Bitlis Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ve il merkezinde bulunan liselere devam eden ve Okul Sporlarına katılan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma, gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 68'i kadın, 102'si erkek toplam 170 lise öğrencisi ile sınırlı kalmıştır. Araştırmanın veri toplama aşaması Okul Deneyimi Dersi kapsamında okullara giden Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri ve okulların Beden Eğitimi Öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Gerekli izin alınmış ve sonrasında araştırmacılar tarafından anket uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin dağılımları değerlendirilerek normal ve homojen dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Shapiro Wilk testi sonuçlarında homojen dağılım göstermediği için non-parametrik testler (Kruskal Wallis-H ve Mann Whitney U) kullanılmıştır. Anlamlılık seviyesi $p < 0,05$ 'dir.

Sonuç olarak; katılımcıların cinsiyetleri açısından sosyotropi düzeylerine bakıldığında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha sosyotropik profil sergiledikleri görülmüştür. Otonomi profillerine bakıldığında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha otonom profil sergiledikleri görülmüştür. Bireysel sporlarla takım sporları ile uğraşan öğrenciler arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Bireysel sporlarla uğraşan öğrencilerin takım sporu ile uğraşan öğrencilere göre daha otonom profil sergiledikleri görülmüştür. Branşlar arasında yapılan karşılaştırmada istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Ergenler, Lise Öğrencisi, Okul Sporları, Sosyotropi, Otonomi.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

OKUL SPORLARINA KATILAN ÖĞRENCİLERİN SALDIRGANLIK ve UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYKORA
Turgut DAĞDAĞAN
Bitlis Eren Üniversitesi

Bu çalışmanın amacı; Okul Sporlarına katılan ve katılmayan ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin saldırganlık düzeylerinin belirlenmesidir. Çalışmaya katılan öğrencilerin saldırganlık düzeyleri cinsiyet, spor yapma yılı, yapılan spor türü ve yapılan sporlar arasındaki durumlara göre karşılaştırılmıştır. Saldırganlık terimi Latince kökenli “aggression” kelimesinden gelerek dilimize agresif olarak yerleşmiştir. Kelimenin kök ifadesi tepki verme, saldırı, istila, izinsiz girme, öfke, ihlal ve belirli bir yöne doğru hareket etme anlamına gelmektedir. Saldırganlık kavramı birçok kuramcı tarafından farklı şekilde tanımlanmıştır (Kaplan ve Aksel, 2013). Saldırganlıkla ilgili olarak genel kanı kendi türünden birine zarar vermenin yanında tüm canlı ve cansız nesnelere sözlü ve fiili yapılan incitici davranışlardır.

Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve on-onbir yaşlarındaki çocukların saldırganlık düzeylerini belirlemek amacıyla Şahin (2004) tarafından geliştirilen “Saldırganlık Ölçeği” uygulanmıştır. Araştırma grubunu, Bitlis Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ve il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında öğrenim gören ve Okul Sporlarına katılan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın sınırını çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 162’si kız, 196’sı erkek toplam 358 ilköğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma Öğretmenlik Uygulaması kapsamında okullara giden Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri tarafından okulların Beden Eğitimi Öğretmenleri ile irtibata geçilerek yapılmıştır. Gerekli bilgiler verilerek izin alınmış ve sonrasında araştırmacılar tarafından anket uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin dağılımları değerlendirilerek normal ve homojen dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Shapiro Wilk testi sonuçlarında homojen dağılım göstermediği için nonparametrik testler kullanılmıştır. Anlamlılık seviyesi $p < 0,05$ ’dir. Sonuç olarak; katılımcıların cinsiyetleri açısından saldırganlık düzeylerine bakıldığında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların kız katılımcılara oranla saldırganlık ölçeği puanlarının yüksek olduğu görülmüştür. Spor yapma yılları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Yapılan spor türü değişkenine göre yapılan karşılaştırmada bireysel sporlarla ilgilenen öğrencilerle takım sporu ile uğraşan öğrencilerin saldırganlık düzeyleri arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Farkın kaynağı incelendiğinde bireysel sporlarla ilgilenen öğrencilerin puanlarının düşük olduğu görülmüştür. Yapılan sporlar arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Farkın kaynağı incelendiğinde Spor Tırmanış ve Masa Tenisi branşlarına devam eden öğrencilerin puanlarının düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Okul Sporları, Saldırganlık, Uyum.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARININ İLİŞKİSİ

Arife Aygöl ÖZÜPEK
İstanbul Gelişim Üniversitesi

Sessizlik olgusu ve kavramı, davranış bilimci olan bilim insanlarıncı “eylemsizlik” diye tanımlanmıştır. Dolayısıyla, kişilerin, sahip olduğu fikirleri ve düşünceleri seslendirmeyip onları ifade etmeme yoluyla kendilerine saklama diye belirlenebilecek olan sessizlik kavramının temelini ‘pasif olma’ davranışının oluşturduğuna ilişkin görüşler vardır. Sessizlik, bireyleri araya getirebilir aynı zamanda birbirinden uzaklaştırabilir, insan ilişkilerini hem düzeltebilir hem de onlara zarar verebilir. örgütsel sessizlik kavramı, örgütsel değişim ve gelişim önünde engel oluşturan bir tehlike ve çoğulcu bir örgüt geliştirmeye mâni olan kolektif bir fenomen şeklinde tanımlanmaktadır. Örgütsel sessizlik, iş hayatlarındaki ve özel hayatlarındaki bazı faktörlerin etkisi altında kalarak örgüt çalışanlarının gerek kendi durumları, gerekse örgütlerinin durumlarıyla alakalı herhangi bir değişim veya gelişim faaliyetine bilişsel, duyuşsal veya davranışsal bakımdan katkıda bulunmayı bilinçli şekilde reddetme yönündeki eğilimi ifade etmektedir. Günümüzde örgütsel sessizlik Örgütlerde ilerleyen süreç içerisinde gerek işleyiş gerekse örgütsel ilişkiler açısından önem verilen bir kavram durumundadır. Örgütsel sessizliğin yanı sıra örgütsel vatandaşlık davranışları da benzer şekilde önem kazanmaktadır. Vatandaşlık davranışı veya iyi asker sendromu olarak da nitelendirilen yanı sıra örgütsel vatandaşlık davranışları, örgütlerde, bireylerin kendilerinden beklenen davranışların dışında resmi iş tanımlarında yer almayan kendi arzularıyla örgütlerdeki etkin işleyişi ve başkalarına fayda sağlamayı amaçlayarak sergiledikleri extra rol davranışlarıdır. İşbirlikçi davranışlar açısından olumlu sonuçlar yaratan yanı sıra örgütsel vatandaşlık davranışları, artan ilgi ve araştırmalar neticesinde örgütlerde performans, rekabet avantajı gibi olumlu sonuçlar yarattığı için önem verilen bir kavram olmuştur. Örgütlerde çalışanlar söylemsel katılım yani konuşma yoluyla örgüt politikaları ve kuralları hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Ayrıca çalışanlar örgütlerde düşüncelerini ifade ederek örgüt içerisinde rol kimliklerini oluşturmaktadırlar. Kavramlara yönelik literatür incelendiğinde örgütsel vatandaşlık davranışları ve örgütsel sessizlik arasındaki ilişki üzerine yeterli araştırma yapılmadığı ve bu alana yönelik çalışmaların artırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Nitekim çalışanların bağlı oldukları örgütlerde sessiz kalmayı tercih ettikleri durumlar onların ÖVD sergilemeleri üzerinde de etkili olabildiği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada, örgütsel vatandaşlık davranışı ile örgütsel sessizlik arasındaki ilişki, ilgili araştırmalar taranarak aktarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sessizlik, Örgütsel Sessizlik, Örgütsel Vatandaşlık

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: 2005-2018 YILLARI

Prof. Dr. Zafer ÇAKMAK
Fırat Üniversitesi
Arş. Gör. İrfan ARIKAN
Harran Üniversitesi
Turan KAÇAR
Fırat Üniversitesi

Bu çalışmanın temel amacı, 2005 – 2018 yılları arasında Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ile ilgili yapılan makale ve tezleri çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu araştırma, bir meta sentez (tematik içerik analizi) çalışması olarak yürütülmüştür. Araştırmayı oluşturan çalışmalar, Google Akademik ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarından yararlanarak oluşturulmuştur. Bu amaçla bu çalışma doğrultusunda yıl aralığı ve konu kriterine göre 48 araştırmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak makale inceleme şablonu kullanılmıştır. Sonuçlar frekans ve yüzde tablolarına dönüştürülerek betimsel bir şekilde sunulmuştur. Araştırmanın bulgularına göre çalışmaların neredeyse tamamını 2005 Sosyal Bilgiler Öğretim Programına yönelik çalışmalar oluşturmaktadır. 2015 ve 2017 Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarına yönelik çalışmaların çok az olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda program öğelerinin genellikle bütün olarak değerlendirildiği kazanım, içerik, öğrenme-öğretmen süreçleri ile ölçme ve değerlendirme öğelerinin spesifik olarak çalışıldığı araştırmaların az olduğu görülmektedir. Özellikle ölçme ve değerlendirmeyle ilgili literatürde çok az sayıda çalışmaların olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmaların büyük bir bölümü nitel olarak gerçekleştirildiği, %29,1'ini ise nicel araştırmaların oluşturduğu fakat karma araştırma deseninde çok az çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda genellikle örneklem veya çalışma grubu olarak öğretmenlerin ve dokümanların oluşturduğu, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının çok fazla araştırmaya dahil edilmediği hatta öğrenci velilerine yönelik ise herhangi bir çalışmanın olmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda veri toplama aracı olarak genellikle görüşme ve dokümanların kullanıldığı, çoklu veri toplama araçlarının çok az kullanıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda veri analizi olarak genellikle betimsel analizlerin kullanıldığı, içerik ve karşılaştırmalı analizlerin çok sınırlı olduğu görülmektedir. Regresyon, Meta Analiz vb. gibi ileri istatistiksel araştırmaların ise olmadığı görülmektedir. Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak, Sosyal Bilgiler Öğretim programlarıyla ilgili felsefi ve kuramsal çalışmalar yapılması; gözlem, görüşme ve ölçek kullanımı gibi veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı çoklu veriye dayalı araştırmaların yapılması; karma araştırma deseninde çalışmaların yapılması; program öğelerinin ayrı olarak derinlemesine incelendiği araştırmaların yapılması; regresyon, meta analiz ve yapısal eşitlik modeli gibi ileri istatistiklerin yer aldığı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı ve Meta Sentez.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

BEŞİNCİ SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI (2017)'NİN UYGULAMADAKİ YANSIMALARI

Prof. Dr. Zafer ÇAKMAK

Fırat Üniversitesi

Turan KAÇAR

Fırat Üniversitesi

Arş. Gör. İrfan ARIKAN

Harran Üniversitesi

Bu çalışma ülkemizde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında uygulanan 2017 beşinci sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı (SBÖP)'nin uygulamadaki yansımalarını sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma nitel bir araştırma olup fenomenoloji (olgu bilim) modelindedir. Veri toplamada yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır ilindeki ortaokullarda görevli olan 24 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin güvenilirliğinin sağlanması için görüşme formunu katılımcılar doldurmuştur. Çalışmada, toplanan nitel veriler, “betimsel analiz” yöntemine göre analiz edilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre; 24 katılımcıdan 20'si beşinci sınıf sosyal bilgiler dersi kitabı ve ders içeriğini olumlu dört katılımcı ise olumsuz bulmuştur. 24 katılımcıdan 22'si öğrenme alanlarının ve konuların öğretim programına uygun olarak yetiştirilmesini zaman açısından yeterli iki katılımcı ise yetersiz bulmuştur. 24 katılımcıdan 18'i beşinci sınıf sosyal bilgiler dersi için belirlenen kazanımları yeterli altı katılımcı ise yetersiz bulmuştur. 24 katılımcıdan 18'i okulda yapılan sınavlar sonucunda öğrencilerin kazanımları yüksek düzeyde gerçekleştirdiğini, dört katılımcı orta düzeyde ve iki katılımcı ise kazanımların düşük düzeyde gerçekleştirildiğini belirtmiştir. 24 katılımcıdan 20'si öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarının olumlu olduğunu dört katılımcı ise olumsuz olduğunu belirtmiştir. 24 katılımcıdan 18'i SBÖP'yi olumlu bulduklarını, dört katılımcı olumlu bulduklarını ancak SBÖP'nin geliştirilmesi gerektiğini ve iki katılımcı ise olumsuz bulduklarını belirtmiştir. 24 katılımcıdan 20'si ders işlerken en çok kullandıkları yöntem ve tekniklerin daha çok öğrenci merkezli dört katılımcı ise daha çok öğretmen merkezli yöntem ve teknikleri uyguladıklarını belirtmiştir.

5. sınıf ders kitabı ve içeriğini katılımcıların çoğu (% 80) olumlu bulmuş, katılımcıların çoğu (%90) öğrenme alanları ve konuları zamanında yetiştirmiştir. Katılımcıların çoğu (%75) beşinci sınıflar için belirlenen kazanımları yeterli bulmuş, katılımcıların çoğu (%75) kazanımların öğrenciler tarafından yüksek düzeyde gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Katılımcıların çoğu (%80) öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarının olumlu ve katılımcıların çoğu (%90) beşinci sınıf SBÖP'yi olumlu bulmuşlardır. Katılımcıların çoğunun (% 80) sosyal bilgiler dersini işlerken daha çok öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri uyguladıkları belirlenmiştir. Sonuç olarak ders kitabı ve içeriğinin yeterli olduğu, öğrenme alanları ve konuların zamanında yetiştirildiği, kazanımların yeterli olduğu ve kazanımların öğrenciler tarafından yüksek düzeyde gerçekleştirildiği, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı olumlu tutum besledikleri anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beşinci Sınıf, Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Milli Eğitim Bakanlığı.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHSİCİ FELSEFE VE MEDENİYETLER ÇATIŞMASI: ÖNDEYİ VE KEHANET HİSTORİCİSM AND CLASH OF CIVİLİZATİONS: PREDİCTION AND PROPHECY

Dr. Öğr. Üyesi Bekir GEÇİT
Harran Üniversitesi

Tarih felsefesinin en önemli sorunları arasında tarihin bir anlamı olup olmadığı sorunudur. Bu bildirinin konusu, tarihsici felsefe ve medeniyetler çatışması öğretisinin merkezinde yer alan öndeyi kavrayışıdır. Amacı ise, sosyal bilimlerin tarihe ilişkin bütüncül görüşlerinde öndeyi iddialarının kehanetçi bir anlam taşıdığına dair eleştiride bulunmaktır. E. Rothacker, 20. Yüzyılın başlarında tarihselcilik ve tarihsicilik ayrımı yaparak tarihsiciliği, örneklerine Hegel ve Marks'ın felsefesinde rastladığımız tarihi bir bütün halinde anlamaya çalışan çocuksu bir doğacılık olarak görür. K. Popper de 20. Yüzyılın ortalarında, tarihsicilik kavramını farklı bir şekilde ele alarak tarihsiciliği, sosyal bilimlerin temel hedefinin tarihsel öndeyi de bulunma iddiasında olan bir öğretiyi olarak değerlendirir. Ona göre tarihsicilik, bu hedefine, tarihsel sürecin temelini oluşturan ritimlerin, yasaların, yönelimlerin ve örüntülerin açığa çıkarılmasıyla ulaşabileceğini varsayar.

Öndeyi, henüz gerçekleşmemiş bir doğa ya da toplum olayını önceden tahmin edebilmektir. İnsanları bilgi edinme arayışına sevk eden temel güdülerden biri, geleceği önceden tahmin ederek kontrol etme arzudur. Popper'e göre tarihsici öğretiyi, tarihsel süreci sosyal bilimlerin temel araştırma alanlarından biri olarak görür. Dolayısıyla, tarihsicilik, sosyal bilimlerin temel görevleri arasında tarihe ilişkin büyük ölçekli ön görüşlerde bulunmak olduğu görüşündedir. Tarihsel sürece ilişkin bütüncül yaklaşıma sahip olan ve tarihin gelişimine dair öndeyide bulunan düşünürlerden biri de Huntington'dur. Huntington, tarihin akışının medeniyetler çatışmasına doğru ilerlediğini iddia eder. Ona göre, günümüz dünyasındaki çatışmaların temel nedeni ideolojik ya da ekonomik olmayacaktır. Bu mücadeleler daha çok kültür ayrışmalarından kaynaklanacaktır. Milli devletler dünyadaki olayların aktif belirleyicileri olmaya devam edeceklerdir. Ama asıl küresel mücadele farklı medeniyetlerin mensupları arasında gerçekleşecektir. Medeniyetler çatışması küresel siyasetin merkezi sorunu haline gelecektir. Huntington'a göre medeniyetler çatışması, modern dünyadaki çatışmaların son evresidir.

Dolayısıyla, Popper'in görüşleri ışığında Huntington'u değerlendirdiğimizde, onun da tarihsici ve kehanetçi bir anlayışa sahip olduğunu söylemek mümkündür. Huntington'un geleceğe ilişkin bu iddialarının, yani onun geleceğe dair kehanetlerinin geçerli nedenleri olabilir mi? Medeniyet çatışması kaçınılmaz bir son mudur? Rasyonel bir varlık olarak insan, inşa eden bir varlık olarak mı, yoksa yıkan bir varlık olarak mı anılmak ister? Hâsılı, bütün mesele budur.

Anahtar Kelimeler: tarihsicilik, medeniyetler çatışması, öndeyi, kehanet.

ABSTRACT

One of the most important problems of the philosophy of history is whether or not history has a meaning. The subject of this article is the conception of prediction, which is at the center of the doctrine of philosophy of history and clash of civilizations. Its aim is to criticize the prediction that the claims of the social sciences in their historical views have a prophetic meaning. E. Rothacker, by distinguishing between historicalism and historicism at the beginning of the 20th century, sees the historicism as a childish naturalism that seeks to understand its examples as a historical whole that we come across in the philosophy of Hegel and Marx.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

K. Popper, in the mid-20th century, deals with the notion of historicism in a different way. He sees historicism as a doctrine which claims to have a historical aim in the social sciences. According to him, historicism presupposes that this goal can be achieved by revealing the rhythms, laws, orientations and patterns that underlie the historical process.

The prediction is to anticipate an event that has not yet taken place. One of the main instincts that lead people to the search for information is the desire to control and predict the future. According to Popper, the historicism doctrine sees the historical process as one of the main areas of research of the social sciences. Therefore, historicism is of the opinion that the main tasks of social sciences are to make large-scale predictions about history. Huntington is one of the thinkers who have a holistic approach to the historical process and who is at the prediction of the development of history. Huntington claims that the flow of history is moving towards a clash of civilizations. According to him, the main reason for the conflicts in today's world will not be ideological or economic. These struggles will be mainly due to cultural divisions. National states will continue to be active determinants of world events. But the actual global struggle will take place among the members of different civilizations. The clash of civilizations will become the central problem of global politics. According to Huntington, the clash of civilizations is the last phase of the conflicts in the modern world.

Therefore, when we consider Huntington in the light of Popper's views, it is possible to say that he has a historicism and prophetic understanding. Can there be valid reasons for Huntington's of this claims, his prophecies for the future? Is the clash of civilization an inevitable end? Does man as a rational being want to be remembered as a constructive or as a devastating? That's the whole point.

Keywords: *Historicism, clash of civilizations, prediction, prophec.*

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

YARGISAL KAMU HİZMETLERİNDE SORUMLULUK VE ETKİN YARGISAL DENETİMİ

Abdulvahap DARENELİ

Türk hukukunda, İdarenin hukuki sorumluluğu kavramı, geniş ve dar olmak üzere iki şekilde ele alınmaktadır. Geniş anlamda idari sorumluluk: Devletin, yürütme/idare yanında, yasama ve yargı organlarının faaliyetleri sebebiyle mali sorumluluğunu da kapsamaktadır. Dar anlamda idari sorumluluk: İşlevsel anlamda idarenin kamu hukukuna tabi faaliyetlerinden doğan zararların tazminine yönelik kurallar ve ilkeleri ifade etmektedir. Söz konusu ilkelerin başında Anayasanın ikinci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi gelmektedir. Bu anlamda hukuk devleti zarar doğurucu davranışları neticesinde, bu zararları telafi etmeyi görev bilen devlet yanında, zarar doğurucu faaliyetlerden kaçınmayı ve bunları önleyici bir sistemi kurmayı amaçlayan bir devleti de ifade etmektedir. Adaletin sağlanmasına yönelik kamu hizmetleri bir yandan yargılama işlevi, diğer yandan idari işlevi içeren geniş bir kapsama sahiptir. Yargısal kamu hizmetlerinden dolayı ortaya çıkan sorumluluk konusunda yapılan değerlendirmeler için öncelikle bu faaliyetlerin yargısal mı? yoksa idari nitelikte mi? olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Bu tespitten sonra adalet hizmetlerinin yürütülmesinde ortaya çıkan hizmet kusurlarından kaynaklanan zararlardan doğan sorumluluk söz konusu olduğunda idare hukukunca geliştirilen sorumluluğa ilişkin esasların uygulanması zorunluluk olarak görülmektedir. Bu nedenle yargı organının yargılama süreci ile ilgili faaliyetleri dışında, yürütme fonksiyonu kapsamında kalan eylem ve işlemlerinden doğan sorumluluğu ve bunun yargısal denetimini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada özellikle idare mahkemesi kararları ile Danıştay içtihatlarına yer verilmektedir. Zira idarenin hizmet kusurundan doğan sorumluluk hukuku Türk hukukunda içtihatlarla gelişmiştir. Ayrıca bu alanda idarî yargı yerlerinin görevli olduğunun Uyuşmazlı Mahkemesince kabul edilmesi önemli bir gelişmedir. Zira idari yargıda tam yargı davası olarak görülecek uyuşmazlıklarda hizmet kusurunun belirlenmesinde kusurun hangi kurum veya kurumlarda ve hangi nedenle meydana geldiğinin tespiti önem arz etmektedir. Özellikle kusura dayalı mı yoksa kusursuz sorumluluk gerektiren bir durum olup olmadığının tespiti rucu mekanizmasının işletilmesinde kullanılması imkanı vermektedir. Çalışmamızda örnek olarak sunulan idari yargı kararlarında yargısal denetimdeki etkinlik ve idarenin sorumluluğunun artması yönündeki Danıştay yaklaşımı idareye karşı bir düşmanlık değil tam tersine idarenin faaliyetlerinin daha nitelikli olarak yerine getirilmesine sevk eden bir yaklaşım olarak görülmelidir. İdarenin sorumluluk nedeniyle tazminata mahkum olması da idarenin kendisini düzeltmesi gerektiğiyle ilgili olduğu gibi bireyler açısından da iyi yönetim hakkı ve idarenin iyi işleyişi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yargısal Kamu Hizmeti, Hukuki Sorumluluk, Yargı Fonksiyonu, Etkin Yargısal Denetim.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

AZERBAJCAN'DA YAŞAYAN LEZGİ AZINLIK HALKININ KENDİNE ÖZGÜ GELENEKLERİ

Türkən MUSAYEVA

Azerbaycan Milli Konservatuvarı

Özet

Azerbaycan dünyadaki çok kültürlülüğün anavatanı, üç büyük dinin yaşadığı eşsiz bir ülke-hristiyanlık, İslam ve Yahudilik, pek çok etnozlu ve kardeşesine kurulan bir ailedir. Makalenin ana odağı Lezgi gelenekleri üzerine kurulmuştur.

Резюме

Азербайджан является родиной мультикультурализма в мире, редкой страной, в которой живут представители трёх крупных религиозных конфессий – христианство, ислам и иудаизм, дружная братская семья многочисленных этносов.

Summary

Azerbaijan is the birthplace of multiculturalism in the world, a rare country of the three great secular religions-Christianity, Islam and Judaism, the friendly brotherhood of many ethnicities.

ALLAH'IN VARLIĞINI İSPATLAMADA HUDÛS DELİLİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatma PINAR
Bitlis Eren Üniversitesi

Kelam ilminde Allah'ın varlığını ispatlamada çeşitli delillendirmelere gidilmiştir. Ancak delillerle Allah'a ulaşmanın gerekliliği konusunda İslam âlimlerinin ittifak halinde olduğunu söylenilemez. Nitekim bazı İslam âlimleri Allah'ın varlığının delillerle ispata edilmeye gerek bırakmayacak kadar açık olduğunu ve fitratı bozulmamış akıl sahibi herkesin Allah'ın varlığına doğal olarak ulaşacağını iddia etmiştir. Dolayısıyla onlara göre bu deliller Allah'ın varlığını ispatlamak için değil, insanda zaten zorunlu olarak bulunan bu inancının geliştirilmesi ve pekiştirilmesine yöneliktir. Bazı İslam âlimlerine göre ise Allah'ın varlığının delillendirilmesi bir zorunluluktur. Bu düşünceden hareketle onlar Allah'ın varlığına ulaşmada birçok akli ve nakli delil üzerinde durmuştur. Bu delillerden biri de kelamcılarının en çok kullandıkları hudûs delilidir. Bu delile göre kâinatta mevcut olan her şey hadistir yani önceden yok iken sonradan var olmuştur. Önceden olmayıp sonradan var olan her şeyin bir var ediciye yani bir Muhdis'e ihtiyacı vardır. Âlem de sonradan var olduğuna göre onun da bir Muhdisi vardır ki o da her şeyi var eden ve zatı kendinden olup, sonradan olmayan

Allah'tır. O'nun varlığı başka bir varlığa dayanmazken, kendi dışındaki her şeyin varlığı Allah'a dayanır. Bu sunumda kelamcılarının hudûs delili ile Allah'ın varlığına ulaşmada nasıl bir metot takip ettiğini tespit etmeye çalıştık. Bu amaçla genel olarak hudûs delili hakkında bilgi verdiğimiz girişin ardından, birinci bölümde Mâtürîdî'nin, ikinci bölümde Kadı Abdülcebâr'ın, üçüncü bölümde ise Bakillânî'nin hudus delili hakkındaki tespitlerine yer verdik.

Anahtar Kelimeler: Hudûs, âlem, cevher, araz, cisim.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KUR'AN KISSALARININ KARAKTER GELİŞİMİNE KATKISI

THE EFFECTS OF KUR'AN PARABLES ON CHARACTER DEVELOPMENT

Eşref İNAN

Doktora Öğrencisi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Kur'an üslubunun kendine has bir özelliği vardır. Şiire ait özellikler barındırdığı gibi şüphesiz nesir boyutu da vardır. Ancak şiir ya da nesir olarak belirtmenin doğru olmadığı bütün Arap dil bilimcilerinin ortak görüşüdür. Kur'an'ın asıl hedefinde insanların Allah'ı ve diğer iman esaslarını yerleştirmek olduğu için dil yönü iyi işlenmektedir. Kıssa metoduyla insanların meyli güçlendirilmiş, yerleştirilmek istenen mesajlar öylece yerleştirilmiştir. Hikayeler birçok ayette gerçekliği dile getirilmiş şüpheyi bertaraf etmiştir. Böylece kişiliğin şekillenmesi açısından yöntemin doğruluğu pekiştirilmiştir. Doğru temellendirilmeyen çalışmaların, kalıcı olamayacağı göz önünde bulundurulduğunda bu pekiştiricilerin Kuran'da sıklıkla teyit edilmesi elbette önem arz etmektedir. Kur'an peygamberlerini ideal modeller göstermiş, onlara uymayı zorunlu kılmıştır. Kıssalar bazen peygamber ve mücadelelerini işlemiş, bazen diğer toplumlardaki olayları anlatmış, bazen de peygamberimiz hayatta iken yaşamış olduklarını dile getirmiştir. Toplumda önemli izler bırakanlar, genellikle hayat hikayeleri ile tanınmaktadırlar. Kişiyi toplumda saygın kılan karakter ve kişiliğindeki güzelliştir. Kur'an da insanlara bu bireysel ve toplumsal kıssaları öğretmek üzere arzulan karakter oluşumuna yatırım yapmaktadır.

Dil, iletişimde en önemli araçtır. Günümüzde bu, bütün berraklığıyla kendini hissettirmektedir. Peygamberler, dili gerek sözlü ve gerekse yazım şeklinde kullanarak iletişimi sağlamaktadırlar. İnsanlar o günün şartlarında kıssalara farklı bir üslupla karşı kaşıya kalmışlardır. Müşrikler arasında Yahudilerle irtibatlı olanlar ve ayrıca tarihi bilgiye sahip olanlar peygamberden Ashab-ı Kehf, Zülkarneyn gibi kıssaları anlatmalarını istemişlerdir. Allah da bir süre sonra bu kıssa diliyle onlara cevap vermiştir. Bazı kıssalar çok kısa hatta bir iki ayetle ifade edilirken, bazen de Yusuf kıssası gibi uzun bir boyutuyla dile getirilmiştir. Eğitimde de karakter gelişimi açısından hikayeler kullanılmıştır. Roman ise daha uzun boyutta işlendiği için toplumda karşılık gören uzun hikayelerdir diyebiliriz. Tiyatro, sinema gibi birçok sanatsal çalışma da bu hikâyeye mantığıyla gitmiştir. İşte Kur'an'ın üslup olarak kullandığı bu tarz ebetteki önemli bir karakter formülü olduğu açıktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an Kıssaları, Karakter, Dil, Üslup

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KUR'AN VE ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE FONETİK İKİLEM: [ض] DÂD VE [ط] TÂ HARFLERİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞEN
Aksaray Üniversitesi

Bu çalışmada tecvid disiplininin başlangıç kısmını oluşturan harflerin mahrec ve sıfatları konusu içerisinde mütalaa edilen [ض] Dâd ve [ط] Tâ harflerinin telaffuzundaki farklılıklar ve bunun neticesinde öğrencilerin Kur'an ve Arapça derslerinde söz konusu harflerin öğrenimindeki ikilemleri ele alınacaktır. Kur'an, ilahi öğretileri içermenin yanı sıra ibadet dili olması hasebiyle de hem manası hem de telaffuzu Müslümanlar tarafından ilgi görmüştür. Bu yüzden yeni Müslüman olan milletler öncelikle Kur'an dili Arapçanın telaffuzunun en doğrusunu yapma gayreti içerisinde olmuşlardır. Bunun için de ilk öğrenme metodu 'fem-i muhsin' diye isimlendirilen ehil hocalar vasıtasıyla şifahi olarak uygulanmıştır.

Günümüz Arapçasının da etkisiyle süreç içerisinde ülkemizdeki İmam Hatip Liselerinde orijinaline sadık kalma çabasıyla öğretilen Kur'anın fonetiğiyle modern Arapçanın fonetiği arasında farklılaşmalar oluşmuştur. Bu durum özellikle [ض] Dâd ve [ط] Tâ harflerinde daha belirgindir. Öğrenciler söz konusu harflerin fonetiğini Kur'an ve Arapça hocalarından farklı şekillerde öğrenmek durumunda kalmaktadırlar. İmam Hatip Liselerinde Arapça öğretimiyle başlayan bu ikilem İlahiyat / İslami İlimler Fakültelerinde de daha keskin bir şekilde kendisini göstermektedir. Çalışmanın hedefi söz konusu harflerle ilgili yorum farkı olgusunu ve sebeplerini ortaya koymak ve Öğrencileri bu çelişkili durumdan kurtarmak için önerilerde bulunmaktır.

Çalışmaya konu olan harflerdeki telaffuz farklılıklarını gidermek/azaltmak için öncelikle temel kaynaklara inmek suretiyle şifahi kültürün yazılı malzemeye uyumlu hale getirilmesi ve modern Arap dili ile Kur'an'ın telaffuzunun ayrı değerlendirilmesi öğrencilerin söz konusu ikilemden kurtulmalarına yardımcı olacaktır.

Diller daima gelişim ve değişim içindedirler. Arapça da bu gelişim ve değişimden nasibini almıştır. Arap diline yeni kurallar ve kelimeler eklenmenin yanı sıra tarihi süreç içinde ve özellikle de son dönemde dilin fonetiğinde bir takım değişimler olmuştur. Bu değişim bir dil için normal hatta faydalı görülse bile Kutsal metinler için aynı durum söz konusu değildir. Bu nedenle Kur'an'ın telaffuzunun söz konusu değişikliklerden etkilenmemesi, ilk dönemlerde olduğu gibi Kur'an'ın semantik ve fonetik açıdan orijinalliğinin korunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tilavet, Fonetik, Mahrec, Sıfat.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KUR'ANDA ÖYKÜLEYİCİ ANLATIM THE NARRATIVE EXPRESSION IN THE KORAN

Eşref İNAN
Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Kur'an'ın anlam ve sanatı birlikte barındıran ilahi bir kitaptır. Kıssalar yoluyla anlatım sıkça kullanılan bir yöntemdir. Verilmek istenen mesajın öykü kalıbıyla sunumu kamu zihninde yer etmede daha etkilidir. Öykü üslubuyla şekillenen anlatımlarda kural ve kaidelerin toplumsal bünyede yerleşmesi oranı daha yüksektir. Bu anlatım tekniği okuyucu olay içine sürüklemektir. Daha doğrusu olay bu anlatımda temel öğedir. Ayrıca kıssalarda çoğu defa tekrarlara da rastlamaktayız. Firavunun zulmü ve kendisini ilah zannetme gibi oldukça tehlikeli durumların bertaraf edilmesi için tekrarlar yapılmıştır. Anlatımda bir problem gibi gözükten tekrarlar her defasında farklı zaman ve mekanlara değişik boyutta şekillenmiştir. Giriş, gelişme ve çözüm bölümleri bulunan bu anlatım bir bütünlük içerisinde. Peygamberlerin kıssalarda ana rol görevinde olması insanlarca hedefi kavramada daha keskin bir dil görevi görmektedir. Öykülemeler Kur'an da kısa olduğu gibi uzun olarak da işlenmiştir. Bu anlatım şekli günümüzde hikâye, roman, anı, söyleşi gibi birçok boyutta kendini göstermektedir. Tabi ki Kur'an insanları eğlendirmek için bu anlatım tarzını kullanmamıştır. Aksine toplumlarda yaşanan sorunları giderme, inanç prensiplerini yerleştirme, insanlığın maddi ve gelişimine katkı yapmayı hedeflemektedir. Tarihin sayfalarında gizlenmiş olayları öykü diliyle açığa çıkararak milletlerin takınması gereken kimliğe atıfta bulunmuştur. Öğretici ve sanatsal boyut taşıyan bu yöntem Kur'an'da yerini almıştır.

Kavramlar ve ilkeler kıssaların dilinde daha özgün bir kimliğe kavuşur. Öyküleyici anlatım derken şuna dikkat edilmelidir: Öykü, roman gibi çalışmalarda gerçeklik her zaman yoktur. Çoğu defa kurgu ve hayal ürünü olabilmektedir. Ancak Kur'an Kıssalarında böyle bir durum söz konusu değildir. Birçok ayette gerçek olduğu ve hayali bir anlatım olamayacağı belirtilmiştir. Her ne kadar fazla zorlayarak bazı kıssaların sanatsal olduğu mantığıyla gerçekçiliğini gündeme getiren varsa da bu doğru değildir. Tevrat ve İncil'de vuku bulan tahriften gelen uydurmalar Kur'an'da yoktur. Kur'an İlahi korumayla güvence altına alındığından böyle bir durumun kıssalar hakkındaki açıklaması da yanlıştır.

Anahtar kelimeler: Kur'an, Öyküleyici Anlatım, Dil

MUSA CARULLAH BİGİYEF'E GÖRE EBEDÎ KURTULUŞ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AKMAN
Kırklareli Üniversitesi

Kazan bölgesi Cedidcilik hareketinin öncülerinden Musa Carullah Bigiyef'in (1875–1949) 'ilâhî rahmetin herkesi kuşatması' diye tanımladığı bir teorisi bulunmaktadır. Bu teorisinde o, Kur'ân'ın irşadıyla gerçeği görüp: 'Rabbimiz! Sen rahmet ve bilgi bakımından her şeyi kapladın' (Mü'min 40/7) gibi âyetlerin genel kapsamına, her insan ve milletin dâhil olduğunu kesinlikle bilirim, demektedir. En merhametli olan Allah Teâlâ'nın son derece geniş rahmetinin kapılarını insanların yüzüne kapamamak için 'bütün insanlık âleminin kurtulacağına' hükmederim. Benim bu meseledeki inancım budur diyen Carullah, bütün insanlarla güzel geçinmek için elbette ki 'ilâhî rahmetin herkesi kapsadığına', 'kıyamet gününde tüm insanların kurtulacağına' inanmak gerekir kanaatindedir.

Carullah, kelimelerle çözüm üretip kendisini aydınlatamayınca çaresiz, kendisine iki kapağı arasında insan aklını hapseden niyetiyle yazılmış olan böylesi kitapları bir tarafa bırakarak bütün ilimlerin aslı olan Kur'ân'a başvurmaya karar verdim, demektedir. O, Kur'ân'ı anlamak için kelâmcılar ve usûlcüler tarafından kaleme alınan tefsirlerin kendisine hiçbir fayda vermediğini ve dolayısıyla mutasavvıfların eserlerine iltica ettiğini; bu eserlerin yardımıyla, kalbinde kökleşen şüphe düğümlerinin birer birer çözüldüğünü belirtmektedir. Carullah bu durumu şöyle tasvir etmektedir: Allah'ın mutlak rahmetine hüsn-i zanla, insanlık âleminin ahiretteki istikbâline esaslı bir şekilde ve çok büyük bir ümit ile bakışım, gönlüme gayet büyük bir genişlik verdi. Diğer dinlerin hiçbirinde bulunmayan böylesine bir bakış açısını İslâmiyet'in yüce öğretilerinde göreyerek ferahlamaya başladım.

Bigiyef, geliştirdiği bu tez bağlamında diğer milletlerin her biri, ahirette kurtuluşu yalnız kendilerine tahsis ederlerken, 'ahirette bütün insanlığın kurtulacağı' inancı, İslâmiyet'in inançlarından biri haline getirilebilseydi, İslâmiyet için çok büyük bir fazilet olmaz mıydı? şeklinde bir sualden sonra işte ben bu konuda birine tabi olma yahut ortaya ilk koyma şerefine nail olmak maksadıyla, kalbimde kökleşen bir inancı herkesin istifadesine sunuyorum, demektedir. Ona göre bu meselede herhangi bir fitne ihtimali söz konusu değildir. Zira bu meseleyi şu anda kendisi bu şekliyle halka arz etmese bile şüphesiz yarın bir başkasının gayretiyle halkın görüşüne mutlaka sunulacaktır.

Bigiyef, 'ilâhî rahmetin herkesi kapsamaması' diye tanımladığı bu teoriyle ilgili sekiz adet gerekçe sıraladıktan sonra içinde yaşadığı dönemin sosyokültürel vaziyetini tasvir eden mukayeseli bir değerlendirmeye geçmektedir.

Biz ise bu bildirimizde sadece, Bigiyef'in özetlemeye çalıştığımız bu teorisini aktarmakla yetinmekteyiz. "Musa Carullah'ın Dinî Çoğulculuk İnancı Ve Sabri Efendi'nin Eleştirileri" isimli bildirimizde ise Mustafa Sabri Efendi'nin (1869-1954) Carullah'ın bu teorisine yönelik kendisiyle giriştiği polemik çerçevesinde yaptığı eleştiriler bağlamında değerlendirmelerimizi de sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kavramlar: Rahmet, Adalet, Ahiret, Azap, Kurtuluş.

MUSA CARULLAH'IN DİNİ ÇOĞULCULUK İNANCI VE SABRİ EFENDİ'NİN ELEŞTİRİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AKMAN
Kırklareli Üniversitesi

Ferdin genelde doğduğu çevrede bulduğuyla tedeyyün ettiği, vahyin ise evrensel olduğu ve bu çerçevede kişinin, tahrif edilmiş bile olsa bağlandığı bu dinden dolayı, hak mesajla tanışma olanağı bulamadıkça ilahî adalet icabı cezaya müstahak görülmemesi gerektiği esprisinden hareket eden Dinî Çoğulculuk paradigması, böylesi durumdaki bir insanın kurtuluşa ermesi gerektiğini ya da esasen hakikat üzere olduğunu savunmaktadır. Özetle bu proje, salt insan ve onun daha çok uhrevî kurtuluşu gayesine matufen ele alınmaktadır.

Öte yandan cehennem ve azabının ebedi olmadığı fikri ileri sürülmüş, ebedi azapta hikmet olamayacağı, ilahî rahmetin mü'min-kâfir herkesi kapsadığı, her türlü inancın hak ve doğru olduğu ve nihayet tüm insanların gerçekte Allah'a ibadet ettiği gibi görüşler ileri sürülmüştür. Dinî Çoğulculuk felsefesi ile yakın ilişkisi olduğu gözükken bu görüşlerin geçmişte en müfrit savunucusu Muhyiddin b. el-Arabî (v.638/1240) ve onu takiben de son dönemlerde Musa Carullah Bigiyef (1875–1949) olmuştur.

Carullah'ın eserlerinin nihaî kurtuluş açısından ana temasının, ebedi azabın ilahî rahmetin genişliğine aykırı bulunduğu ve her tür inancın hak ve doğru olduğu ve dahası tüm insanların gerçekte Allah'a ibadet ettiği şeklindeki görüşlerden oluştuğunu “Musa Carullah Bigiyefe Göre Ebedî Kurtuluş” başlıklı bildirimizde belirtmiştik. Carullah bütün bu görüşleri, kendisinin de eserlerinde yaptığı çeşitli atıflarda belirttiği gibi başta İbn-i Arabî olmak üzere birkaç mutasavvıfın eserlerinden almıştır.

Bigiyef'in bu düşüncelerine Mustafa Sabri Efendi (1869-1954) itirazlar serdetmiş ve yazdığı eserlerle kendisini eleştirmiştir. Bu konuda Carullah'ı eleştirmekle yetinmeyen Sabri Efendi, onun kendilerini taklit ettiği mutasavvıfları ve özellikle de İbn-i Arabî'yi mantık düzleminde ciddi bir şekilde tenkit etmiştir.

Biz de burada, Mustafa Sabri Efendi'nin bahsi geçen bildirimizde genişçe sunduğumuz Carullah'ın düşüncelerine yönelik eleştirileri desteğinde değerlendirmeler yapmaya çalışacağız. Sabri Efendi'ye göre; Bigiyef, sonuç itibariyle imana gerek olmadığı gibi küfrün de zararı geçicidir demeye gelen bu fikre, delillerden çok, duygularının etkisiyle kapılmıştır. Naklettiği delilleri de, bilerek ya da bilmeyerek hep bu eğilimin etkisi altında değerlendirmiştir. Âyetleri tevil ediyorlar' diye kelâmcıları suçlayıp duran Bigiyef'in kendisi ise tevil şöyle dursun tahrif yapmakta yahut daha da ayıbı, tahrif yapanlara tâbi olmaktadır. Esasen Bigiyef bunları görmemiş ve söylediğimiz mana cihetlerini de düşünememiştir. O yalnızca İbn-i Arabî'nin, Futûhât'ındaki 'kendisine ibadet etmenizi kaza etti' buyurmuştur; O'nun kazası ise reddedilmez' sözlerini görmüş ve her zaman yaptığı gibi gözünü gerçeklere kapayarak ona dayanmıştır.

Sabri Efendi devamla; ona göre kâfirler sonsuza dek cehennemde kalmayacaklarmış; derken bir de dinsizliği de kapsamak üzere her inancın aslında hak olduğu teorisi ortaya çıktı, demektedir. Şüphesiz görünüşte bu sözlerden hoşgörü dökülmektedir. Lakin iyice düşünülürse görülür ki, bundan daha kötü bir söz yoktur! Çünkü İslam, kendisi için 'Allah ile insan arasındaki doğru yoldur.' diyorsa, bu hüküm, İslam dışındaki yolların eğri, yanlış ve noksan olduğunu icap ettirir. Birazcık akli olan bir insanın, herhangi bir yolun doğru olduğunu kabul ettikten sonra, bu yola ters düşen diğer yollara da doğru demesi mümkün değildir. Eğer buna müsamaha deniliyorsa, bu olsa olsa yanlış bir müsamahadır. Kur'ân, bütün gücüyle böylesi bir müsamahayı reddetmektedir.

Anahtar Kavramlar: Dinî Çoğulculuk, Ebedî Kurtuluş, Tevil, İbn-i Arabî.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

RUHSATIN ÖNEMİ VE GÜNÜMÜZDE UYGULANMASI

Dr. Muhammed Latif ALTUN
Diyanet İşleri Başkanlığı

İslam dini son din olması hasebiyle kıyamete kadar varlığını sürdürecektir. Bu sebeple şimdi olduğu gibi gelecekte de bütün zamanlara, mekânlara ve insanlara hitap edebilmeli, hayatın her safhasında esnek ve uygulanabilir olmalıdır. Bu özellikler İslam dininin evrensel olmasının gereklerindedir. Bunun için meşakkatin olduğu her durumla beraber ruhsat düşünülmüştür. Çalışmamızda meşakkat ve ruhsatlar ele alınacaktır. Ancak ruhsatlar/kolaylıklar bu gün olduğu gibi bundan önce de ele alınmış, konuyla alakalı farklı yaklaşımlar sergilenmiş ve tartışmalar meydana gelmiştir. Bu tartışmalara son noktayı koyacak değiliz. Fakat biz önemine binaen konuyu ana hatlarıyla ele aldıktan sonra ruhsatlarla amel etmeyi alışkanlık haline getirmenin hükmüne değineceğiz. Bunu yaparken de çalışmamızın sınırlarını aşmamaya özen göstereceğiz.

Bu münasebetle önceki dinlerde bulunan meşakkatlerin neler olduğuna ve bunların ya büsbütün kaldırıldığına ya da kısmen kolaylaştırıldığına işaret edilerek, İslam dininin diğer dinlere kıyasla daha esnek ve müsamahakâr olduğunun altı çizilecektir. Bir takım durumlarda ruhsatların ön plana çıkarıldığı, fakat bunlarla amel etmenin şartlarının neler olduğuna değinilecektir. İslam dininin ruhsat esaslı olduğu için daha teşrinin ilk dönemlerinde dahi ruhsatlara önem verildiğine vurgu yapılacaktır. Azimet ve ruhsatın anlamlarını zikrettikten sonra, ruhsatın kısımları ve hükmü ele alınacak, ruhsatın İslam hukukundaki yerine ve önemine, onu destekleyen küllî kaidelere yer verilecektir. Ruhsatı mubah kılan meşakkat ve çeşitlerinin yanı sıra meşakkate göre sevabın artıp artmadığına değinilecek, ayrıca ruhsatın uygulandığı ibadet, muamelat ve ceza konularındaki uygulamalardan örneklere yer verilecektir. Meşakkatin itibara alınması ve bunun şartlarına temas edilecektir.

Diğer taraftan fıkıh usulü ilminde bilinen “tettebbü’ü’r-ruhas” ifadesi üzerinde durularak, bunun anlamının müçtehitlerin görüşlerinden en kolayına göre amel etmek olduğuna işaret edilecek ve bunun hükmünün ne olduğuna vurgu yapılacaktır. Müçtehitlerin en kolay görüşlerine göre amel etmeye cevaz verenlerin yanında buna cevaz vermeyenlerin de olduğu hatırlatılacak, tarafların delil ve gerekçeleri ele alınacaktır. Son olarak meşakkate karşı günümüz insanının konumunun nasıl olması gerektiği sorusuna yanıt aranacaktır. Bu bağlamda geçmiş ve günümüz âlimlerinin görüşlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsat, Azimet, Meşakkat, Tettebbü’ü’r-Ruhas.

SANDALYEDE NAMAZ KILMANIN HÜKMÜ

Dr. Muhammed Latif ALTUN
Diyanet İşleri Başkanlığı

İslam hukuku insanın Allah ile arasındaki ilişkiyi düzenleyen, insanların hemcinsine karşı, hatta diğer tüm varlıklara karşı yükümlülüklerini tespit ve izah eden, sınırlarını çizen kurallar bütünüdür. Vahiy merkezli bir bilim olan İslam hukukunun –ister ibadet ister muamelatla ilgili olsun- koyduğu kurallar, katı olmayıp, mükellefin durumuna göre değişiklik gösterebilen esnek bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla yerine getiremeyeceği veya büyük bir güçle yerine getirebileceği kimi dinî yükümlülüklerde mükellefe müsamaha gösterilerek ya muaf tutulmuş veya hafifletme yoluna gidilmiştir. Engellilerin ve hastaların idrak ve akıl sahibi olmalarına rağmen bazı sorumluluklardan muaf tutulmaları buna örnek olarak gösterilebilir. Zaten İslam dininin evrensel olması da bunu gerektirir.

Namaz İslam dininin önemli ibadetlerinden biridir. Bu sebeple her hâlükârda, tüm mükelleflerden yerine getirilmesi istenen bir görevdir. Ancak namazın yerine getiriliş şeklinde her mükellef aynı seviyede sorumlu tutulmuş değildir. Özür sahibinin durumuna göre bu sorumluluğun edası noktasında bir takım kolaylıklar sağlanmıştır. Namazla mükellef olan özürlü kimse namazın rükünlerinden olan kıyam, rükû ve secde ile sorumlu tutulmamış; takatine göre ona oturarak ya da uzanarak kılma ruhsatı verilmiştir. Karışıklıklara mahal vermemek için bu ruhsat dahi kurallara tabi tutulmuştur.

Özürlü ve engelli olmak gündelik hayatın bir parçasıdır. Namaz ise yaşam süreci içerisinde günde beş vakit yerine getirilmesi gereken bir farzdır. Bu iki husus, engellilerin camide namaz kılma şeklinde farklı uygulamaları beraberinde getirmiştir. İnsanların doğru bir şekilde ibadet etmeleri için konunun müstakil bir şekilde ele alınıp izah edilmesi ihtiyacı doğmuştur. Oturarak namaz kılmak zorunda olan kimsenin oturarak namaz kıldığı kıyam, rükû ve secdeyi nasıl yârine getireceği, oturmanın, rükû ve secdenin ne şekilde yapılması gerektiği ilmî verilerle ortaya konmalıdır. Günümüzde çok yaygın olan sandalyede namaz kılmanın hükmüne, cami içinde ve safta sandalyenin konulma tarzına açıklık getirilmelidir. Ayrıca sandalyede kılınan namazın nafîle ve farz olmasına bağlı olarak hükümde meydana gelen değişiklik belirtilmelidir. Bu çalışmayı yaparken Kur'ân ve sünnet referans gösterilecek, Geçmiş müçtehit fukahânın ve günümüz âlimlerinin görüşlerine atıf yapılacaktır. Daha önce müstakil bir şekilde meselenin ele alınmaması, konuyla alakalı halk arasında meydana gelen fikir ayrılığı ve nerdeyse sandalyenin girmediği caminin bulunmaması bizi bu çalışmayı yapmaya sevk etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Namaz, Meşakkat, Özür, Engelli.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNDE MALİ VE İKTİSADİ GEREKSİNİMLER

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Burhan BAHÇE
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Turgay CEYHAN
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Arş. Gör. Öner GÜMÜŞ
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Çocuk işçiliği yakın gelecekte emek piyasasına emeğini arz edecek bireylerin emek kalitesini olumsuz etkileyen bir kavramdır. Zira çocuk işçiliği zihinsel ve fiziksel anlamda çocukların gelişim süreçlerini durdurabilme potansiyeline sahip ve bu husus da ülke üretiminin düşmesi anlamına gelmektedir. Özellikle küreselleşme süreciyle birlikte agresif bir iktisadi rekabet ortamının varlığı üretimin hiçbir istisna olmadan yükseltilmesi algısı oluşturmuştur. Üretimin ve dolayısıyla milli gelirin her ne olursa olsun yükseltilmesi anlayışı sosyal devletlerde kafa karışıklığı yaratmıştır. Nitekim işsizliğin yüksek olması, işverenlerin çocuk işgücü talebi, mevzuat ve denetimin eksik olması, hızlı nüfus artışı, geleneksel bakış açıları, eğitimle ilgili sorunlar ve küreselleşme çocuk işgücü talebinin artmasına sebebiyet vermiştir. Bu durum Türkiye açısından da kaçınılmaz olarak bir sorun haline gelmiştir.

Türkiye, Anayasası ile resmi olarak bir sosyal devlet olduğunu ortaya koymuştur. Sosyal devletin bir gereği olarak da çocuk işçiliğinin önüne geçilmesi Türkiye açısından bir yükümlülük olarak değerlendirilebilmektedir. Bununla birlikte öncelikle bu sorunun çözülebilmesi için ülkenin sahip olduğu çeşitli ekonomik ve mali sistemlerinde bir takım iyileştirmeler ve mevcut yasal zeminin işlevsel bir hale getirilmesi gerekmektedir. Çocuk işçiliğinin önüne geçilemediği durumlarda, gelecekte şekillenecek işgücü Türkiye'nin değil; diğer dünya devletlerinin üretim kalitesini yükseltecektir. Çocuk işçiliği ile öncelikle asgari ücret seviyesi düşecek; asgari ücret seviyesi düşmese bile enflasyon nedeniyle asgari ücretin satın alabileceği mal ve hizmet miktarında bir düşüş yaşanacaktır. Bu düşüş gelecekte işgücüne girecek olan çocuk işçilerin daha iyi bir refah düzeyi talebi nedeniyle diğer ülkelere göç etmesine neden olacaktır. Çocuk işçiliği çocukların eğitim almasını da engelleyeceğinden işgücü eğitim seviyesi düşük bireylerden oluşacaktır ki bu da iktisadi olarak üreilecek mal ve hizmetlerin kalitesini düşürecektir.

Bu noktada Türkiye'nin bir sosyal devlet olduğu gerçeğinden hareketle çeşitli mali araçlar bu sorunun çözümünde bir araç olarak kullanılabilir. Türk Vergi Sistemi barındırdığı çeşitli muafiyet, istisna, yaptırım ve emredici normlarıyla söz konusu sorunun çözülmesinde etken bir faktör olarak ortaya çıkar. Örneğin emredici normlara aykırı bir şekilde çocuk işçi istihdam eden işverenlerin elde ettiği gelirleri üzerine salınacak ciddi bir vergi yükü, diğer işverenler açısından bir örnek teşkil edebilir. Bu çalışmada da çocuk işçiliğinin iktisadi ve sosyal sebepleri üzerinden mali araçlarla ne şekilde engellenebileceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk işçiliği, küreselleşme, Türk Vergi Sistemi.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN RAF YÖNETİMİ BOYUTLARI ARASINDAKİ FARKLILIKLAR

Öğr. Gör. Cahit ÇAĞLIN
Şırnak Üniversitesi

Küresel düzeyde; iletişim ve bilgi teknolojileri, ekonomik, toplumsal, kültürel, siyasi vb. alanlarda gelişme ve değişimler yaşanmaktadır. Bu gelişme ve değişimler, mağazalar arasındaki rekabeti oldukça zor hale getirmektedir. Raf yönetimi, bu rekabette başarılı olabilmeye yardımcı olmaktadır. Mağazanın amaç ve hedeflerine uygun şekilde malların raflarda sergilenmesi, raf alanlarından maksimum fayda sağlanması ve böylece müşteriye maksimum değer sağlamaya katkı sağlamak raf yönetiminin temel amaçlarıdır. Bununla birlikte, raf yönetimi faaliyetlerine ilişkin demografik değişkenlerin beklentileri ve elde ettikleri değerler farklılaşmaktadır. Dolayısıyla, bu hususun incelenmesi oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmada, raf yönetimine ilişkin bir ölçek geliştirilmiştir. Niğde il merkezinde faaliyet gösteren üç ayrı ulusal indirim marketi (BİM, A101 ve ŞOK) müşterilerine anket uygulanmıştır. Toplamda kullanılabilir 407 anket elde edilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucu, raf yönetimi ölçeğinin dört boyuttan oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Birinci boyut "mağaza içi raf yerleşimi ve düzeni", ikinci boyut "rafların sevk ve idaresi", üçüncü boyut "mamul teşhiri" ve dördüncü boyut "etiket kullanımı/yönetimi" olarak adlandırılmıştır. Elde edilen verilere, T-Testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Marketlerdeki raf yönetimine ilişkin tüketici görüşlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediği, medeni duruma göre farklılık gösterdiği, yaşa göre farklılık gösterdiği, gelire göre farklılık göstermediği, mesleğe göre farklılık gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demografik Değişkenler, İndirim Marketleri, Raf Yönetimi.

DIFFERENTS BETWEEN DIMENSIONS OF SHELF MANAGEMENT IN TERMS OF DEMOGRAPHIC VARIABLES

Abstract

At the global level; communication and information technologies, economic, social, cultural, political etc. there are developments and changes in the fields. These developments and changes make competition between stores very difficult. Shelf management helps to be successful in this competition. The main purpose of the shelf management is to display the goods on the shelves in accordance with the objectives and objectives of the store, to provide maximum benefit from the shelf areas and thus to contribute to the maximum value of the customers. However, the expectations and the values of the demographic variables related to shelf management activities vary. Therefore, examination of this matter is very important. In this study, a scale for shelf management was developed. A questionnaire was applied to the customers of three different national discount markets (BİM, A101 and ŞOK) operating in the Niğde province center. A total of 407 questionnaires were available. The result of the factor analysis made is that the shelf management scale consists of four dimensions. The first dimension is called "store shelf layout and layout", the second dimension is "shelf management and administration", the third dimension is "product inspection" and the

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

fourth dimension is "label use / management". T-test and ANOVA analyzes were performed on the obtained data. Consumer views on shelf management in the markets were found to differ according to the sex, marital status, age, differences between the ages and the profession.

Keywords: Demographic Variables, Discount Markets, Shelf Management.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

RAF YÖNETİMİNİN MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Öğr. Gör. Cahit ÇAĞLIN
Şırnak Üniversitesi

Küreselleşmenin çok etkili olduğu günümüz dünyasında, mağazalar ulusal ve uluslararası rakiplerinden daha başarılı olabilmek için sınırlı olan raf alanlarını etkin ve verimli bir şekilde yönetmeleri bir gereklilik olmuştur. Ayrıca; üretici firmalar bakımından, mallarının satılması için en uygun raf alanının belirli bir bedel karşılığında elde edilmesi oldukça önem arz eder hale gelmiştir. Raf yönetimi; malların mağazalarda teşhir edilmesi amacıyla, tahsis edilen alanlardan maksimum değer sağlamak için yapılan bütün faaliyetlerdir. Raflara malların optimal bir şekilde yerleştirilmesi raf yönetimi kapsamındadır. Raf yönetimi, malların raflarda tanzim ve teşhir edilmesi (sergilenmesi) ile ilgilidir. Dolayısıyla, mağaza içerisine raflar yerleştirilmeden önce raf yönetimi başlamaktadır. Çünkü işletmeler, mağazalarında ürünleri tanzim ve teşhir etmek istedikleri amaç doğrultusunda raflar mağaza içerisinde yerleştirmektedirler. Müşteri memnuniyeti, satın alınan ürünün müşterilerin beklentilerine uygunluk veya beklentilerin üzerinde olması durumudur. Müşteri memnuniyeti, ürünün her özelliği için beklentilerin karşılanmasından ziyade müşteriler için önemli olan özelliklere ait beklentilerin karşılanmasıyla sağlanabilmektedir. Niğde il merkezinde faaliyet gösteren üç ayrı ulusal indirim marketi (BİM, A101 ve ŞOK) müşterilerine anket uygulanmıştır. Toplamda 407 tüketiciden kullanılabilir veri elde edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre; raf yönetimi müşteri memnuniyetinin çok düşük bir kısmını, yaklaşık yüzde ikisini açıkladığı ve istatistiksel bakımdan anlamlı olduğu elde edilmiştir. Raf yönetiminin, müşteri memnuniyetini doğrudan ve pozitif etkilediği elde edilmiştir. Raf yönetimi boyutları bağımsız olarak değerlendirildiğinde mağaza içi raf yerleşimi ve düzeni, mamul teşhiri ve etiket kullanımı/yönetimi boyutları müşteri memnuniyetini etkilerken; rafların sevk ve idaresinin etkilemediği sonuçlarına ulaşılmıştır. İndirim marketlerinde müşteri memnuniyeti üzerinde, raf yönetimini oluşturan yapılardan en az birinin önemli etkisinin bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Raf Yönetimi, Müşteri Memnuniyeti, İndirim Marketleri.*

THE IMPACT OF SHELF MANAGEMENT ON CUSTOMER SATISFACTION

Abstract

In today's world where globalization is so influential, it has become a necessity to manage shelf areas that are limited and efficient in order to be more successful than national and international competitors. Also; it has become more and more important for producers to obtain the most suitable shelf space for the sale of goods for a certain price. Shelf management; are all activities carried out to provide maximum value from the allocated areas in order to expose the goods in the shops. Shelf management is the optimal placement of goods in shelves. Shelf management concerns the arrangement and display of goods on the shelves. Therefore, shelf management begins before shelves are placed in the store. Because businesses are placing shelves in stores for the purpose they want to display and expose products at their stores. Customer satisfaction means that the purchased product is in compliance with expectations or expectations of customers. Customer satisfaction can be achieved by meeting the expectations for every feature of the product, and by meeting the expectations of the features that are important to the customer. A questionnaire

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

was applied to the customers of three different national discount markets (BİM, A101 and ŞOK) operating in the Niğde province center. In total, available data were obtained from 407 consumers. According to the results of regression analysis; shelf management revealed a very small portion of customer satisfaction, about two percent, and statistically significant. It has been found that rack management directly and positively affects customer satisfaction. When the rack management dimensions are evaluated independently, the dimensions of the in-store shelf layout and layout, product diagnosis and label use / management affect customer satisfaction; the results of which were not affected by the referral and administration of the shelves. It has been revealed that at least one of the structures that make up shelf management has significant effect on customer satisfaction in discount markets.

Keywords: *Shelf Management, Customer Satisfaction, Discount Markets.*

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİKLE İLGİLİ ULUSAL LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Dr. Cüneyt ÇATUK
Arş. Gör. Dr. Kadir AYDIN
Adıyaman Üniversitesi

Teknolojinin hızla geliştiği ve daha da küresel hale gelen dünyamızda sosyo-ekonomik problemlerin en önemlilerinden biri olarak gösterilen işsizlik problemi, bir özellikle genç jenerasyon üzerinde giderek artmaya başlamıştır.

Genç bireylerin, iş hayatına yeni başlamaları, ekonomik durgunluk ve krizler, genç popülasyonda ki artış yaş ve cinsiyet faktörleri, devlet tarafından uygulanan politikaların yetersizliği, genç işçi alımında uygulanan ücret politikası ve belki de en önemlisi olmak üzere eğitim sisteminin genç istihdamı yaratmadaki başarısızlığından bunun yanı sıra yaşanan bunalımlar, sosyal çevreden uzaklaşma, mutsuzluk, intihar oranlarının artması, boşanması oranlarının artması, etnik faktörlerin etkisi gibi birçok neden, gençler üzerinde sosyal ekonomik ve psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye'de genç işsiz popülasyonun yaşadığı sorunların araştırılmasıdır.

Çalışmada Türkiye'deki genç işsizlerin karşılaştıkları sorunlarla ilgili literatür çalışması yapılmış, sosyal, ekonomik ve psikolojik sorunlar ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: İşsizlik, Genç İşsizlik, Türkiye.

TÜRKİYE’DE YEREL YÖNETİMLERİN VE İLLER BANKASI

Arş. Gör. Dr. Kadir AYDIN
Adıyaman Üniversitesi
Dr. Cüneyt ÇATUK

Türkiye’ de İller Bankasını yerel yönetimlerin finansmanında önemli bir yeri vardır. Yerel yönetimlerin finansmanında çok çeşitli alternatifler bulunmaktadır. Bu alternatiflerden biri yerel yönetim bankacılığıdır. İller Bankası yerel yönetimlere merkezi bütçeden ayrılan payın tahsis edilmesi görevi vardır. Bu görevin yanında başka görevlerde de sorumluluklar almıştır. Bu görevler yerel yönetimlere, kentsel ihtiyaçların karşılanabilmesi amacıyla proje üretmek ve geliştirmek, kredi sağlamak, danışmanlık yapmak ve teknik destek sağlamaktır. Yerel yönetimler için bu roller son derece önem arz etmektedir. Bu rolleri İller Bankası üstlenmiştir. Kuruluş kanunu gereği ülkemizde belediye teşkilatı bulunan yerleşimlerin harita, İmar planı, içme suyu, kanalizasyon ve yapı tesislerinin gerçekleştirilmesinde çok önemli görevleri vardır. Banka 1945 ve 1980 yılları arasında en çok enerji sektörüne yatırım yapmıştır. Bankanın esas görevi mahalli idareler için İmar faaliyetlerinde bulunmaktır. Hizmetlerin yıllık yatırım programları çerçevesinde, yönetmelikler doğrultusunda tüm sektörlerde ele alınan işlerin tekniğe uygun olarak ve zamanında sonuçlandırılmasında kontrollük hizmetleri çok büyük önem taşımaktadır. İller Bankası 1933 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk’ ün verdiği talimatla Belediyeler Bankası ismiyle kurulmuştur. İller Bankası Anonim Şirketi unvanıyla bir kalkınma ve yatırım bankası olan İlbank’a dönüştürülmüştür.

Makale, geçmişten günümüze yerel hizmetleri kimlerin yaptığını, yerel yönetim birimlerinin nasıl ortaya çıktığını, yerel yönetim birimlerinin oluşumunu irdeleyerek; yerel yönetim organlarından hangisine daha çok ağırlık verildiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. İl özel idarelerin, köylerin, belediyelerin, büyük şehir belediyesinin tanımlarıyla birlikte, oluşumları, organları, görev ve yetkileri incelenmiştir. Makalede “En çok hangi birime ağırlık veriliyor?” sorusunun cevabı “Belediyeler” öne çıkmıştır.

Makalede yerel yönetimler analiz edildi ve yeni düzenlemelerle, öncekilerden oldukça farklı olan yeni bir döneme geçildiği gözlemlenmiştir. Makalede yeni döneme geçiş ile oluşan değişimlere de yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Belediye, İller Bankası ve Yerel yönetimler.

A STUDY OVER DESORPTION KINETICS OF HYDROGEN FROM MAGNESIUM HYDRIDES

Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak University

ABSTRACT

The surface tension is equivalent to the surface energy [Nm/m^2], which governs the macroscopic energetics of both adsorption and desorption phenomena. Since thermodynamics is a *continuum* description of the chemical state of systems, the experimental determination of heats of adsorption and desorption, however, compromised mainly selected physical sorption and chemisorption systems with solid sorbent changes in the substrate and sorbent morphology

Metal hydride polymorphs ($\alpha\text{-MeH}_n$) could be produced by organometallic synthesis. MgH_2 formation require the Mg to be expose to hydrogen at 3MPa (30 Bar) and at 400°C for several hours “(Liang et al. 1995). Magnesium hydride contains a high proportion of hydrogen (7.65 wt%), which can be liberated by heat. The catalytically produced compound displays rapid rates of hydrogenation and dehydrogenation.

Hydrogen capacities approaching 7 wt % at desorption temperatures over than 300 °C have been demonstrated with fractional decomposition. The concentration curves showed good fits using the second – order (widely defined for hematite reduction) Avrami-Erofeyev Equation, indicating that the decomposition kinetics are controlled by oxy-hydrated site and gas diffusion and Magnesium hydride decomposes without melting at 300°C. Its reactivity depends on the method of preparation. The product obtained by direct synthesis from the elements is stable in air. The importance of the heterogeneous catalysis in the cycling system was proposed for cycling hydrogenation and dehydrogenation.

Keywords: hydrogenation, desorption, dehydrogenation, desorption rate, activation, heat rate,

MAGNESYUM HİDRÜRLERDEN HİDROJENİN DEŞARJ KİNETİĞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

ÖZET

Yüzey gerilimi, hem adsorpsiyon hem de desorpsiyon olaylarının makroskopik enerjisini düzenleyen yüzey enerjisine [Nm / m^2] eşdeğerdir. Termodinamik, sistemlerin kimyasal durumunun sürekli bir tanımı olduğundan, adsorpsiyon ve desorpsiyon ısılarının deneysel olarak belirlenmesi, esas olarak seçilen fiziksel sorpsiyon ve kimyasal emilim sistemlerinde, substrat ve sorbent morfolojisinde katı sorbent değişiklikleriyle tehlikeye girmiştir.

Metal hidrid polimorfları ($\alpha\text{-MeH}_n$) organometalik sentez ile üretilebilir. MgH_2 formasyonu, Mg'nin 3MPa'da (30 Bar) ve 400 ° C'de birkaç saat boyunca hidrojene maruz kalmasını gerektirir. Magnezyum hidrit, ısı ile serbest bırakılabilen yüksek oranda hidrojen (ağırlıkça% 7.65) içerir. Katalitik olarak üretilen bileşik, hızlı hidrojenleme ve dehidrojenasyon hızlarını gösterir. Fraksiyonel ayrışma ile 300 oC'nin üzerindeki desorpsiyon sıcaklıklarında ağırlıkça% 7'ye yaklaşan hidrojen kapasiteleri gösterilmiştir. Konsantrasyon eğrileri, ikinci dereceden (hematit azaltma için yaygın olarak tanımlanmış) Avrami-Erofeyev Denklemine kullanarak iyi uyumlar sergiledi; bu, ayrışma kinetiğinin, oksidantlanmış bölge ve gaz difüzyonu ile kontrol edildiğini ve Magnezyum hidritin, 300 ° C'de erime olmadan ayrıştığını gösterir. Reaktivitesi, hazırlama yöntemine bağlıdır. Elementlerden doğrudan sentez yoluyla elde edilen ürün havada

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

kararlıdır. Bisiklet sistemindeki heterojen katalizenin önemi, bisiklet hidrojenasyonu ve dehidrojenasyonu için önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: hidrojenasyon, desorpsiyon, dehidrojenasyon, desorpsiyon oranı, aktivasyon, deşarj oranı

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

GEBE KADINLARIN DOĞURGANLIK ÖZELLİKLERİ DOĞUM ÖNCESİ BAKIM ALMA SIKLIĞI

Feray KABALCIOĞLU BUCAK
Harran Üniversitesi

Amaç:

Bu araştırmanın amacı; doğum öncesi bakım hizmeti için hastaneye başvuran gebe kadınların doğurganlık özellikleri, doğum öncesi bakım alma sıklığı ve bunu etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem:

Kesitsel türdeki bu araştırma Şanlıurfa Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi doğum polikliniğine doğum öncesi bakım hizmeti almak için başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden 873 gebede yürütülmüştür. Araştırmanın sosyo - demografik ve doğum öncesi bakım alma ve etkileyen faktörler ile ilgili verileri, literatür bilgilerine dayalı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama formu kullanılarak, yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Veriler, SPSS for Windows 17.5 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde; yüzdelik dağılım, ki-kare testi ve logistik regresyon (Binary Logistic) analizi kullanılmıştır.

Bulgular:

Bu çalışmada gebelerin % 79.4'ünün 20-34 yaş aralığında olduğu, %44'ünün okur yazar olmadığı, % 43.5'inin ilköğretim ve üzeri mezunu ve % 85'inin gelir getiren bir işte çalışmadığı, çalışanların ise % 92.4'ünün mevsimlik tarım işçisi olduğu, % 6.9'unun sosyal güvencesinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Gebelerin %68.4'ünün çekirdek ailede, %31.6'sının geniş ailede yaşadığı görülmüştür. Araştırmada gebelerin % 39.6'sının ilk doğumlarını 19 yaş altında, % 60.1'inin 20-34 yaşlar arasında yaptığı ortaya çıkmıştır. Gebelerin % 70.3'ünün 1 -3 çocuk sahibi olduğu, % 73.3'ünün 1-4 gebeliği, % 26.7'sinin 5 ve üzeri gebeliğinin bulunduğu tespit edilmiştir. Gebelerin % 25.1'inde düşük öyküsünün olduğu ve % 71.2'sinin 1 defa düşük yaptığı, % 9.3'ünün küretaj öyküsü olduğu ve % 82.7'sine 1 defa küretaj uygulandığı, % 8.2'sinin en az 1 defa ölü doğum yaptığı saptanmıştır. Gebelerin % 62.8'inin en son gebeliği şimdiki gebeliği arasında geçen sürenin 2 yıldan az olduğu saptanmıştır. Ayrıca gebelerin % 62.8'i iki yıldan az ara ile doğum yaptığı saptanmıştır. Araştırma kapsamına alınan gebelerin % 9.3'ü 2. trimesterde, % 90.7'sinin 3. trimesterde olduğu tespit edilmiştir. Gebelerin %14.9'u uzman doktor tarafından, %22.6'sı ebe / hemşireden hiç doğum öncesi bakım hizmeti almadığını bildirmiştir. Hizmet almayanların % 47.7'sinin doğum öncesi bakım alması gerektiğini bilmediğinden, % 36.9'unun ekonomik nedenlerden dolayı, % 3.8'inin eşi ya da kaynanasının izin vermemesi, % 4.6'sı ise mevsimlik tarım işçisi / göçer oldukları gerekçesi ile düzenli doğum öncesi bakım alamadıklarını bildirmişlerdir. Doğum öncesi bakım hizmeti alan gebelerden % 77.4'ü evlerine yakın yerde bulunan Aile Sağlığı Merkezinde (ASM) görev yapan ebe / hemşireye bakım için başvurduklarını söylemişlerdir. Araştırma kapsamına alınan gebelerin % 74.5'i bu gebeliği planladıklarını ifade etmişlerdir. Gebelerin öğrenim durumu, gelir getiren bir işte çalışma durumu, eşinin öğrenim durumu, eşinin gelir getiren bir işi olması, sosyal güvencenin bulunması, iki gebelik süresinin iki yıldan kısa olması, gebeliğin planlı olması, kız çocuk sayısının +4 ve üzeri olması, bir önceki gebeliğin ölü doğum / düşük ile sonuçlanması yönünden dağılımlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç:

Çalışmamızda doğum öncesi bakım sayısı yeterli bulunmamıştır. Doğum öncesi bakım anne ve fetüsün tüm gebelik boyunca düzenli aralıklarla gerekli muayene ve önerilerde bulunularak bir sağlık personeli tarafından izlenmesidir. Bu nedenle doğum öncesi ve doğum sonrası izlem, öncelik verilmesi gereken

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

konulardır. Doğum öncesi bakımın temel amacı, annelerin sağlıklı bir gebelik geçirmelerini ve sağlıklı bebeklerin doğmasını sağlamaktır. Hem annenin, hem de doğacak bebeğin sağlığının korunması ve geliştirilmesinde doğum öncesi bakım, doğum ve doğum sonrası bakım hizmetlerinin nicelik ve nitelik olarak yeterli olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğurganlık, Doğum öncesi bakım, Gebelik.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

LOJİSTİK SEKTÖRÜ İÇİN YATAY İŞBİRLİĞİNE YÖNELİK ENGELLER VE TEHDİTLER IMPEDEMENTS AND THREATS FOR HORIZONTAL COOPERATION FOR THE LOGISTICS SECTOR

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AYTEKİN
Abdullah KAHRAMAN
Mehmet ORHAN
Gaziantep Üniversitesi

Lojistik sektöründe yatay işbirliği; işletmelere birçok fırsatlar sunmakta ve rekabet avantajlarına büyük katkılar sağlamaktadır. Ancak işbirliğinin başarılı bir şekilde uygulanmasını engelleyen birçok faktör ve tehditte bulunmaktadır. Bu engeller ve tehditler nedeniyle işletmeler işbirliği yapmamakta veya yapılan işbirlikleri başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, lojistik sektöründe yatay işbirliğinin başarılı bir şekilde uygulanmasının önündeki engel ve tehditleri analiz etmektir. Bu amaçla yapılan literatür taraması sonucunda; ortakların seçimi, kazançların belirlenmesi ve paylaşımı, işbirliği ve güven, bilgi paylaşımı ve iletişim teknolojileri, rekabet sorunu, yasal konular, kurum kültürü, organizasyon yapısı ve giriş/çıkış kurallarının yatay işbirliğine yönelik engel ve tehditler oluşturduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Sektöründe Yatay İşbirliği, Engeller, Tehditler.

Abstract

Horizontal cooperation in logistics sector; offers many opportunities to businesses and makes a great contribution to its competitive advantages. However, there are many factors and threats that prevent the successful implementation of cooperation. Because of these impediments and threats businesses do not cooperate or fail to cooperate. The aim of this study is to analyze the impediments and threats to the successful implementation of horizontal cooperation in the logistics sector. As a result of the literature review; selection of partners, determination and sharing of earnings, cooperation and trust, information sharing and communication technologies, competition problem, legal issues, corporate culture, organizational structure and entry / exit rules have been determined to create impediments and threats towards horizontal cooperation.

Keywords: Horizontal Co-operation in Logistics Sector, Impediments, Threats.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE YATAY İŞBİRLİĞİ İÇİN FIRSATLAR OPPORTUNITIES FOR HORIZONTAL COOPERATION IN THE LOGISTICS SECTOR

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AYTEKİN
Mehmet ORHAN
Abdullah KAHRAMAN
Gaziantep Üniversitesi

Lojistik sektörü; bütün sektörlerle iç içe veya doğrudan ilişkili olup firmaların rekabet avantajı elde edebilmelerinde lojistik faaliyetler önemli bir rol oynamaktadır. Diğer taraftan lojistik sektörde faaliyet gösteren firmalar genellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler olması nedeniyle hızlı değişen günümüz koşullarında müşteri taleplerini karşılamakta zorlanmakta ve düşük verimlilikle faaliyet göstermekte ve artan maliyetlerle nedeni ile rekabet etmekte zorlanmaktadır. Bu noktada yatay işbirliği lojistik sektörü için iyi bir çözüm olarak ortaya çıkmaktadır. Fakat hem uygulayıcılar hem de araştırmacılar yatay işbirliğine henüz gereken önemi vermemektedir. Dolayısıyla öneminin anlaşılması için yatay işbirliğinin sunmuş olduğu fırsatların bilinmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı; yatay işbirliğinin sunmuş olduğu fırsatları açıklanmaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışma sonucunda; yatay işbirliğinin maliyet azaltma ve verimlilik artışı, müşteri hizmetlerinde iyileşme, pazar konumunun güçlenmesi, bilgi ve becerilerin genişlemesi, yatırım ve riskin paylaşılması, emisyon oranların ve trafik yoğunluğunun azalması gibi fırsatlar sunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Yatay İşbirliği, Fırsatlar.

Abstract

Logistics sector is intertwined or directly related to all sectors and logistic activities play an important role in firms to achieve competitive advantage. On the other hand, the companies operating in the logistics sector are generally small and medium-sized enterprises and therefore have difficulty in meeting the demands of the customers in today's rapidly changing conditions and have low productivity and have difficulty in competing with increasing costs. At this point horizontal cooperation emerges as a good solution for the logistics sector. However, both practitioners and researchers do not give importance to horizontal cooperation yet. Therefore, in order to understand its importance, the opportunities offered by horizontal cooperation should be known. The purpose of this study is to explain the opportunities offered by horizontal cooperation. As a result of this study; It has been determined that horizontal cooperation offers opportunities such as cost reduction and efficiency increase, improvement in customer service, strengthening market position, expansion of knowledge and skills, sharing of investment and risk, reduction of emission rates and traffic density.

Keywords: Logistics Horizontal Cooperation, Opportunities

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI AÇISINDAN SANATSAL VE BİLİMSEL POSTER HAZIRLAMA

ARTISTIC AND SCIENTIFIC POSTER PREPARATION IN TERMS OF VISUAL COMMUNICATION DESIGN

Dr. Öğr. Üyesi Tarık YAZAR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN
İnönü Üniversitesi

İnsanoğlu günümüzde geniş bir iletişim ağı içerisinde yaşamaktadır. Görsel araçlar ya da elemanlarla iletişim gerçekleştirilmektedir. İletişim genel olarak insanlar arasındaki bilgi alışverişidir. Bu tanıma paralel olarak görsel iletişim ise görüntülü bilgilerin alışverişi olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde bilgi aktarımında kullanılan en etkili yöntem görsel iletişimdir. Görsel iletişimde bazı temel görsel elemanlar etkindir. Bu elemanlar nokta, çizgi, şekil, biçim, renk, derinlik, hareket, ton, orantı, doku, ölçü, yön gibi elemanlardır. Bu elemanlar birbiriyle ilişkili olarak görüntünün bütünü oluştururlar. Görüntünün oluşturulması ve planlanması görsel iletişim tasarımı ile gerçekleştirilmektedir. Görsel iletişim tasarımı bir ürün hizmet fikir ya da kuruluşa ilişkin planlanmış pazarlama amaçları ve stratejileri doğrultusunda bilgi iletimini daha önceden belirlenmiş bir hedef kitleye iletmek amacıyla iki ya da üç boyutlu yüzeyler üzerinde ve tüm dijital ortamlarda yazı ve görüntü öğelerinin organize edilerek görselleştirilmesini ve çeşitli medya araçları ile iletimini içeren yaratıcı bir süreci kapsamaktadır. Bir kuruluşa ilişkin kurumsal kimlik uygulamaları, logo tasarımları, afiş tasarımları, sanatsal ve bilimsel posterler, illüstrasyon tasarımı, kitap, dergi, gazete, broşür, katalog tasarımı, etiket, ambalaj tasarımı, açık hava reklamcılığı, basın ilanları, web sayfaları, animasyon, hareketli grafikler, infografikler, yönlendirme ve uyarılardan oluşan görsel bildirişim simgeleri, trafik işaretleri, sergi ve çevresel grafik tasarımların tamamı görsel iletişim tasarımı ürünleridir. Sanatsal ve bilimsel poster tasarımları görsel iletişim tasarımları içerisinde önemli bir yere sahiptir. Sözlüklerde duvar ilanı veya afiş olarak tanımlanan poster; kongre, sempozyum, seminer gibi çeşitli toplantıların belirli günlerinde minimum 3 saatlik bir süre içerisinde çoğunlukla 50x70cm veya 70x100cm boyutlarındaki yüzeylerde araştırma sonuçlarının yazılım ve çizim yoluyla belgelenmesi ve tartışılması olarak tanımlanmaktadır. Sanatsal ve bilimsel bir poster, sözel bir sunumu görsel bir destekle birleştiren bir iletişim aracıdır. Posterler de makalelerde olduğu gibi IMRAD (Introduction, Method, Result, and, Discussion) planına göre yapılır. Görsel iletişimin en önemli aracı olan posterler bu yönüyle bilgiyi etkili şekilde karşı tarafa aktarabilirler. Ancak, geçmiş yıllarda olduğu gibi günümüzde de poster tasarımlarının hazırlanışında bazı sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların başında görselleştirme ve grafik tasarım sorunları gelmektedir. Bu çalışmada başlangıcından sonuçlanıncaya kadar görsel iletişim tasarımı açısından sanatsal ve bilimsel bir posterin nasıl hazırlanması gerektiği açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Görsel İletişim, Tasarım, Görsel İletişim Tasarımı, Poster, Sanatsal ve Bilimsel Poster.

Abstract

Today, mankind lives in a wide communication network. Communication with visual tools or elements is carried out. Communication is the information exchange between people in general. In parallel with this recognition, visual communication is defined as the exchange of visual information. Today, visual

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

communication is the most effective method used in information transfer. Some basic visual elements are effective in visual communication. These elements are dot, line, shape, shape, color, depth, movement, tone, proportion, texture, measure, direction. These elements form the whole image in relation to each other. The creation and planning of the image is realized by visual communication design. Visual communication design is designed to visualize the visualization of text and image elements on two- or three-dimensional surfaces and in all digital media in order to convey the transmission of information to a predetermined target audience in accordance with the planned marketing objectives and strategies for a product service idea or organization and with various media tools This includes a creative process involving the transmission. Corporate identity applications for an organization, logo designs, poster designs, artistic and scientific posters, illustration design, book, magazine, newspaper, brochure, catalog design, label, packaging design, outdoor advertising, press releases, web pages, animation, moving Visual communication icons, graphics, infographics, orientation and warning signs, traffic signs, exhibition and environmental graphic design are all visual communication design products.

Artistic and scientific poster designs have an important place in visual communication designs. The poster is defined as a poster or banner in dictionaries; In certain days of various meetings such as congresses, symposiums and seminars, it is defined as the documenting and discussion of the results of the research on software surfaces with a size of 50x70cm or 70x100cm within a minimum period of 3 hours. An artistic and scientific poster is a communication tool that combines a verbal presentation with visual support. Posters are made according to the IMRAD (Introduction, Method, Result, and, Discussion) plan as in the articles. The posters, which are the most important means of visual communication, can transfer the information effectively to the other side. However, as in previous years, there are some problems in the preparation of poster designs. At the beginning of these problems are visualization and graphic design problems. In this study, it was explained how an artistic and scientific poster should be prepared in terms of visual communication design from the beginning to the end.

Keywords: Visual Communication, Design, Visual Communication Design, Poster, Artistic and Scientific Poster.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÜSTÜN ZEKÂLI ÇOCUKLARDA SANAT EĞİTİMİ VE TERAPİSİ ART EDUCATION AND THERAPY IN GIFTED CHILDREN

Dr. Öğr. Üyesi Fahrettin GEÇEN
İnönü Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tarık YAZAR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Sanat başlı başına bir ifade biçimi olmakla birlikte aynı zamanda bir rahatlama aracıdır. Sanatsal uygulamaların sonucunda anlatılan düşünsel ifade kişide var olan içsel duygu ve düşüncenin dışarıya yansımalarıyla kişide rahatlama etkisi yaratmaktadır. Sanat kişilerin hayal dünyalarını gerçekleştirdiği bir deneme alanıdır. Bu alanda bireyler yaratıcılıklarını uygulama olanağı bulmaktadırlar. Araştırmanın amacı ise üstün zekâlı öğrencilerin sanat eğitimi yoluyla kendini gerçekleştirmesi ve bu yolla kendilerini rahatlatıp rahatlatamayacağını, yaratıcılıklarının ve zihinsel gelişimlerinin gelişip gelişemeyeceğini ortaya çıkarmaktır. Üstün zekâlı çocuklar normal zekâ düzeyindeki çocuklarla aynı eğitimi aldıklarında kendilerini geliştirememekte, yaratıcılıkları gelişmemekte ve duygusal anlamda kendilerini huzurlu hissedememektedirler. Çeşitli metotlarla eğitim-öğretimlerini gören üstün zekâlı öğrencilere sanat eğitiminin sağladığı yararları ortaya çıkarmak ve çocukları sanatsal etkinliklerle rahatlatarak terapatik faydasını ortaya çıkarmak araştırma için önem taşımaktadır. Nitel araştırma deseni uygulanmış olup makaleler, kitaplar ve tezlere bakılmış literatür taraması yapılmıştır. Hatay'da yer alan özel eğitim kurumları gezilmiş olup görsel sanatlar uygulamalarının öğrencilere kazanımları gözlemlenmiş ve Malatya'da yer alan BİLSEM 'de yer alan öğretmenlerle görüşme yoluyla öğrencilere yaptırılan sanatsal uygulamalar ve verilen diğer ders ve yöntemleri hakkında bilgi edinilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda; Üstün zekâlı çocuklar özel eğitime muhtaç diğer çocuklar gibi sanat eğitimine ve terapisine muhtaçtırlar. Özel eğitime muhtaç çocuklar iyileşme veya hastalığın ilerlememesi, rahatlama, özgüven arttırma gibi nedenlerle rehabilite ihtiyacı duymaktadırlar. Üstün zekâlı çocuklar ise sanat etkinlikleri aracılığı ile kendilerini kısıtlayan dış etkilerin etkenlerini yikarak özgürlüğünü elde etmekte, rahatlama gibi faydalar elde etmektedirler. Sanatsal etkinlikler üstün zekâlı çocukların hayal gücünün sınırlı ortamdan çıkıp sınırlarını aşmasında yardımcı eleman niteliği taşımaktadır. Ondan ötürü üstün zekâlı öğrencilere hayal dünyalarını geliştirici görsel ve sanatsal uygulamalar yaptırılmalıdır. Üstün zekâlı çocuklar bir ülkenin beyin takımıdır. Nasıl ki bir insanın akıl sağlığının yerinde olması gerektiği gibi bir ülkenin beyni olan üstün zekâlı bireylerinin de ruh ve akıl sağlıklarının yerinde olması gerekir. Bunun için üstün zekâlı çocukların psikolojik sağlıklarının korunması, zekâlarının gelişimi ve yaratıcılıklarının artması için her türlü olanağın sağlanması gereklidir. Bir ülkenin beyin takımı olan üstün zekâlı öğrencilere daha fazla olanak ve imkânın sağlanması şarttır.

Anahtar kelimeler: Üstün Zekâlılar, Sanat Eğitimi, Sanat Terapisi, Terapatik, Yaratıcılık.

ART EDUCATION AND THERAPY IN GIFTED CHILDREN

Abstract

Art is a form of expression in itself, but it is also a means of relaxation. As a result of artistic practices, the intellectual expression that is expressed in the person's inner feelings and thoughts reflected in the outside of the person creates a relaxation effect. Art is an experimental field where people perform their dream worlds.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Individuals in this field find the opportunity to apply their creativity. The aim of the research is to find out whether gifted students can achieve themselves through art education and relax themselves in this way, whether their creativity and mental development can develop. Gifted children are unable to develop themselves when they receive the same education as normal intelligence children, their creativity cannot be improved, and they cannot feel comfortable emotionally. It is important to investigate the benefits of art education to gifted students who have studied various methods of education and to discover the teropathic benefits of art education by relaxing children with artistic activities. Qualitative research pattern has been applied and a literature survey has been carried out for articles, books and theses. Special education institutions in Hatay have been visited and the gains of visual arts applications have been observed to the students and information about the artistic practices and other courses given to the students through interviews with teachers in Bilsem in Malatya. According to the data obtained from the research, gifted children need art education and therapy like other children in need of special education. Children in need of special education need rehabilitation for reasons such as improvement or failure of the disease, relaxation, self-confidence increase. Gifted children are able to break down the factors of external influences that restrict themselves through their art activities and gain the benefits of relaxation. Artistic activities are helpful for gifted children to overcome their imagination from a limited environment. Because of this, gifted students should have visual and artistic applications that develop their imagination. Gifted children are the brain team of a country. Just as a person's mental health should be in place, superior intelligence individuals, who are the brains of a country, must be in place of mental and mental health. For this, it is necessary to provide all kinds of opportunities for superior intelligence children to protect their psychological health, develop their intelligence and increase their creativity. It is essential to provide more opportunities and opportunities for gifted students with a country's Brain team.

Keywords: Gifted Witches, Art Education, Art Therapy, Teropathic, Creativity

A STUDY OVER HYDROGEN ADSORPTION-DESORPTION KINETIC ON ACTIVE CARBON, COAL CHAR AND BIOCHAR

Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak University

ABSTRACT

The adsorptive and desorptive characteristics of active carbon packs containing a petroleum-based carbon were investigated under controlled conditions of temperature, relative humidity, and porosity under certain pressurized medium of carbon monoxide, hydrogen and methane concentration. Cotton biochars were also investigated with asphaltite char exposed in a double layer and packed bed during adsorption time of 24-72 hours. The experimentation demonstrated that H₂ and methane adsorption and desorption were dependent on solid sorbent bed depth and the amount of fine sorbent. The adsorptive and desorptive manner of the biochars occurred less effective than petroleum based active carbon. The adsorption manner decreased by ash and oxide content of bio char and coal char. This fact was broken by activation in acid washing with decrease of surface oxide site-point where the pores became active.

The substrate type and the pore surface contaminated by condensed water were also investigated and found to destroyed adsorption and desorption results. The petroleum based active coal increased the rate of adsorption H₂ at 10 cm depth 12M exposed packs, over that size accounting for reduced adsorption. The desorption time and rate was changed between 1-3 h by 70-90 C heating.

Keywords: Hydrogen adsorption, Hydrogen desorption, hydrogen storage, char utility, active carbon

KARBON, KÖMÜR ÇARI VE BİYOÇAR ÜZERİNE HİDROJEN ADSORPSİYON VE DESARJ KİNETİĞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Petrol esaslı bir karbon içeren aktif karbon paketlerinin adsorptif ve desorptif özellikleri, kontrollü basınç altında karbon monoksit, hidrojen ve metan konsantrasyonu ortamında, sıcaklık, bağıl nem ve gözeneklilik koşulları altında incelenmiştir. Pamuk biyocharları ayrıca 24-72 saatlik adsorpsiyon süresi boyunca çift katmanlı ve dolgulu yatakta açığa çıkan asfaltit kömürü ile araştırıldı. Deney, H₂ ve metan adsorpsiyonu ve desorpsiyonunun, katı emici yatak derinliğine ve ince emici miktarına bağlı olduğunu göstermiştir. Biyocharların adsorptif ve desorptif tarzı, petrol bazlı aktif karbondan daha az etkili olmuştur. Adsorpsiyon şekli, biyo kömür ve kömür kömürünün kül ve oksit içeriği ile azalmıştır. Bu gerçek, asit yıkamasında aktivasyonla gözeneklerin aktif hale geldiği yüzey oksit alan noktasının azalmasıyla kırıldı. Substrat tipi ve yoğunlaştırılmış su ile kirlenmiş gözenek yüzeyi de araştırılmış ve adsorpsiyon ve desorpsiyon sonuçlarını tahrip ettiği bulunmuştur. Desorpsiyon süresi ve hızı, 1-3 saat arasında 70-90 ° C ısıtma ile değiştirildi.

Anahtar Kelimeler: Hidrojen adsorpsiyonu, Hidrojen desorpsiyon, hidrojen depolanması, kömür faydası, aktif karbon.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

AİLE İÇİ İLETİŞİMDE DİL VE KÜLTÜREL KODLARIN ÇOCUK EĞİTİMİNDEKİ ROLÜ

Prof. Dr. Sedat CERECİ
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

İletişim, insanın temel gereksinimlerinden biri ve toplumsal örgütlenmenin başlıca koşulu iken, ailenin gelişimi ve çocuğun yetişmesinde de başlıca etkidir. Başta aile olmak üzere, topluma oluşturan tüm sosyal gruplar iletişimle örgütlenmekte, iletişimle güçlenmekte ve varlıklarını iletişimle sürdürmektedir. İletişim, tüm bireylere ve toplumsal gruplara, gereksinim duydukları yaşam bilgilerini, verileri, deneyimleri aktarmakta, yaşamın içindeki sorunların çözümünü kolaylaştırmaktadır. Aile içi iletişim, çocuk eğitiminin de en etkili unsuru ve yönlendiricisidir. Ailedeki olumlu iletişim süreçleri ve iletişimde kullanılan kapsamlı dil, çocuğun yetkin biçimde hızlıca olgunlaşmasını ve topluma katılmasını sağlarken, olumsuz iletişim süreçleri çocuğun sorunlu bir birey olarak büyümesine neden olmaktadır. Çocuk, aile bireylerinden duyduğu ilk seslerden başlayarak, tüm davranışlara, alışkanlıklara, tepkilere anlam vererek büyümekte, aile içinde paylaşılan iletileri, kullanılan kodları anlamlandırmaya çalışarak kişilik oluşturmaktadır. Yerli halkın veya evrensel toplumun onayladığı iletişim dili ve kodlar çocukta daha anlaşılabilir ve geçerli etkiler yaratmakta, çocuğun evrensel bütüne uyumunu kolaylaştırmaktadır. Ebeveynin veya onların yerine geçen bakıcının kullandığı dil ve kodlar doğrudan çocuğun karakterini oluşturmaktadır. Pedagog ve eğitim bilimcilere göre bir bireyin eğitimi, doğduğu andan itibaren başlamaktadır. Anne bebeği ilk kucağına aldığı anda bebeğin duyduğu sesler, çevresinden algıladığı ilk izlenimler, ilk dokunuşlar çocuğun eğitimindeki ilk verileri oluşturmaktadır. Çocuk 6 yaşına gelinceye kadar geçen sürede çocuğun beynine yüklenen tüm veriler, onun karakteri ve geleceğinin temelini oluşturmaktadır. Kalıtsal unsurlar etkili olsa bile, bir çocuk doğru bir dil ve yerinde kodlar kullanılarak yapılan bir eğitimle saygın ve başarılı bir birey olarak topluma katılabilmektedir. Çocuk eğitiminde modern yöntemler kadar kültürel kodlar da kullanılmakta, ebeveynin kültürel ve ideolojik yaklaşımına göre çocuğun belleğine geleneksel veya yenilikçi kodlar yerleştirilebilmektedir. Geçerliliği kalmamış kültürel kodlar çocuk eğitiminde olumsuz sonuçlar verirken, saygı, hoşgörü, tevazu gibi geleneksel kodlar çocukta insancıl ve saygın gelişmelere yol açabilmektedir. Çocuk eğitiminde anne veya babanın yahut da diğer aile büyüklerinin etkisi aşağı yukarı eşit düzeyde gerçekleşirken, baskın bir büyüğün etkisi çocukta daha fazla ilerlemeye ya da olumsuz gelişmeye neden olabilmektedir. Aile içi iletişim, doğrudan çocuk eğitimini yönlendirmekte, çocuğun gelişiminde rol oynamaktadır.

Anahtar Sözcükler: İletişim, Aile içi iletişim, çocuk eğitimi, kültürel kodlar.

HATE SPEECH IN NEW MEDIA

Dr. Öğr. Üyesi Hasan ÇİFTÇİ
Harran Üniversitesi

In today's rapid development of information and communication technologies, individuals can reach information quickly. Today, our world has become a great village thanks to the internet. Any event taking place anywhere else in the world is spread all over the world in a short time via the internet. People can share information on the internet, share photos, share videos, and produce and share content. Shared content sometimes affects positive ideas, while shared ideas sometimes contain insults on others' religion, language, color. These positive or negative ideas are made through the new media. In the new media, regardless of language, religion, race, gender, educational status, people can find their own space. However, in the new media, people remain in a very free environment, since no interference was made during the publication of the contents of the people. Threshold watch or filtering elements are disabled in the new media. People can share what they want at any time of the day. This situation can cause people to express their discomfort freely or unconsciously. This is the most important factor that distinguishes the new media from the traditional media. Some researchers consider these new media characteristics to be a positive advantage and superiority, while others fear that hate speech will increase with the new media. Accordingly, hate speech in society is thought to be out of control and create irreparable fractures in society. Because the widespread lack of supervision in the new media is fuelling the discourse of hatred. As a result of this general conclusion, individuals believe that the traditional media does not harm the society because it is controlled, which has more ethical values against the new media. Because it is a very important advantage that the content produced in traditional media and sent to society is supervised by the expert. Analysis of the content, the elements of compliance with ethical rules are indispensable in traditional media. It is obvious that the traditional media will be disadvantaged in the face of the new media as it finds the desire of individuals to be free in traditional and new media comparisons and to produce content easily in the new media. It is obvious that the traditional media will be disadvantaged in the face of the new media because it is comfortable for individuals to be free in traditional and new media comparisons and to produce content in the new media. But it should be known that freedom in the new media is not to attack the personal rights of the people and share the content of hate. In the coming years, the New Media will manifest itself in the need of general ethical rules.

Keywords: Hate Speech, Traditional Media, New Media.

RELATIONSHIP BETWEEN PUBLIC RELATIONS AND PROPAGANDA

Dr. Öğr. Üyesi Hasan ÇİFTÇİ
Harran Üniversitesi

Propaganda is a systematic attempt to promote themselves, gain or influence the support of the public. Public relations has a large area compared to propaganda. In this respect, since the scope of Public Relations is broad, it is defined to include other similar concepts, in particular propaganda. Sometimes this distinction can not be described. It is important to understand the aims of the propagandists and the messages they want to give. Messages they send may not be clear most of the time. Therefore, it is very important to analyze the messages. Understanding messages is very important in terms of feedback from individuals or individuals in the community. Public relations experts in society are sensitive about the messages sent by the propagandists because they are trained on this subject. The accuracy of the message and the message transmitted must be investigated and verified. Because propaganda has a guiding effect on the decision-making of individuals and societies. If the propagandist is in the White category, the propagandist is responsible for the decisions taken by the people. People should be able to analyze incoming content. This specialization may be with education. Public relations experts are trained in many fields as well as in the field of propaganda. Influencing, persuading and directing society is one of the practices of both propaganda and public relations. This aspect is similar to public relations and propaganda. But there are many points where they separate from each other. Propaganda is divided into black, grey and white. In black propaganda, the person who made the propaganda is not certain. The source is unclear. It spreads information through lies, deception and deception. There is a deliberate misinformation. It always broadcasts news from another source, and it has no source. Illegitimate ways, lies, applies to deception. In the gray propaganda, the propaganda is unclear. In white propaganda, it is obvious that it is propaganda. The source is official and reliable. The source can be proven. The slightest doubt leads to great insecurity. White propaganda defends righteousness. Black propaganda contradicts the principle of honesty and transparency of Public Relations. But it matches the gray and white varieties of propaganda. Propaganda should not be confused with public relations. Propaganda can enter the interests of every individual. It is very important for individuals to be conscious about the effects of propaganda and to be enlightened. Therefore, it is very important for the individual to have knowledge about the type of propaganda and its effect.

Keywords: Public Relations, Propaganda, Communication.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARLARINDA DENEYİMSEL PAZARLAMANIN ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF EXPERIMENTAL MARKETING IN CONSUMER PURCHASE DECISIONS

Arş. Gör. Bulut DÜLEK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Günümüzün değişen pazarlama şartlarında tüketiciler daha fazla bireysel tercihlere yönelip daha hızlı bir tüketim kültürü anlayışını benimsemeye başlamışlardır. Son zamanlarda ürün ve hizmetlerin ekonomik değerinin yanında sembolik değeri de anlam kazanmış durumdadır. Bu durumla birlikte tercih edilen mal ve hizmetlerin maddi ve fonksiyonel özelliklerinin yanında duygusal ve deneyimsel özellikleri de önemli hale gelmiştir. Deneyimsel pazarlama kavramı ile tüketiciler mal ve hizmet satın alırken elde ettikleri maddi kazanımlarının yanında, o alışverişle birlikte eğlenceli bir zaman geçirme, unutulmaz bir dizi etkinlik ve aktivitede bulunma gibi deneyimleri de yaşamaktadırlar. Deneyimsel pazarlama, tüketici marka ilişkisini satın alma öncesinden başlayıp satın alma sonrasına kadar uzanan kapsamlı bir boyutta ele almaktadır. Ayrıca deneyimsel pazarlama, ürün ve hizmetin özelliklerinden ziyade tüketicinin yapmak istedikleri eylemlere daha fazla odaklanmaktadır. Deneyimsel pazarlamada tüketiciler ürün veya hizmetlerle ilgili olarak bilişsel deneyim, duygusal deneyim, duygusal deneyim, fiziksel deneyim ve ilişkisel deneyim başlıkları altında farklı deneyimler yaşayabilmektedirler.

Tüketici, satın alma kararları birçok faktörün etkili olduğu ve farklı aşamaları içinde barındıran bir süreç olarak değerlendirilmektedir. Bununla beraber değişen tüketici yaşam tarzları ve istekleri işletmeleri farklı pazarlama stratejilerini uygulamaya yönlendirmektedir. Özellikle rekabetin daha yoğun olduğu günümüz pazar ortamlarında müşterilerine rakiplerinden farklı ayrıcalıklar sunabilen işletmeler daha fazla ön plana çıkmaktadırlar. Satın alma sürecinin her aşamasında rasyonel yaklaşımla yetinmeyip müşterilerine anlamlı ve fayda sağlayabilir değerler ve deneyimler sunabilen işletmeler hiç şüphesiz daha rekabetçi bir konum elde etmektedirler. Bu çalışmada tüketici satın alma kararlarında deneyimsel pazarlamanın önemine değinilmiştir. Tüketicilere fonksiyonel ve rasyonel faydalar yanında duygusal faydalar da sunan deneyimsel pazarlama, etkin ve verimli kullanıldığı takdirde onların satın alma kararlarını kolaylaştırmakta ve marka bağlılıklarını artırabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deneyim, Deneyimsel Pazarlama, Hedonik Tüketim.

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ESNEK ÜRETİM SİSTEMLERİNİN PAZARLAMA FAALİYETLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF FLEXIBLE MANUFACTURING SYSTEMS FOR MARKETING ACTIVITIES

Arş. Gör. Bulut DÜLEK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Günümüz rekabet ortamı işletmelerin üretim faaliyetlerini; yüksek kalite, tam zamanında ve çok çeşitlilikte üretimi, mümkün olan en düşük maliyetle üretim anlayış ve felsefesi ile yerine getirmek zorunda bırakmıştır. Bunun içinde işletmelerin klasik üretim sistemleri yerine sürekli değişim halinde olan tüketici ihtiyaçlarına cevap verebilecek esnek bir üretim yapısına sahip olmaları gerekmektedir. Esnek üretim sistemine sahip bir işletme müşterilerinin istedikleri ürün kalitesini ve çeşitliğini sağlayıp aynı zamanda bu isteklere daha hızlı cevap verebilmektedir. Dolayısıyla artan rekabet koşullarının da işletmeyi sürekli yenilik yapmaya özellikle teknolojik olarak yenilenmeyi sürüklediği bir ortamda rakiplerinden daha önce ve daha etkili tüketiciye ulaşmalarını zorunlu kılmaktadır.

Esnek üretim sistemleri ile işletmeler insan faktörünün az olduğu bunun yerine makine kullanımının yaygınlaştığı ve dolayısıyla daha çok ürün çeşidini daha az hata yapma oranıyla sunabildiği bir üretim sürecine girmiştir. Esnek üretim sistemlerine sahip bir işletme sürekli değişen tüketici beklenti ve hedefleri karşısında daha esnek bir yapıya sahip olup değişen şartlara daha hızlı ve etkili cevap verebilmektedir. Günümüzün artan rekabet koşullarında işletmenin rakiplerine üstünlüğü ancak düşük fiyattaki ürünü yüksek kalitede ve etkili bir dağıtım sistemiyle müşterilere ulaştırmakla mümkün olabilmektedir. Esnek üretim sistemleri sayesinde işletmeler işçilik ve stok bulundurma gibi birçok alanda maliyet tasarrufuna gittiğinden dolayı ürünlerini daha ucuz bir fiyat seviyesinde sunabilmektedirler. Süratle gelişen teknolojinin ve bunun yanında beklentileri sürekli değişen tüketicilerin var olduğu piyasa şartlarında işletmelerin ayakta kalabilmeleri için klasik üretim sistemlerinden bir an önce kurtulup yeni üretim sistemlerine sahip olmaları gerekmektedir.

Bu çalışmada esnek üretim sistemleri işletmelerin pazarlama faaliyetleri açısından ele alınmaktadır. Bu çalışma ile pazarlama faaliyetlerinin etkinliğinde esnek üretim sistemlerinin varlığının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yalın Üretim, Esnek Üretim Sistemleri, Pazarlama.

THE IMPACTS OF EXTENDING WORKING LIFE POLICY ON WOMEN'S EMPLOYMENT IN TURKISH CONSTRUCTION SECTOR

Hamdi TEKİN
Istanbul Arel University

Women's employment plays crucial role on further development of most of the countries. When analyzing the employment ratios of women in developed countries, it is easily observed that the ratio is quite high. Therefore, governments develop new policies in order to enhance women employment. On the other hand, some general policies have negative effects on women working life. Since the average life expectancy at birth is expected to be more in the future, governments have been increasing the retirement age in order to reduce the total amount for the pension all over the world. Recently, one of the most debatable issue is the rights of the people who started to work before 1999 in Turkey. In that year, the government had increased the retirement age for women to 58 and men to 60. Beforehand, there had been no age limitation. Only requirement was to complete the minimum number of premium days. The rule has been applied for those who started to work before 1999. Nowadays, there are many court cases and this issue has been a big challenge for the government. On the other hand, one of the most important problem has been unregistered work. The people who in fact completed the minimum number of premium days for retirement can not be retired because of unregistered work. Mostly women have suffered from this registration problem. Construction sector is undoubtedly one of the driving industry in Turkey. Therefore, the sector also have been experiencing this problem considerably. In this study, the impacts of extending life policy on women's employment have been highlighted in Turkish construction sector by analyzing literature, different sources, governmental reports and statistics published by public bodies. In addition, interviews were held with women workers in order to monitor real problems that they faced with in construction sector. It has been observed that unregistered work and extending work life still constitutes a big challenge for the women workers, even though the ratio of women employment has increased in recent years. In addition to these problems, refugees are involved in construction sector and registration problem is still a big danger for Turkish construction sector.

Key Words: Women's Employment, Extending Working Life, Employment Ratio, Construction Sector, Unregistered Work

TEFEKKÜR ANTROPOLOJİSİ: TARİHİ DÖNEMLER VE TOPLUMSAL TEFEKKÜRÜN MEZAR TAŞLARINA YANSIMASI

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA
Özbekistan

Toplumların kemik yapılanması gibi tefekkürü de irsi-genetik bir yapılanmaya sahiptir. İster anatomik, ister psikolojik, ister gelenekler temelinde kendini tekrar eden toplumsal tefekkür belli bir seviyede o toplumların geçmişi, aynı zamanda gelecek kaderine de etki göstermektedir. Bilhassa, mezartaşlarındaki yazılar ve simge-ornamentler toplumların manevi – ideolojik ruh halını daha net kendinde ifade etmektedir.

XX.yüzyılın ikinci yarısı Buhara ve Taşkent bölgesindeki mezarlaşları örneğinde konuyu ele alacak olursak, II. Dünya Savaşı döneminde Özbekistan'a sürgün edilen Kırım Türkleri Mezartaş yazıları, XIV-XV.yüzyıllarda kendi Sinagogu'na sahip olmuş Buhara Yahudileri mezartaşları, onlarla yan yana yer alan yerli halk baştaşı yazıları aynı toprakları paylaşmış kişilerin beyinlerindeki dizayn ve kalıpları daha çok net görmeye müsaade etmektedir. Orta Asya'ya dışarıdan gelmiş olması nedeniyle Yahudiler de, Kırım Türkleri de kendi gelenek ve göreneklerini daha sıkı tutmaya çalışmaktadır; ancak Kırım Türklerindeki savaşçı asker ideolojisi, isyankar ifade yahudi baştaşı yazılarında gözükmemektedir. Yada yazılar olmak sınız sadece simge ve ornamentler vasıtasıyla, yerli halkla polimige girmeden, yahudiler kendi mensubiyetini sürdürmektedir.

Merkür bildiride, toplumların tefekkür antropolojisi, hangi dönemlerde manevi -ideolojik sarsıntı ve dizayna uğradığı Orta Asya'daki diasporaların mezar taşları yazıları örneğinde tahlil edilecektir. Ayrıca, ülkenin genel stratejisini, istikbalını belirlemede ve ulusal ideoloji gücü oluşturmada tefekkür dizaynı rolü ile ilgili bilimsel kant ve düşünceler ortaya konuşacaktır.

Anahtar kelimeler: Tefekkür Antropolojisi, ideolojik dizayn ve strateji.

CRITICAL ANALYSIS OF NOVEL ME BEFORE YOU WITH REFERENCE TO EUTHANASIA

Lareeb GULL

Eraj JAMAL

Erum EHSAN

National University of Modern Languages

Abstract

The world is divided into blocks on different issues where emotional prosperity and dynamic life of an individual is one of the core matters. Qualitative way of living has always been in precedence over a less improvised lifestyle. Sometimes, resistance towards fate leads people to choose irredeemable paths, visible one of which is assisted suicide, also known as Euthanasia. Euthanasia is a practice of intentionally and painlessly killing a human being for humane reasons especially in order to end great suffering or poor quality of life. Disability can be a possible way to live; however, being bedridden has a no way either to live or die. The current study focuses upon the pain of humanity which has no limit and no healing at the same time. It analyses the celebrated work of its time *Me Before You* by Jojo Moyes where Will, a wealthy young quadriplegic, is unable to sustain the miseries of life in the physical world without having a critical sight upon prognosis, although Lousia tries to give him the affectionate company. In order to end his suffering he commits assisted suicide before natural death. The study reflects its findings at two different extremes. It might be ethical to kill someone before they die naturally by challenging the morality of artificial death and it also focuses upon inevitability of search of peace in cumbersome situations.

KEY WORDS: Dynamic life, quadriplegia, resistance, Euthanasia, morality of artificial death, search for peace.

Naizabek ADILBEK
Kyzylorda State University

Abstract

Universal modernization of the country is the basis for the development of a secular Kazakh state. It is carried out in stages, in an evolutionary way, and is in line with the social, economic and political reforms carried out by the state. An important factor of modernization is its spiritual, ideological, ideological basis, which has changed dramatically during sovereign development. In addition, religion has become a significant factor in the domestic and foreign policy of the Republic of Kazakhstan.

The scientific expert community in the field of religion actively supports the state policy of the Republic of Kazakhstan in the field of interfaith relations. The draft Concept at the preparatory stage was discussed at a meeting of the Public Council operating under the Ministry of Religious Affairs and Civil Society.

Keywords: religion, civil society, nation building

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ÖRGÜTSEL ÖĞRENME KÜLTÜRÜ VE ÖRGÜTSEL ETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL LEARNING CULTURE AND ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS

Dr. Cenk TUFAN
Ticaret Bakanlığı

Günümüzde hızlı bir biçimde yaşanan toplumsal değişiklikler, örgütleri sürekli olarak yeni teknolojilere, ürünlere ve enformasyona uyum sağlamaya yöneltmektedir. Örgütlerin çevresinde süregelen değişimleri yakalayıp, öğrenmeyi sürekli kılabilmek için çalışanların yetenek ve esnekliğine ihtiyaç bulunmaktadır. Georgopoulos ve Tannenbaum (1957: 535) örgütsel etkililiği, örgütün bir sosyal sistem olarak; belli kaynak ve vasıtalarla, bu kaynak ve vasıtaların üretim kabiliyetini azaltmadan ve örgüt mensupları üzerinde baskı yaratmadan amaçlarını başarma derecesi olarak tanımlamışlardır. Bu bağlamda, Baldwin ve Ford (1988:63-105) ile Bates ve Khasawehn (2005:96-109) 'in görüşlerine de dayanarak, örgütsel etkililiği yaratabilmek için öğrenme uygulamalarını kolaylaştıracak bir örgüt kültürünün yaratılmasının önemli olduğuna dikkat çekmek gerekmektedir. Literatürde de sıklıkla, sürekli öğrenme kültürünün rekabet avantajı yaratabileceği vurgulanmaktadır (Nonaka ve Takeuchi, 1995; Watkins ve Marsick, 1996; Baars-Moorsel, 2003; Yolles, 2009). Örgütsel öğrenme, örgütler üzerinde bilgiye ulaşma ve performans geliştirmede katalizör görevi üstlendiğinden, örgütsel etkililik üzerinde de önemli bir etkiye sahip olduğu savunulmaktadır. Bu sebeple de örgütsel öğrenme ile örgütsel etkililik arasındaki ilişkiyi net bir biçimde gösterecek bilimsel araştırmalar yapılmaktadır (Uzuntarla vd., 2015:192). Yılmaz ve Ergün (2008); Aydın ve Ceylan (2009); Williams (2014); Moon ve Lee (2014); Rodgers (2014); Song vd. (2016); Teresa ve Gomes (2017); Lo vd. (2017) dâhil birçok araştırmacının çalışmalarında, öğrenme kültürü ve örgütsel etkililik arasındaki bağlantı gösterilmiştir.

Bu çalışma öğrenme kültürü ve örgütsel etkililik ilişkisini ele alıp test etmeyi çalışmaktadır. Lojistik yönetimi kompleks yapısı gereği, bilgi, teknoloji, insan, sürekli öğrenme ve gelişim unsurlarının koordinasyonunu gerektiren bir süreç olduğundan, bu bağlamda son yıllarda önemi, gittikçe artan lojistik sektörü çalışanlarına bir anket uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'nin, 2016 yılında düzenlemiş olduğu Türkiye'nin 500 Büyük Hizmet İhracatçısı Araştırmasında "Yük Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri" sektöründe faaliyet gösteren, çalışan sayısı 250 ve üzeri olan 25 işletmenin mavi yakalı çalışanları oluşturmaktadır. 25 işletmenin insan kaynakları departmanlarına e- posta yolu ile anket gönderilmiştir. Gönderilen anketlerden 180 tanesine geri dönüş sağlanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçekler literatürde daha önce kullanılan, güvenilirliği ve geçerliliği test edilmiş ölçeklerdir. Ankette toplamda iki farklı ölçüm aracı kullanılmıştır. Tanımlayıcı sorular hariç tüm öğeler 5 puanlı Likert tipi ölçek ile ölçülmüştür. Öğrenme kültürü ölçeği Yang (2003)' tan; örgütsel etkililik ölçeği ise Smith vd. (2010)' den uyarlanmıştır. Araştırma soruları SPSS 23 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sorularının analizi öncesinde, veri kontrolü, veri geçerliliği, tanımlayıcı analizler ile araştırmada kullanılan ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik kontrollerinde de SPSS 23 istatistik paket

4. ULUSLARARASI EL RUHA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

programı kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçları, öğrenme kültürünün örgütsel etkililik üzerinde ($\beta=,298$; $p<,01$) pozitif yönde anlamlı biçimde etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Öğrenme, Öğrenme Kültürü, Örgütsel Etkililik.